

RASEBORG
RAASEPORI

Suomi
Finland
100

Budget och ekonomiplan 2017–2019

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Raseborg bryter trenden – budgeten för år 2017/18 uppvisar ett överskott	1
Utgångspunkterna för ekonomi, skatter och stadsandelar	4
Investeringarna i budgeten	9
Raseborgs stad – en avsevärd arbetsgivare	12
Affärsverk och koncernbolag	14
Budgetstruktur 2017	19
Resultaträkningsdel 2017-2019	21
Finansieringsdel 2017-2019	22
Driftshushållning 2017-2019	
<i>Sektor: Koncerttjänster</i>	23
Revision	25
Stadskansli	27
Ekonomi	30
Personal	33
Stadsutveckling	36
Kollektivtrafik	40
<i>Sektor: Social- och hälsovård</i>	42
Administration och stödtjänster	44
Vård i hemmet och stödtjänster	46
Dygnet runt boende	49
Hälsovårdstjänster	52
Mental- och missbrukarvård	56
Tandvård	58
Barn- och familjetjänster	60
Vuxensocialarbete, handikappservice och invandrarbyrå	62
Sysselsättningstjänster	65
Specialsjukvård / Bet. andel	68
Specialsjukvård / Övrig specialsjukvård	71
<i>Sektor: Bildning</i>	73
Övrig utbildning	76
Småbarnspedagogik	79
Utbildning	82
Gymnasier	86
Muséer	89
Bibliotek	91
Fritid	94
<i>Sektor: Tekniska sektorn</i>	97
Administration	100
Samhällsteknik	104
Mätning- och fastighetsbildning	110
Utrymmesförvaltning	113
Städning och kosthåll	118
Planläggning	123
Bygg och miljö / Miljöenheten	127
Avfallsnämnden	131
<i>Raseborgs Vatten</i>	134
Investeringar 2017-2019	137
Extern Resultaträkningsdel	142
Kommunernas och affärsverkets resultaträkning	143
Externa och interna inkomster och utgifter	144

RASEBORG BRYTER TRENDEN – BUDGETEN FÖR ÅR 2017 UPPVISAR ETT ÖVERSKOTT

Raseborgs stads ekonomi stabiliseras målmedvetet kontinuerligt och under år 2016 har en organisationsförändring genomförts. Verksamheten börjar löpa fullt ut enligt den nya strukturen från och med år 2017. Nu står Raseborgs stad inför att utveckla och effektivisera arbetsprocesserna, kommunikationen och ledarskapet. Synliga förändringar för kommuninvånarna blir bl.a. omorganiseringen av byggnadstillsynen och starten av stadsutvecklingsavdelningen.

Även stadens nya fastighetsstrategi ska omsättas i praktiken från och med år 2017. Året ska bli ett aktivt försäljningsår.

Verkställigheten av förnyelseprocessen Raseborg 2020 sker under åren 2017–2019. Tyngdpunkten för genomförandet av förändringarna ligger på åren 2018 och 2019, vilket gör det svårare att balansera stadens ekonomi år 2017. Processen fortsätter även under år 2017 med bl.a. en granskning av skolnätet, kosthålls- och städfunktioner, förädling av fastighetsmassan samt enligt behov annan verksamhet.

År 2017 blir ett viktigt år ur strategisk synvinkel. Under året ska staden utarbeta en ny strategi för åren 2018–2022. Målsättningen är att fullmäktige fastställer stadens nya strategi mot slutet av nästa år. Strategiprocessen sker i öppen växelverkan med olika aktörer i staden.

Driftsekonomin år 2017

Budgeten för år 2017, som visar ett överskott på 34 000 euro, innehåller inget önsketänkande. Trots att stadens lyckats sänka sina verksamhetskostnader med ca 6,2 miljoner euro jämfört med bokslutet år 2015, är det inte möjligt att presentera en budget med stort överskott. Budgeten är sålunda en plus-minus-noll-budget. Minskande skatteintäkter gör år 2017 till ett utmanande verksamhetsår.

Under ekonomiplaneperioden (2017–2019) måste Raseborg ytterligare vidta kraftiga effektiviseringsåtgärder för att göra ett överskott och balansera stadens ekonomi. Vid utgången av år 2015 hade staden ett underskott på 14,2 miljoner euro från tidigare år. År 2016 uppskattas staden göra ett underskott på 0,5–1,0 miljoner euro. Det exakta beloppet beror på eventuella fastighetsförsäljningar under slutet av 2016.

Det är en utmaning att vara tvungen att beakta fastighetsförsäljningar som en central post i balanseringen av stadens driftsekonomi. Det budgeterade beloppet för fastighetsförsäljningar har minskats från 2,4 miljoner euro år 2016 till 1,7 miljoner euro år 2017.

Inkomstutvecklingen

Skatteintäkterna minskar från 114,4 miljoner euro (bokslut år 2015) till 112,4 miljoner euro främst till följd av statens åtgärder.

Statsandelarna förväntas öka aningen tack vare att staten kompenserar de åtgärder som föranleder minskade skatteintäkter, och att kommuner med skärgårdsdel igen erhåller statsandelar. Statsandelarna förväntas inflyta 54,6 miljoner euro, jämfört med 52,2 miljoner euro i bokslutet år 2015.

Inkomstutvecklingen är mycket svag, vilket gör det svårt att balansera stadens ekonomi.

Kostnaderna har minskat kraftigt

Stadens utgifter minskar jämfört med bokslut 2015 ca 6,2 miljoner euro. Man har aktivt vidtagit åtgärder och genom bl.a. personalminskningar lyckats effektivisera verksamheten. Ytterligare effektiviseringsåtgärder behövs för att kunna göra årliga överskott på 3–4 miljoner euro från och med år 2018. Detta är nödvändigt för att täcka tidigare underskott.

Investeringar

Budgeten innehåller för stadens del investeringar för totalt ca 4,9 miljoner euro. Raseborgs Vatten investerar ca 0,9 miljoner euro år 2017.

Det blir de facto första gången under Raseborgs stads tid som investeringsnivån möjliggör en minskning av skuldbördan. Den beräknas minska med ca 1 miljon euro under år 2017.

Det är inte möjligt att fortsätta öka stadens skuldbörda, utan trenden måste brytas och bryts nu, trots att det finns flera akuta investeringsbehov. Då Raseborgs stad inledde sin verksamhet år 2009 var skuldbördan ca 80 miljoner euro, då vi i slutet av år 2016 kommer att vara uppe i ca 122 miljoner euro. Till detta tillkommer investeringar på ca 23 miljoner euro, som har förverkligats med leasingarrangemang.

Även åren 2015 och 2016 har staden delvis lyckats bromsa en ökning av skuldbördan. År 2015 ökade skuldbördan med ca 0,7 miljoner euro och år 2016 uppskattas ökningen till 2,9 miljoner euro.

För att minska skuldbördan bör nya lån lyftas till ett klart mindre belopp än detta. År 2017 lyfts nya lån för 10,4 miljoner euro och gamla lån amorteras för 11,3 miljoner euro.

Konklusion av åren 2017-2019

Enligt ekonomiplanen har staden ännu lång väg att gå för att skapa en ekonomiskt hållbar situation, men de första stegen är tagna. Ytterligare anpassningsåtgärder behövs för att staden ska kunna fylla de krav som den nya kommunallagen ställer gällande balansering av ekonomin.

Staden bör sålunda fortgå med nuvarande förändringsprocess. Om stadens ekonomi ska balanseras under de kommande 4-5 åren, finns

det inga andra alternativ. Modiga beslut krävs för att undvika att statens kriskommunkriterier uppfylls för Raseborgs del.

Åtgärder på basen av det ekonomiska läget

Raseborgs stad fortsätter att balansera sin ekonomi samt modernisera och utveckla sin verksamhet.

Viktiga tyngdpunkter i stadens verksamhet åren 2017–2019 är:

- en ny strategi för staden görs och godkänns under år 2017
- en ny enklare förvaltningsstadga godkänns innan kommunalvalet 2017
- effektiveringen av servicestrukturen fortsätter
- satsningar på nya IT-lösningar fortgår
- stadsutvecklingsavdelningen inleder arbetet i början av år 2017, ett nytt grepp om bl.a. näringslivsutvecklingen skapas och en genomgång av stadens synlighet samt profil etc. görs
- stadens nya fastighetsstrategi implementeras och fastighetsförsäljning prioriteras
- satsningar på personalens kunnskap, motivation, ledarskap och kommunikation görs
- staden uppmuntrar hela personalen till nya innovativa verksamhetsformer, staden byter riktning från tradition mot innovation.

Tyngdpunkterna år 2017

Raseborgs stad har genomfört och håller på att genomföra flera förändringar för att balansera stadens ekonomi samt modernisera verksamheten. Sektorvis kommer följande åtgärder att prioriteras:

Koncerttjänster

- en genomgång av organisationen samt antalet avdelningar och enheter
- förberedelserna med en eventuell landskapsreform inleds
- den nya stadsutvecklingsavdelningen inleder sin verksamhet.

Bildning

- en skolnätsutredning, som följer redan fattade beslut, blir klar hösten 2017.

Social- och hälsovård

- effektiviseringsarbete och ändringar görs tillsammans med Västra Nylands Sjukvårdsområde (Raseborgs sjukhus) samt Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt.
- förberedelserna med en eventuell vårdreform påbörjas.

Tekniska sektorn

- investeringsnivån för år 2017 är låg och därmed prioriteras avyttringen av stadens fastigheter.

2017 medför nystart med ny organisation

Raseborgs stad behöver nya öppningar och nytänkande samtidigt som stadens ekonomi

balanseras. Parallellt med att staden krymper sina kostnader, måste väl genomtänkta och prioriterade projekt genomföras.

Näringslivsverksamheten i stadens egen regi behöver nya ramar och nytt innehåll. Ett samarbete i alla riktningar är viktigt, men speciellt med Hangö bör samarbetet inom näringslivsutvecklingen fördjupas.

Kontinuerlig förändring a och o

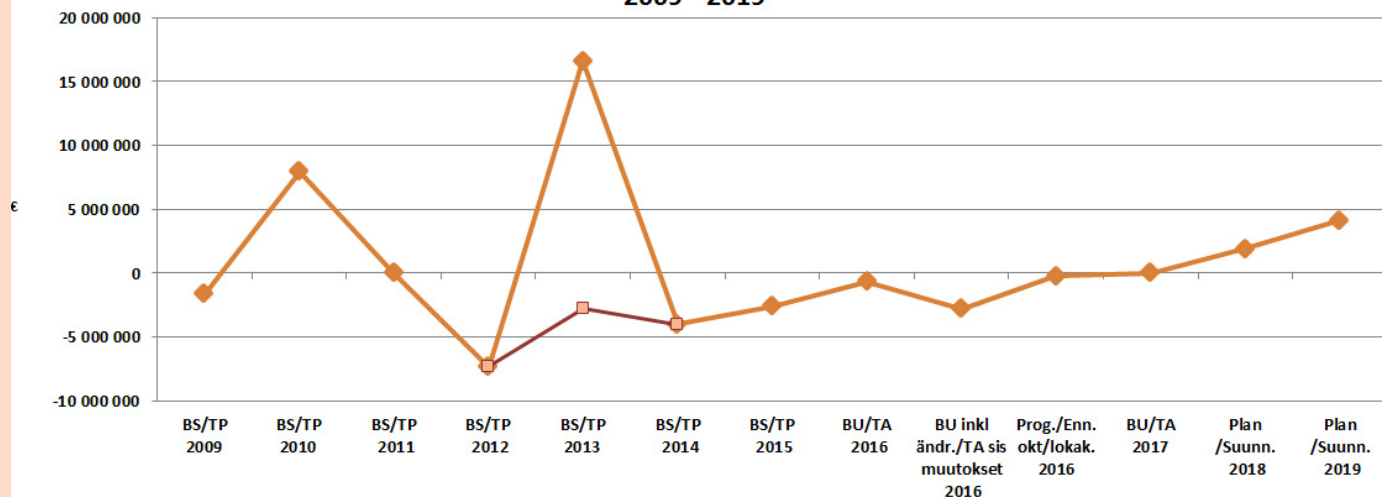
Raseborg ska kontinuerligt förnya stadens verksamhet för att svara mot de krav och ta tillvara de möjligheter som står framför år 2020.

Processen är nödvändig för att få stadens ekonomi i balans och att skapa ny livskraft. Skatteprocenten kan svårligen höjas. Däremot är det sannolikt att fastighetskatten höjs under de kommande åren då staten justerar skatterama.

Om det finns vilja och politiskt mod är Raseborgs stads ekonomi i balans om 4-5 år. Besluten kring processen Raseborg 2020 var en bra övning inför nya och svåra beslut.

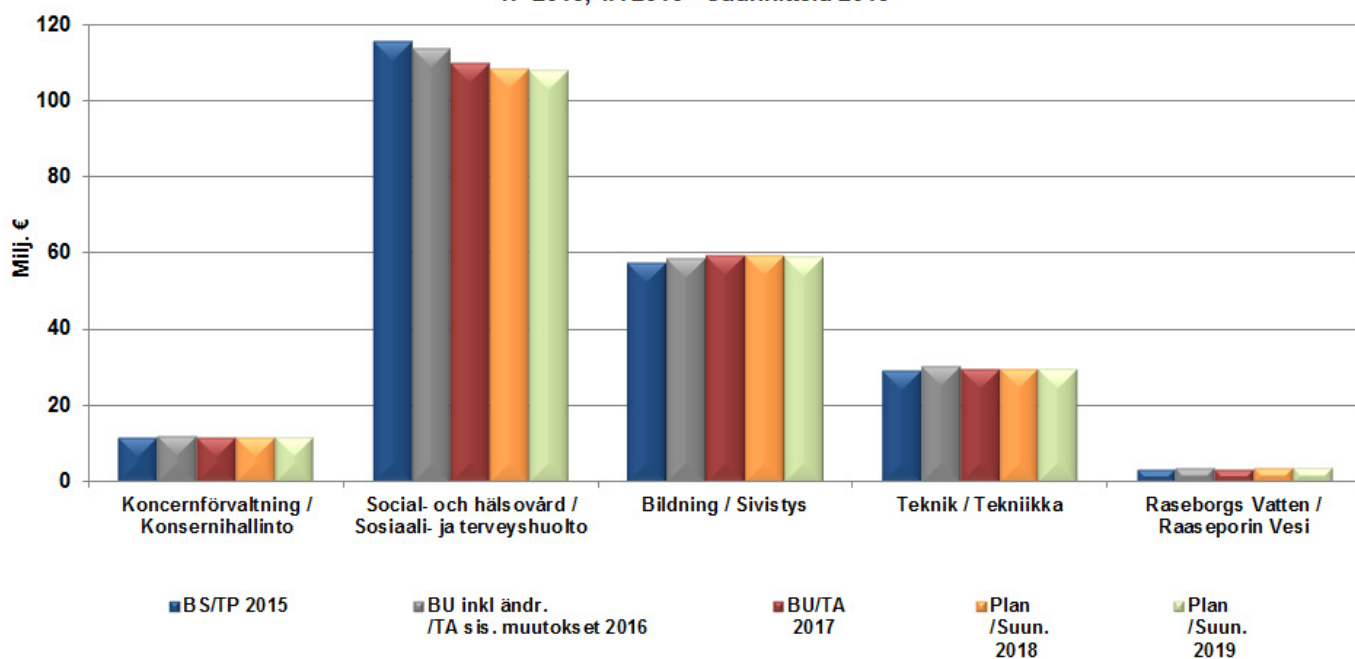
Tom Simola
Stadsdirektör

**Över-/ underskott
Ali-/ ylijäämä
2009 - 2019**

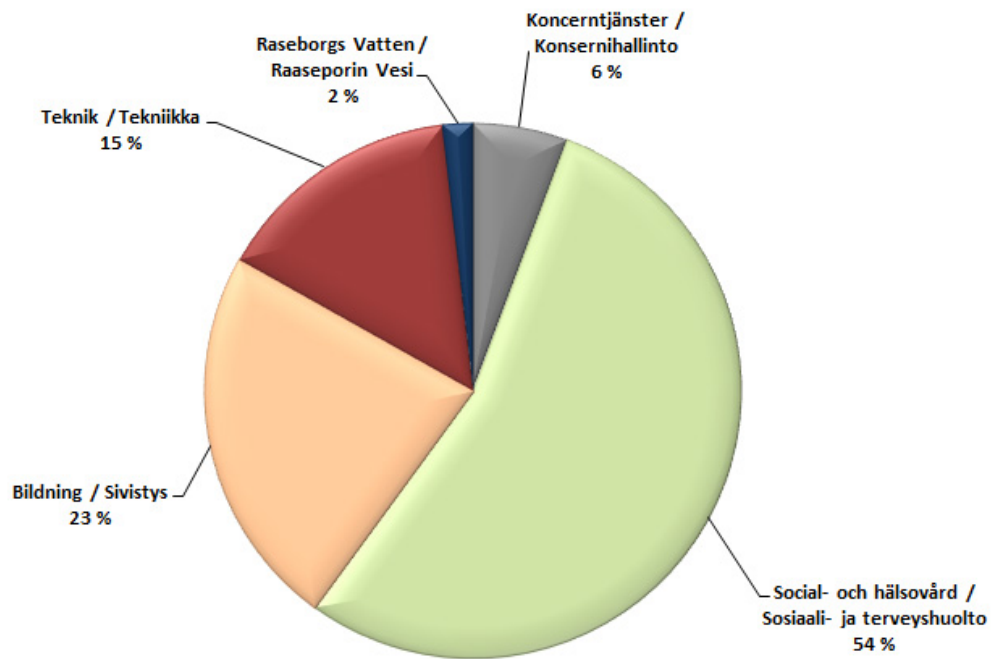

Verksamhetskostnader/Toimintamenot

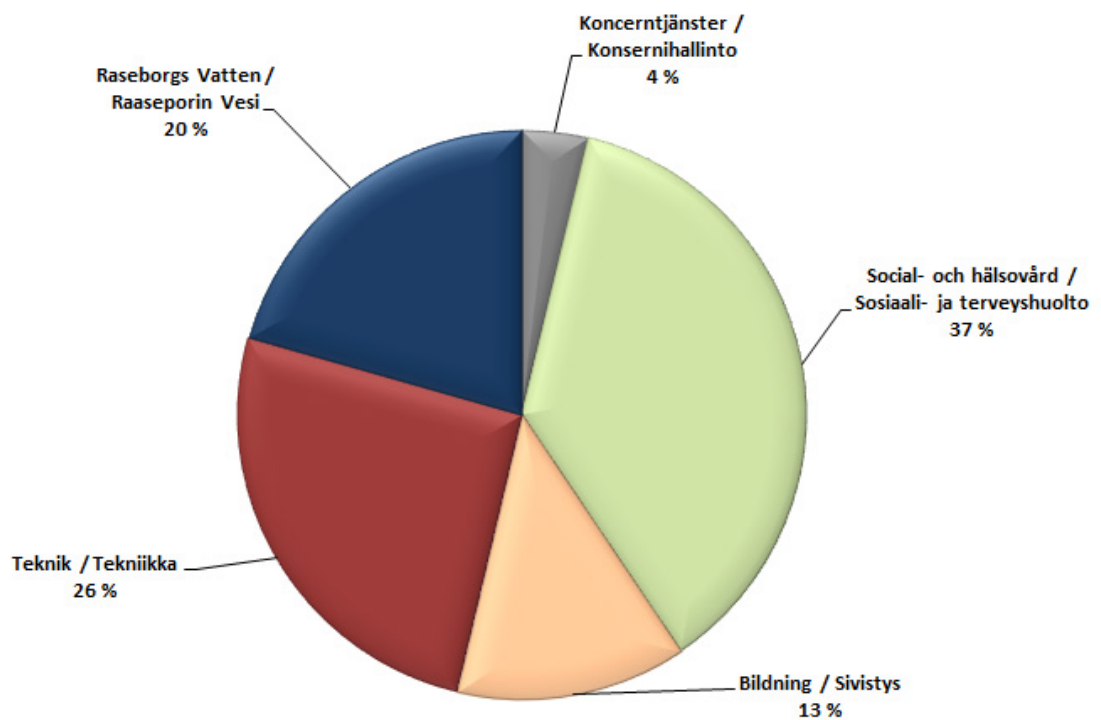
BS 2015, BU 2016 - Plan 2019
TP 2015, TA 2016 - Suunnittelu 2019

Externa kostnader / Ulkoiset menot Budget 2017 / Talousarvio 2017

Externa intäkter / Ulkoiset tulot Budget 2017 / Talousarvio 2017

UTGÅNGSPUNKTERNA FÖR EKONOMIN, SKATTER OCH STATSANDELAR

Kommunerna står fortfarande inför ekonomiska utmaningar

Utsikterna för den kommunala ekonomi fram till år 2020 ser bättre ut än vad tidigare hållbarhetsberäkningar visat. Under hela prognosperioden beräknas finansieringsunderskottet, som beaktar investeringarna efter internt tillförda medel, att åtminstone hållas på samma nivå som tidigare och inte försämrats drastiskt, vilket man uppskattat tidigare. Också skuldsättningsprognoserna har ändrats. Kommunerna fortsätter att skuldsätta sig, men skuldsättningen ökar inte längre i förhållande till bruttonationalprodukten.

Dessa prognoser beaktar inte verkningarna av social- och hälsovårdsreformen och inte heller kommunernas egna anpassningsåtgärder efter 2016.

Att utsikterna för den kommunala ekonomin förbättrats beror på att både de totala utgifterna och de totala inkomsterna uppskattas öka långsammare än tidigare. Utgiftsökningen bromsas upp av bland annat besluten i konkurrenskraftsavtalet, pensionsreformen som träder i kraft 2017, bolagiseringen av kommunala affärsverk, överföringen av det grundläggande utkomststödet till FPA.

Trots alla dessa åtgärder som syftar till att bromsa utgiftsökningen står kommunerna fortfarande inför stora ekonomiska utmaningar. Den exceptionellt låga ekonomiska tillväxten och den åldrande befolkningen innebär ökade kostnader för kommunerna. Utgiftstrycket riskerar att bli ännu större än beräknat. Det kan också uppstå ett oväntat tryck på utgifter och investeringar till följd av eftersatta reparationer, asylsökande som beviljats uppehållstillstånd eller en massiv arbetskraftsinvandring. Också regeringens lagändringar som syftar till att minska kommunernas utgifter innebär risker.

Nya lagar och reformer har stor inverkan - skatteunderlaget försvagas

I uppskattningen av den kommunala ekonomins utveckling ingår flera antaganden om att kommunernas verksamhetsutgifter minskar med ett visst belopp när de lagar som förändrar kommunernas uppgiftsområde träder i kraft. Sådana förändringar är till exempel koncentrerings- och ändringarna i den subjektiva rätten till dagvård. Den besparing som lagarna uppskattas medföra dras automatiskt av från statsandelarna.

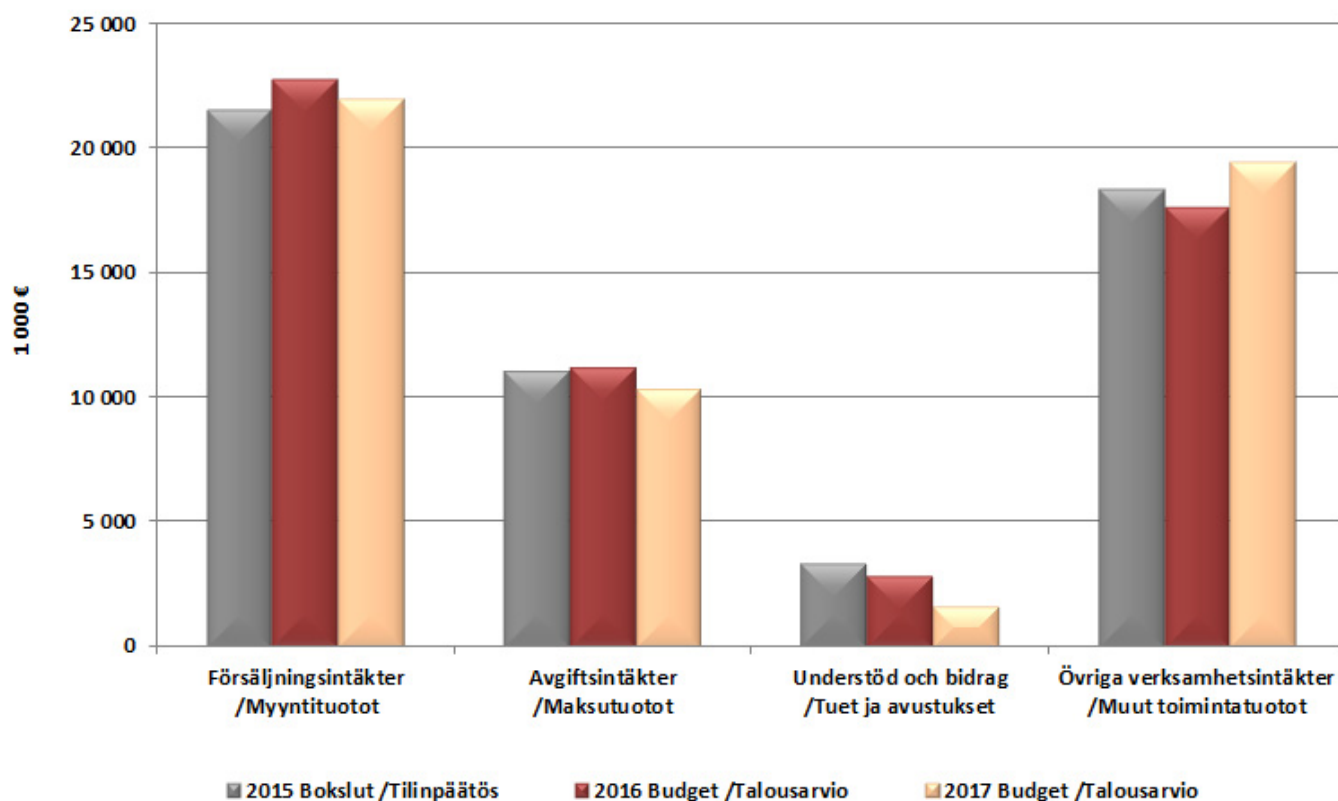
Lagarna förutsätter att besluten verkställs målmedvetet i kommunerna. Alla kommuner har av en eller annan orsak inte utnyttjat möjligheterna till fullo. Å andra sidan är det alltid inte ens möjligt att nå regeringens sparmål. Att utgifterna utvecklas på ett annat sätt än beräknat kan till exempel bero på att kostnaderna blir oväntat stora i övergångsskedet när reformerna inleds eller att reformerna inte framskrider så snabbt som det var tänkt.

Konkurrenskraftsavtalet medför ett utgiftstryck på den kommunala ekonomin. Till exempel arbetstidsförlängningen på 24 timmar om året utan lönehöjningar har beaktats i uppskattningarna av den kommunala ekonomins utveckling genom att arbetskraftskostnaderna beräknats minska med 93 miljoner euro år 2017. Under de kommande åren ökar uppskattningen till 245 miljoner euro. Både kommunsektorn och andra sektorer upplever det ändå som mycket svårt att få till stånd minskade arbetskraftskostnader genom denna åtgärd.

Konkurrenskraftsavtalet har stora verkningar också på kommunernas inkomster, eftersom den avtalsenliga höjningen av löntagarnas socialskyddsavgifter innebär att kommunerna går miste om betydande skatteinkomster. I

VERKSAMHETENS INTÄKTER /TOIMINNAN TUOTOT

Bokslut/Tilinpäätös 2015
Budget/Talousarvio 2016-17

kombination med den svaga ekonomiska tillväxten betyder det att skatteinkomstutvecklingen för kommunerna blir mycket lam under de närmaste åren. Kommunernas skatteinkomster uppskattas nästa år minska med rentav 1,6 procent. Det är en exceptionellt stor nedgång.

Situationen jämnas delvis ut av att de inkomstskattelättnader som regeringen fattat beslut om kompenseras kommunerna genom höjningar av statsandelarna. Kompensationen kommer dock inte helt att täcka det bortfall i skatteunderlaget som konkurrenskraftsavtalet innebär. Enligt Finansministeriet kommer konkurrenskraftsavtalet nästa år att försvaga kommunernas skatteunderlag med samman-

lagt 394 miljoner euro netto. Samtidigt minskar statsandelsnedskränkningarna kommunernas inkomster med sammanlagt 379 miljoner euro. Bakgrunden till nedskränkningarna är den nytta som konkurrenskraftsavtalet beräknas ge kommunerna genom minskade semesterpenningar och förlängning av arbetstiden.

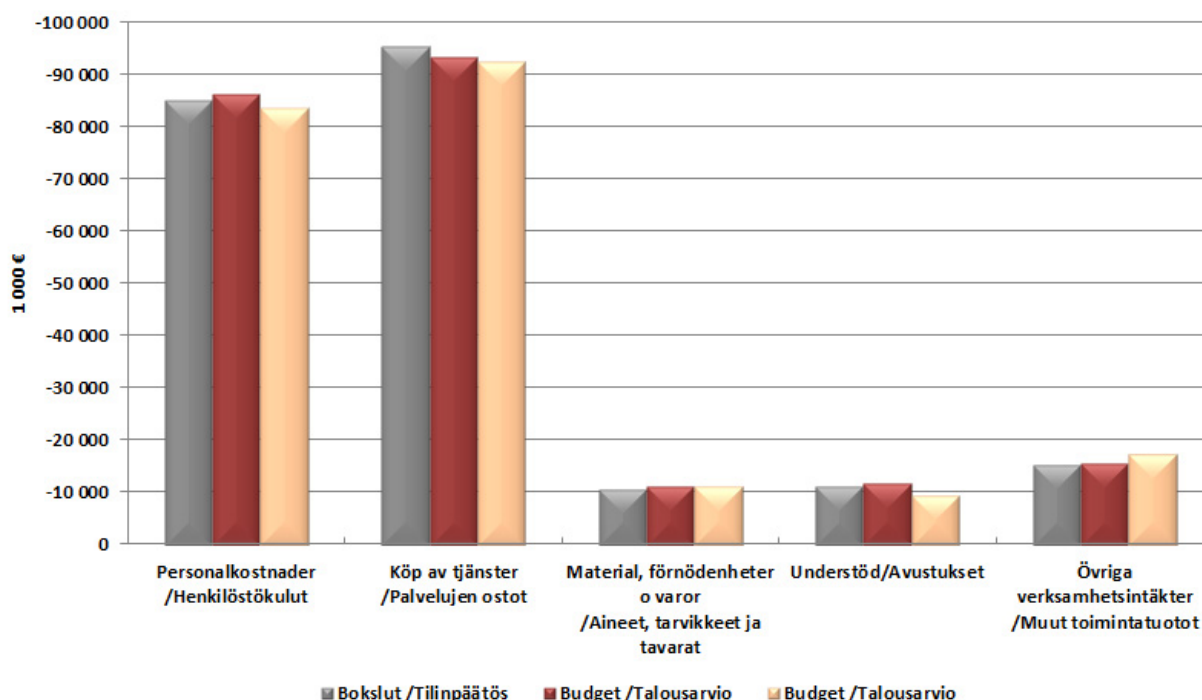
Kommunernas inkomstutveckling kommer att bli mycket långsam nästa år och också därefter. I uppskattningarna av hela den kommunala ekonomins utveckling förväntas också utgifterna utvecklas mycket långsamt. Om situationen i enskilda kommuner är sämre än det nationella genomsnittet måste man så fort som möjligt hitta nya metoder att bromsa utgiftsökningen.

VERKSAMHETENS KOSTNADER

/TOIMINTAKULUT

Bokslut/Tilinpäätös 2015

Budget/Talousarvio 2016-17

Ekonomi i Raseborg, skatter och statsandelar

Allmänt

Budgetförslaget för år 2017 visar ett överskott för räkenskapsperioden om 34 090 euro.

Raseborgs Vattens budget utgår från ett överskott om 500 160 euro och underskottet för stadens egen verksamhet är 466 070 euro.

Finansieringsmässigt, gällande skatteinkomster och statsandelar blir perioden 2017–2019 mycket utmanande. Skatteinkomsterna minskar, främst på grund av konkurrenskraftavtalet med 2,2 miljoner euro jämfört med bokslutet 2015 och med 0,5 miljoner euro jämfört med prognosen för år 2016. Först år 2019 beräknas skatteinkomsterna, med nuvarande skattesatser överstiga skatteinkomsterna för år 2015. Statsandelarna år 2017 ökar med 0,5 miljoner euro jämfört med 2016. Ökningen beror helt och hållet på kompensationer för skattebortfall och andra reformer. Utan dessa skulle statsandelarna minska jämfört med 2016.

I enlighet med Kommunförbundets rekom-

mendationer har i ekonomiplanen inte beaktats konsekvenserna av social- och hälsovårdsreformens införande som planerats till år 2019.

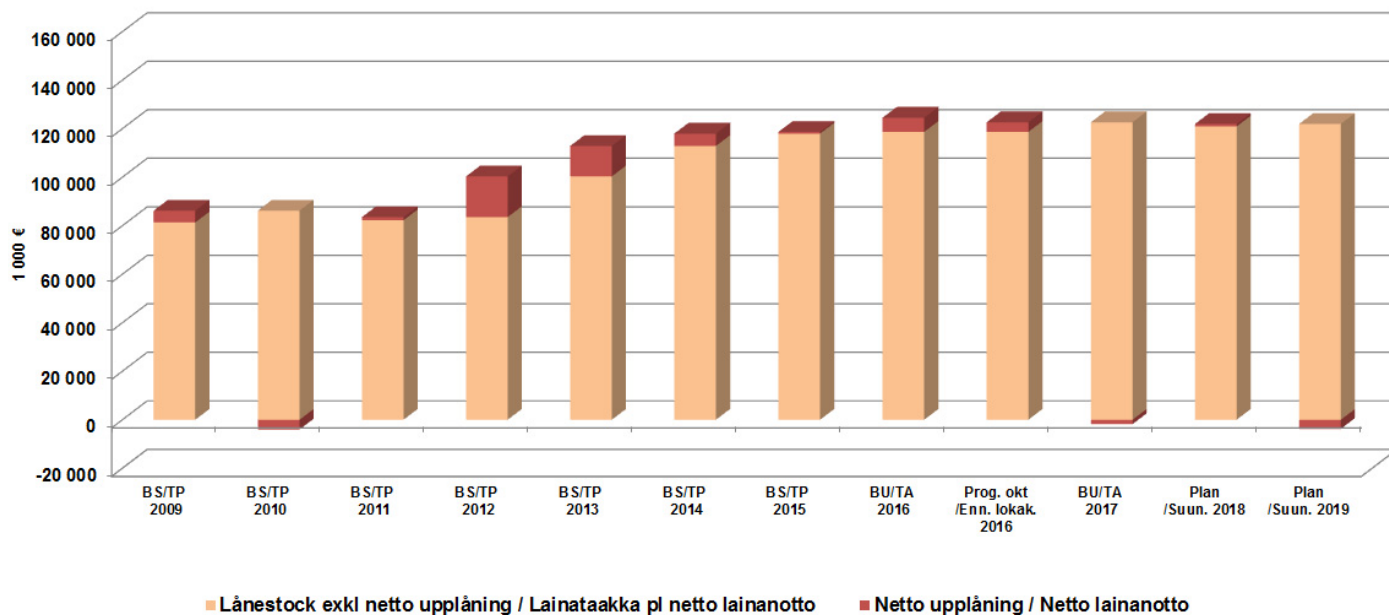
För åren 2018 och 2019 har beräknats en minskning av driftsutgifterna med 0,9 procent respektive 0,2 %. Detta ska möjliggöras genom de åtgärder som åtgärdsprogrammet Raseborg 2020 förutsätter och som framgår längre fram i planen.

Ekonomiplanen visar ett överskott år 2018 om 1,9 miljoner euro och 2019 om 4,1 miljoner euro. Detta innebär att det kumulativa underskottet kommer att minska från 14,2 miljoner € 31.12.2015 till knappa 9 miljoner euro 31.12.2019.

För att minska trycket på ytterligare skuldsättning har investeringsvolymen sänkts. Investeringsplanens utgifter åren 2017–2019 exklusive Raseborgs Vatten uppgår till 29 miljoner €. Minskningen i investeringsutgifterna jämfört med gällande investeringsplan är märkbar, hela 17 miljoner euro. En långsiktig investeringsplan som sträcker sig fram till år 2031 bifogas och

Lånestock och upplåning/Lainataakka ja lainanotto

Bokslut 2009 - plan 2019 / Tilinpäätös 2009 - suunnittelu 2019

är en del av den portföljindelning som godkänts hösten 2016 där stadens kommande utrymmes- och avyttringsbehov beträffande byggnader finns beskrivna. År 2016 uppgår förslaget till investeringar netto till 7,7 miljoner euro för staden och 0,95 miljoner euro för Raseborgs Vatten.

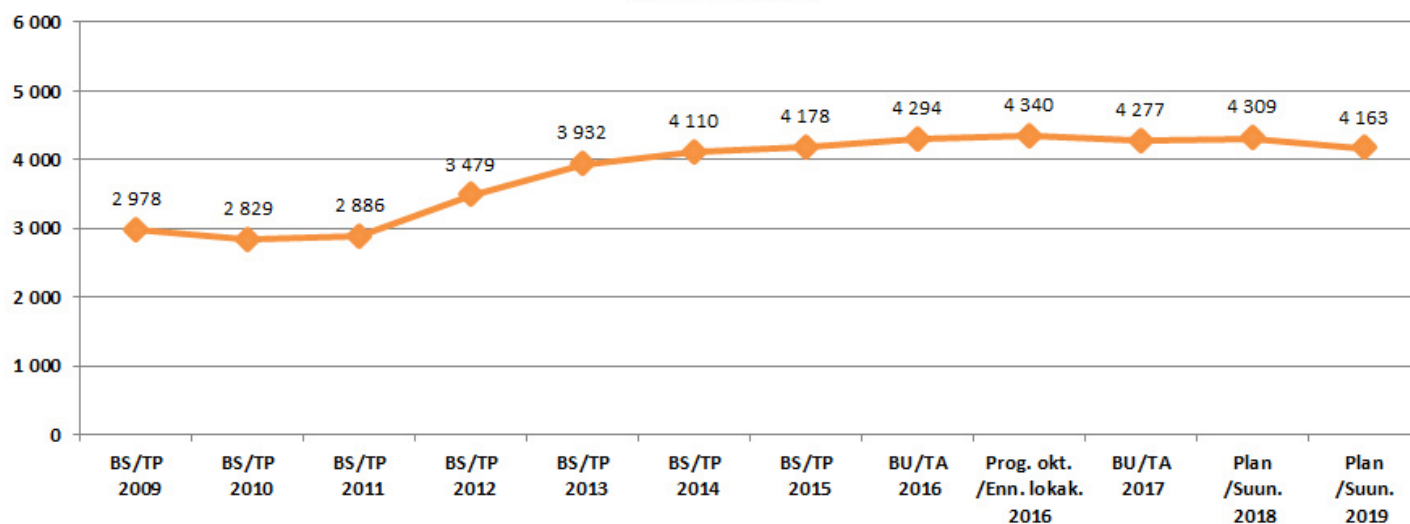
Driftsbudgeten 2017 innehåller inte extraordinära faktorer i form av en reducering av personalkostnaderna genom frivilliga arrangemang eller permitteringar. Åtgärdsprogrammet som senast uppdaterades av fullmäktige i juni 2016 i form av utvecklingsprogrammet Rase-

borg 2020 innehåller dock anpassningar av ekonomin till ett belopp om 5 miljoner euro.

Personalkostnaderna minskar med nästan 2,7 miljoner euro jämfört med år 2016. Konkurskraftsavtalets andel, minskad semesterpeng och sänkta lönebikostnader, står för 1,6 miljoner av minskningen medan åtgärder i anknytning till programmet Raseborg 2020 minskar utgifterna med närmare 1 miljon euro.

Det ackumulerade underskottet i bokslutet 2015 uppgick till 14,2 miljoner euro (499 €/invånare). Prognosen per 30.9.2016 för innevar-

Lån €/invånare / Lainat €/asukas 2009 - 2019

Skattesatserna har under de senaste fyra åren utvecklats enligt följande:

%	2017	2016	2015	2014
Inkomstskattesats	22,00	22,00	22,00	22,00
Fastighetsskattesatser				
Allmän	1,35	1,35	1,35	1,35
Stadigvarande boende	0,41	0,37	0,37	0,32
Övrigt boende	1,80	1,35	1,35	1,35
Kraftverk	3,10	2,85	2,85	2,85
Allmännyttiga samfund	0,00	0,00	0,00	0,00

ande år ger ett underskott på 1,1 miljoner euro mot ett budgeterat underskott om 0,6 miljoner euro.

Stadens skuldbörda inklusive affärsverk beräknas vid årsskiftet 2016-2017 uppgå till 121,7 miljoner euro eller 4 215 euro per invånare vilket är endast 37 euro mer än 31.12.2015. Budgeten för år 2016 estimerade en skuldbörda per invånare om 4 462 euro. År 2017 beräknas lånebördan minska ned ca 1 miljon euro och uppgår då vid årsskiftet 2017–2018 till 120,8 miljoner euro.

Stadens totala räntekostnader för 2017 uppskattas till 2,0 miljoner euro varav den egna verksamheten belastas med 1,8 miljoner euro och Raseborgs Vatten med 0,2 miljoner euro.

De krediter som direkt kan påverkas av en räntehöjning utgör med beaktande av ingångna ränteskydd är för tillfället högst 31 miljoner euro. Då medelräntan idag för denna lånestock är 0,5 % har staden en räntekostnad på 172 000 euro. Ifall medelräntan skulle stiga med 3 procentenheter, dvs. till 3,5 % skulle räntekostnaden för dessa lån bli 1,2 miljoner euro. Ökningen motsvarar ca 0,3 % av kommunalskatten. Skyddet mot ränterisker hålls under perioden på nuvarande nivå.

Skatter och statsandelar

Kommunalskattetilleväxten uppskattas i år uppgå till 1,6 %. År 2017 beräknas skatten minska med 1,7 %. Minskningen beror på konkurrens-

kraftavtalet med minskade semesterersättningar och höjda avdrag som ingredienser. Löneinkomsterna inom kommunsektorn beräknas stiga med endast 0,1 % mellan åren 2016 och 2017 och sjunka med 1,8 % år 2017 medan ökningen år 2018 i detta skede prognostiseras till 0,8 %.

De undre och övre gränserna för fastighetsskattesatserna har justerats för skatteåret 2017. Intervallet för den allmänna fastighetsskattesatsen är från och med år 2017 0,93–1,80 och för byggnader som används för stadigvarande boende 0,41–0,90 procent

Kommunerna ska från och med år 2017 skilt besluta om skattesatsen för byggnader som används för stadigvarande boende. Tills vidare har kommunerna kunnat besluta om skattesatsen för dessa fastigheter, men ifall kommunen inte har gjort det, har man i beskattningen använt den allmänna fastighetsskattesatsen. Så har varit fallet bland annat i Raseborg. Skattesatsen för övriga bostadsbyggnader får år 2016 vara högst 1,00 procentenhet högre än skattesatsen för byggnader som används för stadigvarande boende. Sambandet mellan dessa skattesatser försvinner från och med år 2017 och kommunerna får fritt fastställa skattesatsen för övriga bostadsbyggnader mellan intervallet 0,93–1,80 procent.

Kommunerna skulle alltså senast i samband med att skattesatserna fastslogs för skatteåret 2017 höja sina skattesatser till minst de nya un-

Nedan en tabell över skatteinkomstutvecklingen under ekonomiplaneperioden.

1 miljon €	2015	2016	2017	2018	2019
	Bokslut	Prognos	Budget	Plan	Plan
Kommunalskatt	100,37	99,33	98,07	99,13	101,81
Samfundsskatt	3,81	3,19	3,25	3,36	3,52
Fastighetsskatt	10,23	10,28	11,08	11,11	11,12
Totalt	114,41	112,80	112,40	113,60	116,45

dre gränserna. Fullmäktige fastslog 14.11.2016 skattesatserna i Raseborg enligt följande:

- Inkomstskattesats 22,00 %.
- Allmän fastighetsskatt 1,35 %.
- Fastighetsskatt för stadigvarande bostad 0,41 %.
- Fastighetsskatt för övriga bostadsbyggnader 1,80 %.
- Fastighetsskatt för kraftverk 3,10 %.
- Fastighetsskatt för allmännyttiga samfund 0,00 %.

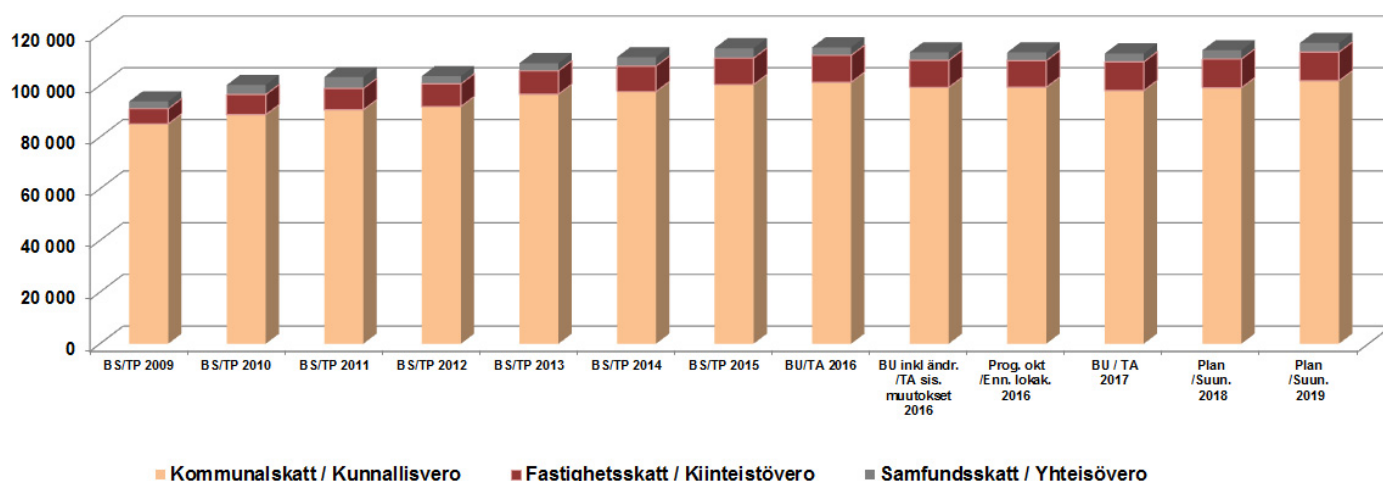
Staten har temporärt höjt kommunernas andel av samfundsskatten med 5 procentenheter under de senaste åren men förhöjningen slopades från och med år 2016, vilket för Raseborgs del innebar ett bortfall på drygt en halv miljon euro.

Kommunernas genomsnittliga inkomstskattesats år 2016 är 19,87 % (19,83 % år 2015). Det aritmetiska medeltalet för inkomstskattesatsen är 20,60 % (20,53 %), den högsta skattesatsen är 22,50 % och den lägsta 16,50 %.

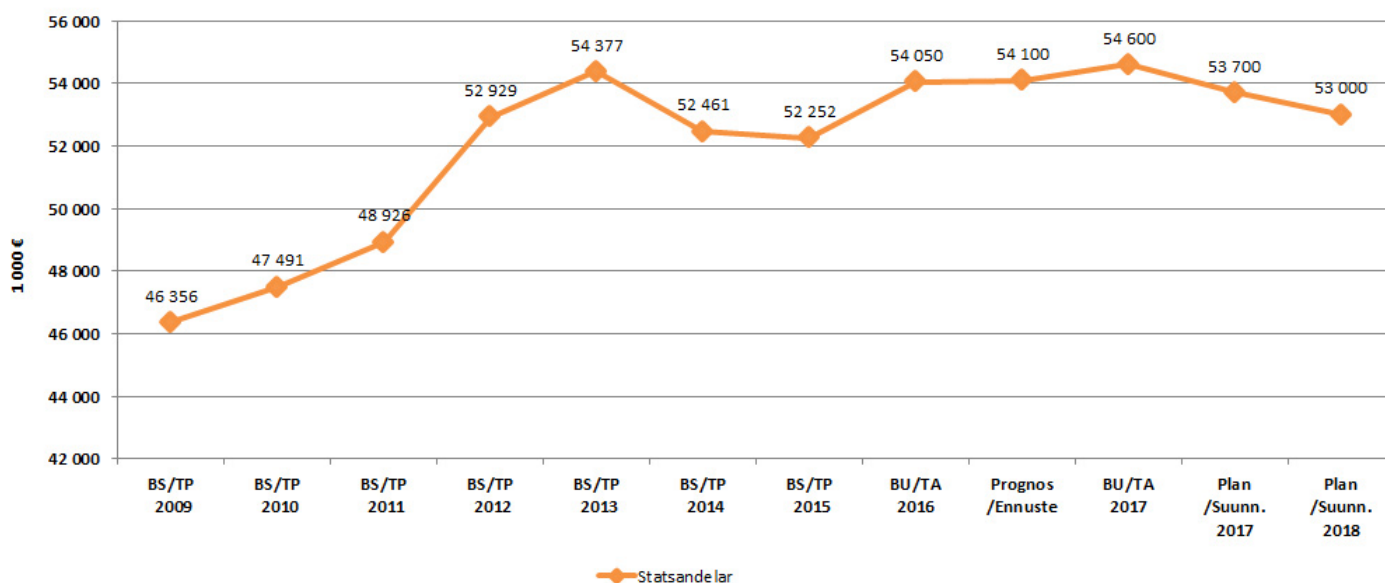
På grund av olika slags avdrag motsvarar kommunernas inkomstskattesatser (den nominella skattegraden) inte den verkliga skattegraden i kommunerna, den så kallade effektiva skattegraden i Raseborg år 2016 är 16,02 och medeltalet i landet är 14,86 %.

Skatteinkomsterna beräknas år 2016 minska med 1,6 miljoner euro (-1,4 %) jämfört med 2015 och underskrider då innevarande års ursprungliga budget med 2 miljoner euro.

Skatteinkomster / bokslut 2009 - plan 2019
Verotulot / tilinpäätös 2009 - suunnittelu 2019

Statsandelar bokslut 2009 - plan 2018 Valtionosuudet tilinpäätös 2009 - suunnittelu 2018

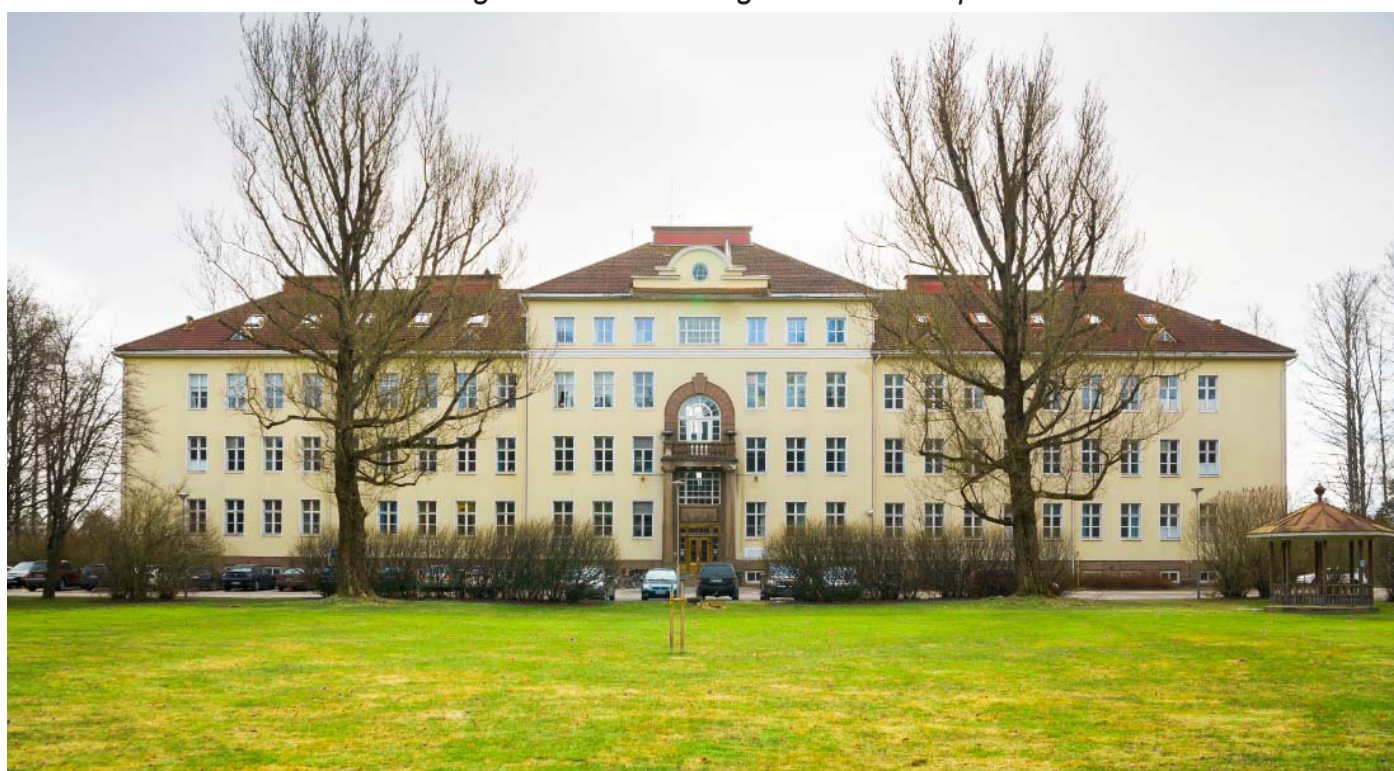
Mellan 2016 och 2017 räknas med en minskning av skatteinkomsterna med 0,5 miljoner euro.

Statsandelarna i Raseborg beräknas stiga med 0,5 miljoner euro till 54,6 miljoner euro mellan åren 2016 och 2017. Ökningen beror på kompensationer för skatteinkomstminskningar-

na som en följd av konkurrenskraftavtalet. Utan dessa skulle den reella nivån på statandelarna ha sjunkit.

År 2018 beräknas statsandelen för Raseborg minska till 53,7 miljoner euro och år 2019 till 53 miljoner euro.

Storinvestering år 2017. Saneringen av F-huset på Ekåsens område fortskrider.

INVESTERINGARNA I BUDGETEN

Investeringsbudgeten är nedbantad till en historiskt sett låg nivå. Stadens nettoinvesteringar år 2017 ligger på 4,9 miljoner euro vilket innebär närapå en halvering av investeringarna jämfört med föregående år. Ett större nytt projekt finns med och det är grundförbättringen av Karis järnvägsbro och dess omgivningar med förlängning av tunneln för lätttrafik. Projektet är ett samprojekt med statens trafikverk där så kallad balanskontinuitet iakttas och som innebär att kostnaderna fördelas i en på förhand bestämd proportion. Totalt beräknas stadens andel åren 2017-2019 uppgå till 3,3 miljoner euro.

Investeringarna totalt inklusive affärsverket Raseborgs Vatten för åren 2017–2019 uppgår till 31,1 miljoner euro eller hela 13 miljoner euro mindre än gällande investeringsplan. En långsammare investeringstakt är en nödvändighet med tanke på att stoppa den stigande skuldbördan för staden. Målsättningen uppnås år 2017 som enligt budgetförslaget utmynnar i en liten minskning av låneportföljen.

Viktiga husbyggnadsobjekt åren 2017 är saneringen av F-huset på Ekåsen samt fortskridandet av den s.k. psykebyggnaden, dessa finansieras med fastighetsleasingavtal utanför stadens balans.

De väsentliga byggprojekten har presenterats i den långsiktiga riktgivande investeringsplanen för åren 2017–2031 som finns som bilaga till ekonomiplanen. Fördelen med den långsiktiga investeringsplanen är, att man i beredningen och beslutsfattandet kan granska investeringarna och deras kostnadseffekter i ett längre perspektiv. Planeringen av konsekvenserna för renoveringar och behovet av ersättande utrymmen underlättas med en långsiktplan. Målet för planeringen av stora husbyggnadsinvesteringar är att endast ett stort projekt per gång drivs under verksamhetsåret. Planeringen sker året före verkställandet. Den långsiktiga investeringsplanen preciseras för kostnadernas del i

takt med att entreprenadtiden klargörs i planeringsskedet.

I investeringsplanen har för ett nytt daghem i Karis reserverats sammanlagt 3,2 miljoner euro. Planeringsarbetet sker år 2017, byggandet år 2018. Det nya daghemmet ersätter Sandbo daghem, Lövkulla-gruppfamiljedaghem och Nalle-gruppfamiljedaghem.

År 2018 anvisas planeringsmedel för finskspråkiga Karjaan yhteiskoulu, C-huset. Den nuvarande byggnaden renoveras eller ersätts med motsvarande utrymmen (3 klassrum) år 2019 – sammanlagt 1,0 miljoner euro.

I äldreboendet Hagahemmet installeras ett sprinklersystem för 0,2 miljoner euro.

Till Ekåsenområdet reserveras årligen anslag för investeringsåtgärder på olika byggnader exklusive F-huset. Anslaget fördelas med separat beslut av tekniska nämnden – sammanlagt 0,1 miljoner euro år 2017.

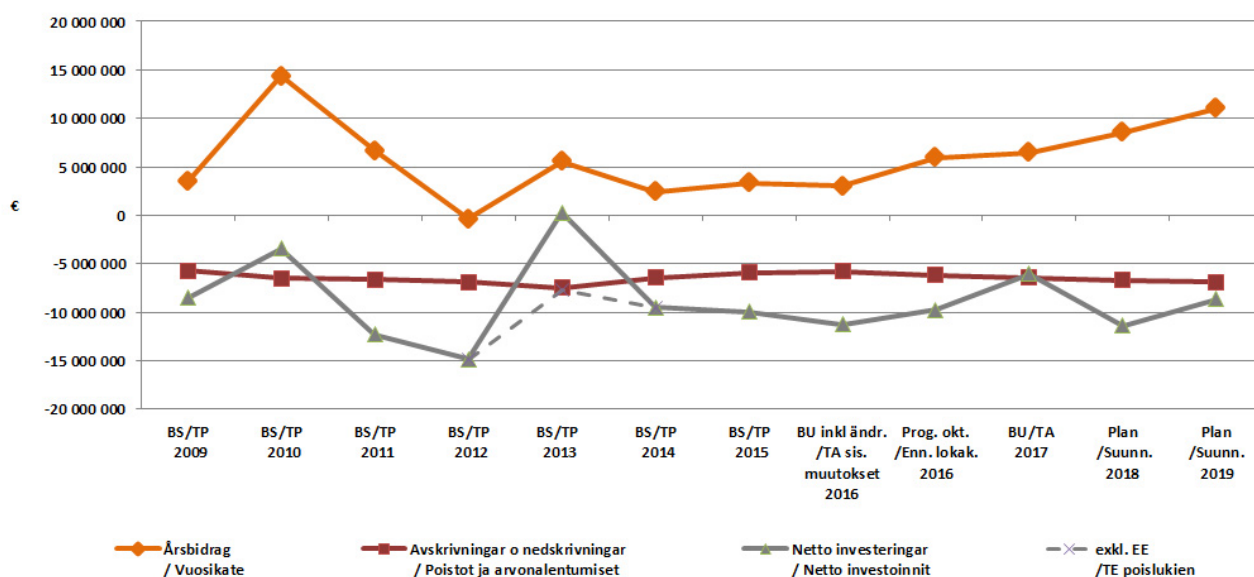
För kosthållsverksamheten görs en utredning år 2017. För år 2018 har reserverats ett planeringsanslag, projektet planerar man att verkställa år 2019 för sammanlagt 3,0 miljoner euro.

För reparation av olika byggnader reserveras årligen ett reparationsanslag, som utdelas på separat beslut av tekniska nämnden - sammanlagt 1,8 miljoner euro.

För parkanläggningar, lekplatser och mattvättplatser har reserverats sammanlagt 0,27 miljoner euro och för fritidsanläggningar 0,45 miljoner euro under planeperioden. Aktuella projekt är bl.a. Svartå bruks lekpark, näridrottsplatsen i Pojo, renoveringen av Simmis, mattvättstället i Tenala samt förnyandet av utrustningen och förrådet vid centralidrottsplanen i Karis. Anslaget fördelas med separata beslut av tekniska nämnden.

För att utveckla småbåtshamnen och utöka antalet kajplatser i Norra hamnen, nya bryggor och tillhörande infra anvisas 0,25 miljoner euro

Årsbidrag / Avskrivningar / Netto investeringar
Vuosikate / Poistot / Netto investoinnit
2009 - 2019
2009 - 2013 Inkl. Ekenäs Energi/mukaan lukien Tammisaaren Energia

år 2017 och 0,15 miljoner euro vardera åren 2018 och 2019.

För trafikleder reserveras ett anslag på 1,3 miljoner euro år 2017 och 1,2 miljoner euro per år 2018 och 2019. Anslagen används för grundförbättring, nybyggen, asfaltering och gatubelysning. För fördelningen uppgörs ett separat arbetsprogram som godkänns i tekniska nämnden

För utvidgande av industriområden reserveras 0,2 miljoner euro år 2017 och 0,3 miljoner euro 2019, som i första hand har reserverats för att utvidga industriområdet i Horsbäck.

Till projekt, i vilka staden har ingått ett markanvändningsavtal, anvisas sammanlagt 0,25 miljoner euro. Aktuella projekt år 2017 är främst Fiskars och Norra hamnen. Anslaget delas ut på separat beslut av tekniska nämnden.

För byggandet av fiskevägar i Svartån reserveras för åren 2017–2021 ett anslag på 0,53 miljoner euro, varav 0,22 miljoner euro reserveras för år 2017. Byggandet av fiskvägarna är ett gemensamt projekt för NTM-centralen samt kommunerna Raseborg, Lojo, Vichtis, Högfors och Loppis. För projektet utverkas dessutom finansiering av staten och EU.

För byggandet av Bromarvs skärgårdshamn reserveras åren 2017–2018 ett anslag på sammanlagt 0,5 miljoner euro. Följande aktörer samarbetar kring projektet: lokala finansiärer

(privata understöd osv.), privata företag (butik, fiskare osv.), Leader/Pomoväst, NTM-centralens stöd till utvecklandet av fisket och Inter-reg Baltic Sea Region. De sammanlagda kostnaderna för projektet uppskattas till 1,4 miljoner euro. Stadens medverkan förutsätter att den övriga finansieringen kan ordnas.

För trafikarrangemangen på riksväg 25, den s.k. utvecklingskorridoren, reserveras i detta skede inte separata anslag men om och då nya projekt aktualiseras har fullmäktige beredskap att bevilja anslag för specifika arrangemang.

För en numerisk grundkarta reserveras 0,06 miljoner euro 2017 och 2018 och för markköp reserveras 0,5 miljoner euro per år under hela planperioden.

Med rätt prioriterade investeringar möjliggörs avkortning av saneringsskulden. Tekniska sektorn upprätthåller investerings- och tomtproduktionsprogram som omfattar de kommande årens investeringsbehov per projekt indelat i: 1) Förverkligande av fastställda detaljplaner, 2) Konstruktioner och anordningar, 3) Åligganden enligt markanvändningsavtal och 4) Utvecklingsprojekt och projektplanering. Byggnadsinvesteringarna bereds i enlighet med målsättningarna för den s.k. fastighetsstrategin.

Staden har en central roll i många utvecklingsprojekt. När dessa förverkligas bygger man nytt, förbättrar det gamla och skapar nya arbetsplatser.

RASEBORGS STAD – EN AVSEVÄRD ARBETSGIVARE

I en kommun har de olika politiska organen rollen som arbetsgivare. Förverkligandet av personalpolitiken sker i alla politiska organ.

Samarbetet mellan arbetsgivaren och personalen definieras i lagen om samarbete mellan kommunala arbetsgivare och arbetstagare. Samarbetslagens intentioner och de olika riktlinjerna för personalpolitiken är viktiga beståndsdelar vid beslutsfattandet.

Staden som arbetsgivare och sysselsättare

I processen att skapa en ny organisation ha bl.a. välmående i arbetet, förmännens arbete och förmågan att hantera konflikter varit kritiska faktorer som påverkat förändringens framgång.

En skild personalstrategi har funnits för perioden 2009-2013. En personalpolitisk handlingsplan har utarbetats för perioden 2014–2017. Handlingsplanen är uppgjord i samstämmighet med stadens strategi.

Fokus på arbetshälsa

För att öka välmåendet, stärka arbetshälsan och för att skapa ett bra arbetsklimat genomförde Raseborgs stad under perioden 2011–2013 tillsammans med Skärgårdens arbetshälsoakademi i Kasnäs arbetshälsoprojektet FEELIT. Projektet delfinansierades av arbetarskyddsfonden. Projektets resultat utvärderades under 2014. Själva verksamheten med Metal-Age metoden och KIVA-enkäten fortsätter under 2017 med 5 nya grupper.

Trygg och säker arbetsplats

Arbetarskyddets målsättning är en trygg och säker arbetsplats. Arbetarskyddet utgörs av de faktorer som gör att varje arbetstagare upplever trygghet och välmående på arbetsplatsen. Resultatet av bra arbetarskyddsarbete kan vara förbättrad arbetsförmåga, ökad arbetstrivsel och arbetsmotivation, färre arbetsolycksfall, mins-

Årligen anställer staden 100 ungdomar och erbjuder läroavtal.

kad sjukfrånvaro, minskade invalidpensionsutgifter, kvalitet i arbetet och därmed en bättre service för kunden.

Cirka 5 läroavtal årligen

För att säkerställa att det finns behörig personal inom vissa områden ingår staden varje år ett antal läroavtal. Detta gäller främst barndagvården och äldreomsorgen, men även inom andra branscher. Läroavtalen är i regel 2–3-åriga, och de flesta läroavtalseleverna får anställning efter utbildningstiden. Staden har konstant 15–20 läroavtalselever och målsättningen är att årligen ingå 4–5 nya läroavtal.

Sommarjobb åt 100

Som ett led i strävan att skapa meningsfull sysselsättning för ungdomar och för att marknadsföra staden som arbetsgivare anställer Raseborgs stad 100 ungdomar under sommaren 2017. Av dessa ska 40 vara under 18 år.

Sommarjobbssedel främjar sysselsättningen

Som ett sätt att ge ungdomar stöd till att hitta sommararbete, och som ett sätt att förhindra utslagning bland unga ger staden under 2017 en sommarjobbssedel till alla raseborgsungdomar som fyller 16 år under 2017. Sedelns värde är 400 €. Ungdomarna kan med hjälp av sommarjobbssedeln söka jobb i företag, föreningar, organisationer, klubbar, stiftelser och församlingar (arbetsgivaren måste ha FO-nummer).

Minskning av årsverken

Under åren 2014–2016 har personalen minskat med ca 150 årsverken till följd av olika samarbetsförfaranden. I samband med Raseborg 2020 har efter samarbetsförfarande beslutats att staden under åren 2016–2019 ytterligare minska personalen med 56,5 årsverken.

Räkning av årsverken

I budgetens sektorblanketter finns en genomgång av antalet årsverken. Dessa är uträknade enligt följande:

■ Inom allmän- och koncernförvaltning samt samhällstekniska sektorn har antalet årsverken kalkylerats utgående ifrån budgeterade anslag för personalkostnader. Lönebilagorna har använts som utgångspunkt.

■ Inom grundtrygghetssektorn har antalet årsverken kalkylerats utgående ifrån budgeterade anslag för personalkostnader. Som bas för kalkylen finns respektive yrkesgrupps och kollektivavtals medellöner. Ur tabellen framgår skilt de årsverken som kommit till p.g.a. övertagande av verksamhet eller omstrukturering av verksamhet.

■ Inom bildningssektorn har antalet årsverken kalkylerats utgående ifrån budgeterade anslag för personalkostnader. Lönebilagorna har använts som utgångspunkt. Undantaget är grundläggande utbildning och gymnasium där beräkningen av s.k. övertimmar räknas skilt och omvandlas till kalkylerade årsverken. Övertimmarerna kompenserar i första hand deltidstjänster.

Resterande övertimmar förvandlas till årsverken enligt följande

a. åk 1-6: 24 övertimmar = 1 årsverke

b. åk 7-9 och gymnasium: 21 övertimmar = 1 årsverke

AFFÄRSVERK OCH KONCERNBOLAG

Raseborgs Vatten betjänar drygt 6 700 fastigheter

Raseborgs Vatten säljer vattentjänster till boende, allmänna inrättningar och företag i Raseborg. Inom verksamhetsområdet, som godkänts i fullmäktige, betjänas drygt 6 700 fastigheter anslutna till vattenförsörjningen.

Målsättningen framöver är att betjäna så många fastigheter som möjligt i Raseborg samtidigt som allt större krav ställs på sanering av befintlig teknik.

Verksamheten finansieras i helhet via avgifter från kunderna.

Avkastningskravet på insatt kapital är 6 % och ersättningen till staden utgående från detta kriterium är 600 000 € år 2017.

Raseborgs Vatten förväntas generera ett resultat för räkenskapsperioden 2017 om 500 160 euro.

Verkets resultat har förbättrats årligen under senare år och för att nå ytterligare förbättringar kommer administrationen att i sin helhet koncentreras till verksamhetsstället i Ekenäs från och med 1.1.2017.

Då lånebördan och amorteringarna är betydande kommer en viss återhållsamhet att synas i kommande års investeringar.

Riskanalys

Verkets riskobjekt är vattentäkterna, ledningsnäten, vattentornen och avloppsreningsverken. Illdåd, olyckor och mänskliga misstag kan leda till försämrad vattenkvalitet och i värsta fall till avbrott i vattenförsörjningen, vilket direkt påverkar vattenkonsumenterna, medan motsvarande risker inom avloppsvattenbehandlingen påverkar närmiljön.

Uppdaterad teknik och fjärrövervakning samt utbildning av personalen minimerar riskerna. Vid undantagssituationer följs den uppdaterade beredskapsplanen.

Ekenäs Energi Ab - landsomfattande elleverantör

Affärsverket Ekenäs Energis verksamhet såldes 31.12.2013 till Ekenäs Energi Ab. Affären genererade en försäljningsvinst om 18,8 miljoner €.

Ekenäs Energi Ab ägs av staden till 100 %. Bolaget har eget elnät i Ekenäs centrum samt fjärrvärmenät i Ekenäs, Karis och Pojo. Ekenäs Energi säljer el i hela landet och verksam med entreprenadtjänster i hela västra Nyland. Dessutom äger Ekenäs Energi egen elproduktion i Ekenäs och andelar i kraftverk i övriga Finland, främst vindkraft.

Ekenäs Energi är ett lönsamt bolag som erlägger 1,8 miljoner euro i ränta till staden år 2017 och amorterar 1 miljon euro årligen för de lån på 33 miljoner € som bolaget lyfte av staden i samband med bolagiseringen. Bolaget investerar dessutom mellan 2 och 3 miljoner euro årligen i utvecklingen av verksamheten i västra Nyland. Bolaget gör positivt resultat och har haft möjlighet att sänka sina energiavgifter under de senaste åren.

Ekenäs Energi har i enlighet med sin strategi arbetat med att modernisera och effektivisera sin verksamhet. Bolaget arbetar även aktivt med att utveckla nya produkter inom energibranschen, såsom laddningstjänster för elbilar, solenergi, LED-belysning, etc. Enligt sin strategi ska Ekenäs Energi arbeta för hela den västnyländska regionens livskraft genom att erbjuda konkurrenskraftiga energipriser och tjänster. Invånarna i regionen ska känna att bolaget är "vårt eget energibolag".

Fusionering pågår bland hyreshusbolagen

Omorganiseringen och fusioneringen av hyreshusbolagen i Karis, Pojo och Svartå fortsätter. Staden äger för tillfället 1 bostadsaktiebolag och 8 fastighetsaktiebolag i vilken stadens ägaran-

del är mellan 51 och 100 %. Av dessa bolag planeras att ett, Bostads Ab Karis Panorama, likvideras inom närmaste framtid. Antalet bolag minskas stegvis till tre genom fusionering, likvidation och avyttring. Raseborgs Hyresbostäder Ab fungerar som disponentbolag och säljer disponent- och fastighetsskötseltjänster till de övriga bolagen.

Sju fastighetsbolag har fusionerats till Fab Dönsby och därtill pågår fusionen av bolagen Fab Karis stads hyreshus, Fab Koskenkylänraitti, Fab Bäljarspark och Fab Tranan till ett bolag. Fab Pojovägen kvarstår tillsvidare som ett separat bolag men frågan om en fusionering med något av de andra bolagen aktualiseras under år 2017.

Raseborgs Utveckling Ab huvudaktör i fiberkabelprojekt

Staden har år 2016 förvärvat Ekenäs Energi Ab:s helägda dotterbola EE Energi Utveckling Ab. Bolaget har bytt namn till Raseborgs Utveckling Ab och har för stadens del aktieinnehavet i C-Fiber Hanko Oy som deltar i förverkligande av en optisk höghastighetsfiberkabel till Tyskland och Sverige med en förgrening till Hangö.

Koncerndirektiv

Stadsfullmäktige godkände år 2014 nya koncerndirektiv för koncernen Raseborgs stad.

Direktiven kommer att uppdateras under första halvåret 2017 efter att den nya förvaltningsstadgan slutligt godkänts i fullmäktige.

Fiberkabelprojektet med Cinia under luppen.

BUDGETSTRUKTUR 2017

Budgetens bindande nivåer på fullmäktige- och nämndnivå enligt förvaltningsstadgan

SEKTOR/organ Fullmäktige	VERKSAMHETSOMRÅDE (32 anslag) Bindningsnivå: fullmäktige*	ENHET 1 (63 anslag) Bindningsnivå: nämnd^
Koncerntjänster	Revision	Revision
	Stadskansli	Stadskansli, IKT
	Ekonomi	Ekonomi
	Personal	Personal
	Stadsutveckling	Näringsliv, Turism, Kultur, Information
	Kollektivtrafik	Kollektivtrafik
Social- och hälsovård	Administration och stödtjänster	Administration och stödtjänster
	Vård i hemmet och stödtjänster	Vård i hemmet och stödtjänster
	Dygnet runt boende	Dygnet runt boende/egen produktion, Dygnet runt boende/externa avtal
	Hälsovårdstjänster	Hälsovårdstjänster/egen produktion, Hälsovårdstjänster/externa avtal
	Mental- och missbrukarvård	Mental- och missbrukarvård
	Tandvård	Tandvård
	Barn- och familjetjänster	Barn- och familjetjänster
	Vuxensocialarbete, handikappservice och invandrarbyrå	Vuxensocialarbete, Handikappservice/egen produktion, Handikappservice/externa avtal
	Sysselsättningstjänster	Sysselsättningstjänster, Arbetsmarknadsstöd
	Specialsjukvård /Bet.andel	Specialsjukvård / Bet.andel
	Specialsjukvård /övrig specialsjukvård	Specialsjukvård /övrig specialsjukvård

SEKTOR/organ Fullmäktige	VERKSAMHETSOMRÅDE (32 anslag) Bindningsnivå: fullmäktige*	ENHET 1 (63 anslag) Bindningsnivå: nämnd^
Bildning	Övrig utbildning	Administration, Transporter, Kuratorverksamhet, Morgon- o eftermiddagsverksamhet, MBI och musikinstitut
	Småbarnspedagogik	Administration, Familjedagvård, Daghem
	Utbildning	Grundläggande utbildning, svensk, Grundläggande utbildning, finsk
	Gymnasier	Gymnasier, svenska, Gymnasier, finska
	Muséer	Landskapsmuseum, EKTA & övrigt
	Bibliotek	Bibliotek
	Fritid	Ungdom, Motion & Idrott
Teknik	Administration	Allmän administration, Övrig administrativ verksamhet, Småbåtshamnar
	Samhällsteknik	ST ledningsfunktioner, Skogsbruk, Enskilda vägar, Gator, Uteområden vid byggnader, Parker, Hamnar, Övrig samhällsteknisk verksamhet
	Mättnings- och fastighetsbildning	Fastighetsutveckling
	Utrymmesförvaltning	Utrymmesförvaltning
	Städning och kosthåll	Städning, Kosthåll
	Planläggning	Planläggning
	Bygg och miljö	Byggnadstillsyn, Miljövård, Miljöhälsa
	Avfallsnämnd	Avfallsnämnden

*Stadsfullmäktige godkänner nettobudgetanslag på denna nivå. Budgetändringar inom sektorn mellan verksamhetsområden kräver godkännande av fullmäktige.

^Nämnden godkänner nettobudgetanslag på denna nivå. Budgetändringar inom verksamhetsområde mellan enheter kräver godkännande i nämnden.

Resultaträkningsdelen

RESULTATRÄKNING	Bokslut	BU 2016	Prognos	Förslag	Budget	Plan	Plan
Inkl. aff.verket Raseborgs vatten	2015	Inkl budget ändr.	sept.	BU 2017	2017	2018	2019
Verksamhetens inkomster							
Försäljningsinkomster	21 549 850	22 757 380		21 903 450	22 003 450		
Avgiftsinkomster	11 111 411	11 208 380		10 389 050	10 389 050		
Understöd och bidrag	3 365 746	2 878 370		1 609 400	1 609 400		
Övriga verksamhetsinkomster	18 207 621	17 627 020		19 909 640	19 176 360		
Verksamhetens inkomster	54 234 627	54 471 150	51 769 000	53 811 540	53 178 260	53 461 110	53 476 510
Tillverkning för eget bruk	132 563			270 000	270 000		
Verksamhetens utgifter							
Personalutgifter	-85 093 759	-86 229 710		-83 582 380	-83 449 380		
Köp av tjänster	-95 190 462	-93 298 820		-92 468 670	-92 421 970		
Material, förnödenheter och varor	-10 689 519	-11 183 400		-11 460 800	-11 296 300		
Understöd	-11 362 303	-11 896 100		-9 617 190	-9 567 190		
Övriga verksamhetsutgifter	-15 454 027	-15 609 670		-17 770 640	-17 339 030		
Verksamhetens utgifter	-217 790 070	-218 217 700	-214 414 000	-214 899 680	-214 073 870	-212 225 170	-211 907 920
VERKSAMHETSBIDRAG	-163 422 880	-163 746 550	-162 645 000	-160 818 140	-160 625 610	-158 764 060	-158 431 410
Skatteinkomster	114 413 461	112 800 000	112 800 000	112 300 000	112 400 000	113 600 000	116 450 000
Kommunalskatt	100 375 245	99 280 000	99 330 000	98 070 000	98 070 000	99 130 000	101 810 000
Fastighetsskatt	10 227 368	10 450 000	10 280 000	11 030 000	11 080 000	11 110 000	11 120 000
Samfundsskatt	3 810 847	3 070 000	3 190 000	3 200 000	3 250 000	3 360 000	3 520 000
Statsandelar	52 251 620	54 050 000	54 100 000	54 000 000	54 600 000	53 700 000	53 000 000
Finansiella inkomster och utgifter							
Ränteinkomster, externa	1 922 071	1 924 000	1 849 000	1 786 000	1 786 000	1 720 000	1 700 000
Ränteinkomster, interna	106 569	145 000	92 000	66 000	66 000	56 000	46 000
Övriga finansiella inkomster	950 493	939 000	1 754 000	925 000	925 000	925 000	925 000
Ränteutgifter, externa	-2 187 280	-2 361 210	-2 188 000	-1 990 000	-1 990 000	-1 990 000	-1 990 000
Ränteutgifter, interna	-106 569	-145 000	-92 000	-66 000	-66 000	-56 000	-46 000
Övriga finansiella utgifter	-4 118	-10 000	-5 000	-9 000	-9 000	-5 000	-5 000
Ersättningar för grundkapital	-598 533	-600 000	-599 000	-600 000	-600 000	-600 000	-600 000
ÅRSBIDRAG	3 324 833	2 995 240	5 066 000	5 593 860	6 486 390	8 585 940	11 048 590
Avskrivningar och nedskrivningar							
Avskrivningar enligt plan	-5 802 621	-5 799 200	-6 199 000	-6 452 300	-6 452 300	-6 703 000	-6 903 000
Nedskrivningar	-116 551	0	0	0	0	0	0
Extraordinära poster							
RÄKENSKAPSPER. RESULTAT	-2 594 339	-2 803 960	-1 133 000	-858 440	34 090	1 882 940	4 145 590
Ökningar/minskningar av reserveringar							
RÄKENSKAPSPERIODENS ÖVER-/UNDERSKOTT	-2 594 339	-2 803 960	-1 133 000	-858 440	34 090	1 882 940	4 145 590
NYCKELTAL							
Verksamhetsink./-utgifter, %	-24,9	-25,0	-24,1	-25,0	-24,8	-25,2	-25,2
Skatteinkomster, euro/invånare	4 028	3 890	3 991	3 973	3 977	4 014	4 100
Statsandelar, euro/invånare	1 840	1 864	1 914	1 910	1 932	1 898	1 866
Årsbidrag, euro/invånare	117	103	179	198	229	303	389
Årsbidrag, / Avskrivningar, %	56,2	51,6	81,7	86,7	100,5	128,1	160,1
Ackumulerat över-/underskott, 1 000€	-14 183	-16 987	-15 316	-17 845	-15 282	-13 399	-9 253
Antal invånare vid årets slut	28 403	29 000	28 264	28 265	28 265	28 300	28 400

Finansieringsdel

Inkl. aff.verket Raseborgs Vatten	Bokslut 2015	BU 2016 inkl BU ändr.	Prognos sept.	Förslag BU 2017	Budget 2017	Plan 2018	Plan 2019
Kassaflödet i verksamheten							
Årsbidrag	3 324 832	2 995 240	5 066 000	5 593 860	6 486 390	8 585 940	11 048 590
Extraordinära poster	0	0	0	0	0	0	0
Korrektivposter till internt tillförda medel	-2 089 387	-2 400 000	-1 036 000	-1 900 000	-1 700 000	-1 700 000	-1 700 000
Kassaflödet för investeringarnas del							
Investeringsutgifter	-12 527 472	-12 455 000	-10 255 000	-9 150 000	-6 570 000	-11 895 000	-9 145 000
Finansieringsandelar för investeringsutgifter	453 238	140 000	140 000	0	0	0	0
Överlåtelseinkomster från tillgångar bland bestående aktiva	4 185 748	3 150 000	1 136 000	2 400 000	2 200 000	2 200 000	2 200 000
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde	-6 653 041	-8 569 760	-4 949 000	-3 056 140	416 390	-2 809 060	2 403 590
Kassaflödet för finansieringens del							
Förändringar i utlåningen							
Ökning av utlåningen	0	0	0	0	0	0	0
Minskning av utlåningen	365 358	310 000	310 000	1 327 200	1 327 250	1 327 200	1 327 200
Förändringar i lånebeståndet							
Ökningar av långfristiga lån	7 732 472	10 000 000	10 000 000	14 105 400	10 632 820	13 623 360	8 949 110
Minskningar av långfristiga lån	-11 293 599	-12 309 000	-12 309 000	-12 700 200	-12 700 200	-12 876 200	-12 976 200
Förändringar av kortfristiga lån	3 536 032	7 858 300	6 979 000	0	0	0	0
Förändringar i eget kapital	0	0	0	0	0	0	0
Inverkan på likviditeten	-6 312 778	-2 710 460	31 000	-323 740	-323 740	-734 700	-296 300
NYCKELTAL							
Akkumulerat kassaflöde för verksamhet o investeringar 1000€	4 388	1 678	4 419	1 354	4 095	3 361	3 064
Länestock 1 000€	118 673	124 532	123 653	125 368	121 896	122 953	119 236
Lån €/invånare	4 178	4 294	4 375	4 435	4 313	4 345	4 198
Intern finansiering av investeringar, %	42,1	24,3	56,4	82,9	148,4	88,6	159,1
 Antal invånare vid årets slut	 28 403	 29 000	 28 264	 28 265	 28 265	 28 300	 28 400

Förklaringar:

Intern finansiering av investeringar, % = 100 * Årsbidrag/egen anskaffningsutgift för investeringar

Sektor: Koncerntjänster**Ansvarsperson: Stadssekreterare Thomas Flemmich**

Grundläggande information om sektorn

Sektorn ansvarar för tvärsektoriella stödfunktioner för förvaltningarna. Inom sektorn finns följande avdelningar: stadskansliet, ekonomiavdelningen, personalavdelningen och stadsutvecklingsavdelningen. Varje avdelning leds av en avdelningschef.

Stadskansliet är stadsfullmäktiges och stadsstyrelsens beredande och verkställande organ. Avdelningen fungerar som stadsdirektörens kansli och bistår stadsdirektören i dennes arbetsuppgifter. Verksamhetsområdet är allmän förvaltning och stadskansliet handhar uppgifter relaterade till allmänna val, juridiska tjänster, translatortjänster, information och intern postgång, arkivering. Till avdelningen hör IKT-enheten som handhar IT-funktioner, IT-stöd, stadens telefonväxel och front-officeverksamheten.

Staden köper skuldrådgivartjänster från Kyrkslätt kommun och fungerar som värdkommun för socialombudsmannen i Västra Nyland och säljer patientombudsmannatjänster till Hangö stad och Kyrkslätt kommun.

Ekonomiavdelningen ansvarar för ekonomiförvaltning och -planering, budget, bokslut och verksamhetsberättelse, statistik, upphandlingar och riskhantering. Fungerar som stöd för verksamhetsområdena i ekonomi- och rapporteringsärenden.

Personalavdelningen ansvarar för stadens personalutveckling, avtalsförhandlingar, löneräkning, pensionsärenden, arbetarskydd, läroavtal, sommarjobb, personalundersökningar, personalstatistik, ledarskapsutbildning, personalförmåner och rekreation, företagshälsovård för personalen, samt stöder de övriga sektorerna vid rekrytering. Avdelningens köpta tjänster består i huvudsak av; medlemsavgifter till kommunala arbetsmarknadsverket, lönespecifikationer, olika arbetshälsoprojekt, företagshälsovård, utbildningstjänster i ledarskap, språk och första hjälpen, kultursedlar och lunchsedlar.

Stadsutvecklingsavdelningen har till uppgift att befrämja näringslivsfrågor i staden tillsammans med stadsdirektören. Avdelningen ansvarar för marknadsföring och information, projekthantering, evenemang och skärgårds- samt kollektivtrafikfrågor. Till avdelningen hör turismenheten och kulturenheten.

Verksamhetens målsättningar tyngdpunkter och centrala förändringar 2017

Kommunalval ordnas i Finland i april 2017.

Stadsutvecklingsavdelningens roll i organisationen och arbetssätt utvecklas under verksamhetsåret. Målsättningen bör vara att Raseborgs synlighet och attraktionsvärde ökar. Kollektivtrafiken utvecklas och koordineras lokalt samt intressebevakningen gällande kollektivtrafiken till Helsingfors och Åbo intensifieras.

Sektorn jobbar med de interna processerna för att öka smidigheten i förvaltningen och utveckla det interna arbetet inom den nybildade sektorn. Målsättningarna för sektorn styrs av det av stadsfullmäktige 2016 fastställda åtgärdsprogrammet och de koncernövergripande målen.

Ekonomisystemets programvara uppdateras under år 2017. Tonvikt läggs vid utvecklandet av analys och rapporteringsmoduler och möjligheter att använda mobila tillämpningar eftersträvas.

Information och direktiv angående förändringarna i upphandlingslagen ges till sektorerna

Övervakningen av den köpta företagshälsovården systematiseras.

Elektroniskt arbetsbord och elektroniska blanketter implementeras.

Genomförande av samarbetsförfarande och uppföljning av samarbetsförfarandets resultat.,

En konsekvent personalpolitik som stärker arbetsgivarens anseende bäddar för lyckade rekryteringar.

Staden satsar på arbetshälsa som ger välmående och minskad sjukfrånvaro.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2018-2019

Presidentval ordnas i Finland 2018 samt riksdags- och EU-val 2019.

En fortgående utveckling av ekonomiförvaltningsprocesserna och ökad användning av hjälpmedel.

Förbättrande av upphandlings- och marknadskunnandet i organisationen, förbättrade av offertförfrågnings- och inköpsrutiner med sikte på lägre kostnadsnivå

Sektor: Koncerntjänster
Ansvarsperson: Stadssekreterare Thomas Flemmich

	BS 2015	BU 2016 med ändr.	Förslag 2017	BU 2017	Ekonomiplan	
					2018	2019
Verksamhetsintäkter	3 497 729	4 860 340	3 707 130	3 707 130	3 642 130	3 642 130
Personalkostnader	-3 688 037	-4 034 110	-4 038 560	-4 038 560	-4 177 980	-4 177 980
Köp av tjänster	-4 832 684	-4 501 180	-4 956 440	-4 956 440	-5 018 440	-5 018 440
Material och varor	-166 687	-171 190	-178 050	-178 050	-118 050	-118 050
Understöd	-819 792	-834 000	-970 000	-970 000	-1 112 000	-11 112 000
Övriga kostnader	-1 382 682	-1 257 090	-1 514 010	-1 333 550	-1 512 010	-1 512 010
Verksamhetskostnader	-10 889 882	-10 797 570	-11 657 060	-11 476 600	-11 476 600	-11 476 600
Verksamhetsbidrag	-7 392 153	-5 937 230	-7 949 930	-7 769 470	-7 834 470	-7 834 470
Förändring BU 2017-BU 2016		-19,7 %	33,9 %	30,9 %		
Därav:						
Interna intäkter	2 321 056	2 399 840	2 571 830	2 571 830	2 571 730	2 571 730
Interna kostnader	-1 396 608	-1 108 810	-785 680	-605 220	-605 220	-605 220

Revision

Förtroendeorgan: Revisionsnämnd

Ansvarsperson:

Verksamhetsbeskrivning

Lagstadgad revision (revisor) och ändamålsenlighetsrevision (revisionsnämnden).

Stadens förvaltning och ekonomi granskas i enlighet med kommunallagen, stadens revisionsstadga och godkänt revisions- och utvärderingsprogram. Antalet lagstadgade revisionsdagar uppgår till 75 dagar enligt av fullmäktige godkänd offert. Revisionsnämnden består av 9 medlemmar. Revisionsnämnden sammankommer årligen till ca 9 möten. Som sekreterare för revisionsnämnden fungerar revisorn i enlighet med den av stadsfullmäktige godkända revisionsofferten. Därtill har uppskattats åtgå 10 dagar totalt. Till mötena inkallas ledande tjänstemän för förvaltningsenheterna i enlighet med godkänt utvärderingsprogram.

Verksamhetens målsättningar tyngdpunkter och centrala förändringar 2017

Revisionen utförs i enlighet med godkänt arbetsprogram. Revisionsnämndens arbete utförs enligt godkänt utvärderingsprogram. Revisorerna rapporterar över utförda revisioner till revisionsnämnden 2-3 gånger per år skriftligen samt därtill muntligen enligt behov. Vid behov rapporteras även till stadsstyrelsen. Revisorernas arbete resulterar i en revisionsberättelse till stadsfullmäktige inom maj månad. Revisionsnämndens arbete resulterar i en utvärderingsberättelse till stadsfullmäktige inom maj månad.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2018-2019

Revisionen utförs i enlighet med godkänt arbetsprogram. Revisionsnämndens arbete utförs enligt godkänt utvärderingsprogram. Revisorerna rapporterar över utförda revisioner till revisionsnämnden 2-3 gånger per år skriftligen samt därtill muntligen enligt behov. Vid behov rapporteras även till stadsstyrelsen. Revisorernas arbete resulterar i en revisionsberättelse till stadsfullmäktige inom maj månad. Revisionsnämndens arbete resulterar i en utvärderingsberättelse till stadsfullmäktige inom maj månad. Den lagstadgade revisionen upphandlas under år 2016.

Bindande mål 2017

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Antal mötesdagar (9 medlemmar)	81 mötesdagar totalt (9 medlemmar och 9 möten)
	Antal revisionsdagar (lagstadgade och uppgifter i revisionsnämnden)	85 dagar totalt (75 lagstadgade och 10 uppgifter för revisionsnämnden)
	Revisors rapportering till revisionsnämnden	2-3 skriftliga rapporter under verksamhetsåret samt därtill revisionsberättelse inom maj månad

Revision
Förtroendeorgan: Revisionsnämnd
Ansvarsperson:
Bindande mål 2018-2019

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Antal mötesdagar	81 mötesdagar totalt (9 medlemmar och 9 möten)
	Antal revisionsdagar	85 dagar totalt (75 lagstadgade och 10 uppgifter för revisionsnämnden)
	Revisors rapportering	2-3 skriftliga rapporter under verksamhetsåret samt därtill revisionsberättelse inom maj månad

Driftsekonomi €

	BS 2015	BU 2016 med ändr.	Förslag 2017	BU 2017	Ekonomiplan 2018 2019	
Verksamhetsintäkter						
Personalkostnader	-9 157	-12 250	-12 250	-12 250	-12 250	-12 250
Köp av tjänster	-53 564	-62 790	-61 750	-61 750	-61 750	-61 750
Material och varor	-649	-490	-550	-550	-550	-550
Understöd						
Övriga kostnader	-2 430	-2 440	-2 400	-1 630	-2 400	-2 400
Verksamhetskostnader	-65 800	-77 970	-76 950	-76 180	-76 180	-76 180
Verksamhetsbidrag	-65 800	-77 970	-76 950	-76 180	-76 180	-76 180
Förändring BU 2017-BU 2016						
		18,5 %	-1,3 %	-2,3 %		
Därav:						
Interna intäkter						
Interna kostnader	-2 715	-2 730	-2 430	-1 660	-1 660	-1 660

Stadskansli

Förtroendeorgan: Stadsstyrelse

Ansvarsperson: Stadssekreterare Thomas Flemmich

Verksamhetsbeskrivning

Stadskansliet är stadsfullmäktiges och stadsstyrelsens beredande och verkställande organ. Avdelningen fungerar som stadsdirektörens kansli och bistår stadsdirektören i dennes arbetsuppgifter. Verksamhetsområdet är allmän förvaltning och stadskansliet handhar uppgifter relaterade till allmänna val, juridiska tjänster, translatortjänster, intern postgång och arkivering. Till avdelningen hör IKT-enheten som handhar IT-funktioner, IT-stöd, stadens telefonväxel och front-officeverksamheten.

Staden köper skuldrådgivartjänster från Kyrkslätt kommun och fungerar som värdkommun för socialombudsmannen i Västra Nyland och säljer patientombudsmannatjänster till Hangö stad och Kyrkslätt kommun.

Verksamhetens målsättningar tyngdpunkter och centrala förändringar 2017

Kommunalval ordnas i Finland i april 2017.

Äkta möjligheter till deltagande skapas - kommunen är lika med invånarna. Staden deltar fortsättningsvis i projektet Öppen förvaltning.

Staden värnar om tvåspråkigheten, som bidrar till kulturell mångfald. Staden är med i Nationalspråknätverket.

Implementering av den nya Kommunallagen och den nya förvaltningsstadgan.

Beredning av stadens strategi.

Beträffande IKT-enheten förnyas Office-programvaran och staden övergår till Windows 10

Servermiljön uppgraderas för bättre prestanda och utbudet av datorer och telefoner förenhetligas.

Möjliggöra distans- och fältarbete utanför stadens nät och underlätta åtkomsten till stadens tjänster

Öka det trådlösa nätverkets stabilitet för att hantera det ökade antalet bärbara enheter

Beskrivning och uppdatering av stadens e-tjänster och införandet av Suomi.fi servicedatalager (enligt Kapa-lagen) i samarbete med övriga sektorer

Förberedelser för EU:s nya dataskyddsförordning 2018 i samarbete med övriga sektorer

Utreda möjligheterna att förnya administrations- och förvaltningsprogram

Inleda telefonväxelsamarbetet med Hangö stad

Förnyelse av Helpdesk-programvara och underlätta användningen för våra kunder

Vidare eftersträvar IKT-enheten att vara en enhet som tillsammans jobbar för gemensamma mål för att förbättra kommunikationen och sprida och dela den interna kunskapen

Tillsammans arbeta för den gemensamma trivselen och följa överenskomna arbetsrutiner.

I och med förvaltningsreformen flyttas 3,6 personer till IT (telefonväxelpersonal och huvudanvändare), så det sker en betydande ökning i lönekostnaderna som inte är motiverad att fördela ut på datorernas interna hyror. Vissa engångskostnader fördelas inte heller ut. I samband med förvaltningsreformen centraliseras under 2017 en större mängd programvara till IT, som kommer att räknas med i fördelningen för år 2018 då användningen kartlagts. Under året eftersträvas också inbesparingar på nätverks- och förbindelsekostnader som torde minska det budgeterade underskottet.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2018-2019

Presidentval ordnas i Finland 2018 och riksdags- samt EU-val år 2019.

Implementering av strategin 2018 - 2021

Stadskansli
Förtroendeorgan: Stadsstyrelse
Ansvarsperson: Stadssekreterare Thomas Flemmich
Bindande mål 2017

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Beredning och godkännande stadens strategi för åren 2018 - 2021	Strategin godkänd av stadsfullmäktige hösten 2017
	Kommunalval 2017	Röstningsaktivitet 65 %
	Antal avslutade helpdesk-uppdrag	2 500/år

Bindande mål 2018-2019

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Presidentval 2018 Riksdagsval 2019 EU- val 2019	Röstningsaktivitet minst 70 % Röstningsaktivitet minst 65 % Röstningsaktivitet minst 60 %

Övriga nyckeltal

	BS 2015	BU 2016	Förslag 2017	BU 2017	Ekonomiplan 2018 2019	
Stadsfullmäktige						
antal möten	7	8	9	9	8	8
antal behandlade paragrafer	128	140	140	140	140	140
Stadsstyrelsen						
antal möten	21	22	23	23	22	22
antal paragrafer	527	500	500	500	500	500
Antal servrar	108	110	110	110	110	110
Antal arbetsstationer:	1 274	1 170	1 150	1 150	1 150	1 150
Mobila enheter, admin	81	81	90	90	90	90
Mobila enheter, edu	1 254	1 597	2 900	2 900	2 900	2 900
Användare	5 950	5 300	6 200	6 200	6 200	6 200

Stadskansli
Förtroendeorgan: Stadsstyrelse
Ansvarsperson: Stadssekreterare Thomas Flemmich
Årsverk

31.12	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Stadskansliet	19,2	17,8	16,4	12,4	12,4	12,4
IT-enheten	10,0	9,3	10,6	13,6	13,6	13,6
Total	29,2	27,1	27,0	26,0	26,0	26,0

Driftsekonomi €

	BS 2015	BU 2016 med ändr.	Förslag 2017	BU 2017	Ekonomiplan 2018 2019	
Verksamhetsintäkter	2 677 543	2 548 840	2 794 830	2 794 830	2 794 830	2 794 830
Personalkostnader	-1 750 109	-1 730 230	-1 737 630	-1 737 630	-1 737 630	-1 737 630
Köp av tjänster	-2 144 421	-2 196 660	-2 344 780	-2 344 780	-2 344 780	-2 344 780
Material och varor	-56 007	-57 400	-58 500	-58 500	-58 500	-58 500
Understöd	-344 429	-302 000	-277 000	-277 000	-277 000	-277 000
Övriga kostnader	-1 196 300	-1 071 550	-1 219 150	-1 114 300	-1 114 300	-1 114 300
Verksamhetskostnader	-5 491 265	-5 357 840	-5 637 060	-5 532 210	-5 532 210	-5 532 210
Verksamhetsbidrag	-2 813 722	-2 809 000	-2 842 230	-2 737 380	-2 737 380	-2 737 380
Förändring BU 2017-BU 2016		-0,2 %	1,2 %	-2,5 %		
Därav:						
Interna intäkter		2 398 840	2 570 830	2 570 830	2 570 830	2 570 830
Interna kostnader	-184 650	-396 700	-395 530	-290 680	-290 680	-290 680

Ekonomi

Förtroendeorgan: Stadsstyrelse

Ansvarsperson: Stadskamrer Thomas Karlsson

Verksamhetsbeskrivning

Ekonomiavdelningen ansvarar för den övergripande ekonomiförvaltningen och –planeringen, budget, bokslut och verksamhetsberättelse, prognoser och statistik, rapportering, upphandling och riskhantering.

Verksamhetens målsättningar tyngdpunkter och centrala förändringar 2017

Ekonomisystemets programvara uppdateras under år 2017. Tonvikt läggs vid utvecklandet av analys och rapporteringsmoduler och möjligheter att använda mobila tillämpningar eftersträvas.

Information och direktiv angående förändringarna i upphandlingslagen ges till sektorerna

Ett sektorövergripande kontrollerteam har arbetat under år 2016, Teamets status blir permanent och uppgiften är att vidareutveckla rapporterings- och budgeteringsrutinerna samt ekonomifunktionerna i övrigt.

Stadens försäkringar konkurrensutsätts och upphandlas under året.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2018-2019

En fortgående utveckling av ekonomiförvaltningsprocesserna och ökad användning av hjälpmedel som möjliggör kostnads- och intäktsuppföljningen, beräkning av enhetskostnader och jämförelser internt och externt.

Förbättrande av upphandlings- och marknadskunnandet i organisationen, förbättrade av offertförfrågnings- och inköpsrutiner med sikte på lägre kostnadsnivå.

Bindande mål 2017

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Ökning av de elektroniska transaktionernas andel vid inköp från nuvarande nivå (2016 = 52 %).	Andel elektroniska transaktioner = 75 %.
	Ökning av de elektroniska transaktionernas andel vid försäljning från nuvarande nivå (2016 = 16 %).	Andel elektroniska transaktioner = 30 %.
	Rapportering och prognostisering av verksamhet och ekonomi per kvartal till stadsstyrelsen och stadfullmäktige.	Övergripande rapport kvartalsvis + bokslut. Månatliga uppföljningskriterier till stadsstyrelsen.
	Controllerteam, arbetsmöten	8-10 gånger per år.

Ekonomi

Förtroendeorgan: Stadsstyrelse

Ansvarsperson: Stadskamrer Thomas Karlsson

Bindande mål 2018-2019

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Ökning av elektroniska transaktionernas andel vid inköp (2016 = 52 %)	Andel elektroniska transaktioner = 85 %.
	Ökning av de elektroniska transaktionernas andel vid försäljning (2016 = 16 %).	Andel elektroniska transaktioner = 50 %.

Övriga nyckeltal

	BS 2015	BU 2016	Förslag 2017	BU 2017	Ekonomiplan	
					2018	2019
Inköpsverifikat Rondo	49 790	52 700	52 000	52 000	52 000	52 000
Beskattningskostnader till staten	705 926	695 000	680 000	680 000	680 000	680 000

Årsverk

31.12	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Ekonomiavdelningen	9,0	9,0	9,0	8,0	8,0	8,0
Total	9,0	9,0	9,0	8,0	8,0	8,0

Ekonomi
Förtroendeorgan: Stadsstyrelse
Ansvarsperson: Stadskamrer Thomas Karlsson
Driftsekonomi €

	BS 2015	BU 2016 med ändr.	Förslag 2017	BU 2017	Ekonomiplan 2018 2019	
Verksamhetsintäkter	148 578	131 000	125 000	125 000	125 000	125 000
Personalkostnader	-556 269	-587 390	-517 930	-517 930	-517 930	-517 930
Köp av tjänster	-809 088	-789 030	-785 140	-785 140	-785 140	-785 140
Material och varor	-6 161	-6 800	-6 800	-6 800	-6 800	-6 800
Understöd						
Övriga kostnader	-58 219	-59 450	-53 280	-25 790	-25 790	25 790
Verksamhetskostnader	-1 429 737	-1 442 670	-1 363 150	-1 335 660	-1 335 660	-1 335 660
Verksamhetsbidrag	-1 281 158	-1 311 670	-1 238 150	-1 210 660	-1 210 660	-1 210 660
Förändring BU 2017-BU 2016		2,4 %	-5,6 %	-7,7 %		
Därav:						
Interna intäkter						
Interna kostnader	-77 526	-78 280	79 220	-51 730	-51 730	-51 730

Personal

Förtroendeorgan: Stadsstyrelse

Ansvarsperson: Personalchef Johan Nylund

Verksamhetsbeskrivning

Personalavdelningen ansvarar för stadens personalutveckling, avtalsförhandlingar, löneräkning, pensionsärenden, arbetarskydd, läroavtal, sommarjobb, personalundersökningar, personalstatistik, ledarskapsutbildning, personalförmåner och rekreation, företagshälsovård för personalen, samt stöder de övriga sektorerna vid rekrytering. Avdelningens köpta tjänster består i huvudsak av; medlemsavgifter till kommunala arbetsmarknadsverket, lönespecifikationer, olika arbetshälsoprojekt, företagshälsovård, utbildningstjänster i ledarskap, språk och första hjälpen, kultursedlar och lunchsedlar.

Verksamhetens målsättningar tyngdpunkter och centrala förändringar 2017

- Övervakningen av den köpta företagshälsovården systematiseras.
- Elektroniskt arbetsbord och elektroniska blanketter implementeras.
- Genomförande av samarbetsförfarande och uppföljning av samarbetsförfarandets resultat.
- En konsekvent personalpolitik som stärker arbetsgivarens anseende bäddar för lyckade rekryteringar.
- Vi satsar på arbetshälsa som ger välmående och minskad sjukfrånvaro.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2018-2019

- Att stöda verksamheterna gällande förverkligande av samarbetsförfarandets resultat

Bindande mål 2017

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Kvalitativ företagshälsovård	700 hälsogranskningar
	Ibruktagande av elektroniskt arbetsbord och elektroniska blanketter	För alla anställda 100 %
	Första Hjälpen kurser	60 personer
	Sommarjobbare	100 månader
	Läroavtalselever	10 personer
	Direktiv som stöder verksamheterna	

Personal
Förtroendeorgan: Stadsstyrelse
Ansvarsperson: Personalchef Johan Nylund
Bindande mål 2018-2019

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Kvalitativ företagshälsovård	700 hälsogranskningar varje år
	Första Hjälp kursen	60 personer varje år
	Sommarjobbare	100 månader varje år
	Läroavtalselever	10 personer varje år varje år

Åtgärdsprogram 2017-2019

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare/Euro
	Minskning av personal genom naturlig avgång	2017 = 30 000 € 2018 = 20 000 € 2019 = 20 000 €

Övriga nyckeltal

	BS 2015	BU 2016	Förslag 2017	BU 2017	Ekonomiplan	
					2018	2019
Antal löneutbetalningar per år	42 098	35 000	35 000	35 000	35 000	35 000
Antal utdelade kultursedlar	19 000	19 000	19 000	19 000	19 000	19 000
Hälsoundersökning av personal	816	700	700	700	700	700
Antal arbetsolyckor	132					

Årsverk

31.12	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Årsverken	17,6	17,6	17,1	16,0	15,5	15,5
Total	17,6	17,6	17,1	16,0	15,5	15,5

Personal
Förtroendeorgan: Stadsstyrelse
Ansvarsperson: Personalchef Johan Nylund
Driftsekonomi €

	BS 2015	BU 2016 med ändr.	Förslag 2017	BU 2017	Ekonomiplan	
					2018	2019
Verksamhetsintäkter	614 753	647 000	675 000	675 000	675 000	675 000
Personalkostnader	-1 233 248	-1 487 040	-1 252 280	-1 252 280	-1 252 280	-1 252 280
Köp av tjänster	-1 363 015	-1 237 720	-1 237 140	-1 237 140	-1 237 140	-1 237 140
Material och varor	-76 691	-80 100	-79 300	-79 300	-79 300	-79 300
Understöd						
Övriga kostnader	-111 383	-108 470	-103 370	-56 020	-56 020	-56 020
Verksamhetskostnader	-2 784 335	-2 913 330	-2 672 090	-2 624 740	-2 624 740	-2 624 740
Verksamhetsbidrag	-2 169 583	-2 266 330	-1 997 090	-1 949 740	-1 949 740	-1 949 740
Förändring BU 2017-BU 2016		4,5 %	-11,9 %	-14,0 %		
Därav:						
Interna intäkter	6 561					
Interna kostnader	-515 522	-256 190	-153 810	-106 460	-106 460	-106 460

Stadsutveckling

Förtroendeorgan: Stadsstyrelse

Ansvarsperson: Utvecklingschef

Verksamhetsbeskrivning

Stadsutvecklingsavdelningen har till uppgift att befrämja näringslivsfrågor i staden tillsammans med stadsdirektören. Avdelningen ansvarar för marknadsföring och information, projekthantering, evenemang och skärgårds- samt kollektivtrafikfrågor. Till avdelningen hör turismenheten och kulturenheten.

Turistbyrån verkar för att på olika sätt, i synnerhet genom information och marknadsföring, utveckla turismen som en av de viktigaste näringsgrenar i staden. Turismen har potential att genom kontinuerlig utveckling skapa nya arbetsplatser samt utveckla och öka antalet företag inom turismen. En målmedveten insats för att förlänga turistsäsongen är ett viktigt mål som också ökar den ekonomiska och sysselsättande effekten av turismen. En indirekt effekt av turismen är att den också tillför ortsborna ett ökat utbud av såväl tjänster som evenemang och sevärdheter. Konkreta uppgifter om turismens ekonomiska och sysselsättande effekter har utretts i en undersökning som presenteras i november 2016.

Kulturverksamheten utgör en långsiktig investering i kommuninvånarnas hälsa och välfärd. Kulturväsendets uppgift är att erbjuda stadens invånare likvärdiga förutsättningar för kulturverksamhet samt en aktiv och meningsfylld fritid. Kulturverksamheten söker aktivt möjligheter till samarbete och fungerande samarbetslösningar med föreningar och kulturaktörer. Genom understödsverksamheten stöder man även föreningarnas och invånarnas egna engagemang.

God kvalitet och service gör Raseborg till en kreativ och trygg bostadsort för barnfamiljer. Genom kulturförstran inom dagvården och skolväsendet skapas förutsättningar för att öka barnens och de ungas välbefinnande. Särskild uppmärksamhet fästs vid bildande kulturverksamhet med kvalitativt, dynamiskt och mångkulturellt innehåll. Kulturväsendet arbetar för att invånarna skall trivas i staden och når genom hälsofrämjande kulturverksamhet inom vården även den äldre generationen. Kulturverksamheten värnar om stadens svensk- och finskspråkiga kulturer och traditioner och försöker genom kulturupplevelser främja kunskaperna i de båda nationalspråken.

Kulturverksamheten finns i första hand till för stadens invånare men i enlighet med stadens strategi satsar kulturverksamheten även på image och attraktivitet för inflyttare och turister.

Verksamhetens målsättningar tyngdpunkter och centrala förändringar 2017

Kontakten till företagen i staden utvecklas.

Stadens dragningskraft som inflyttningssort förbättras.

Sommarjobbssedel till år 2001 födda ungdomar

Information om Raseborgs som besöksmål: på turistbyrån, visitraseborg.com, mobilapplikationen Visit Raseborg, facebook, instagram, press mm.

Marknadsföring av Raseborg som besöksmål: visitraseborg.com, broschyrer och publikationer, mässor och workshops, bloggare mm.

Turismsamarbete med grannkommuner och VisitFinland (speciellt via projektet "Den maritima skärgården" vilket öppnar marknadsföringskanaler till internationella marknader, främst Tyskland, Frankrike och Italien i detta skede.) Även andra samarbetspartners finns, t.ex. Forststyrelsen, Nylands förbund och Södra Finlands turismsamarbetsgrupp.

Skapa förutsättningar för kulturverksamhet i Raseborg genom att stöda föreningar, kulturaktörer och fria grupper genom samarbete och understödsverksamhet.

Erbjuda kulturupplevelser till daghem och skolor, inklusive det andra stadiet. Arrangera Raseborg Offspring för åk 6 och åk 8. Bygga upp en plan för Raseborgs kulturstug tillsammans med skolväsendet.

Erbjuda kulturupplevelser inom vården i samarbete med grundtryggheten.

Utställningsverksamhet i Galleri Perspektivet och i Galleri Fokus. (Under renoveringen av Fokus-huset arrangerar kulturbyrån inga utställningar i Karis)

Upprätthålla stadens konstregister och köpa in konst till samlingen.

Kulturbyrån arrangerar eller bidrar till arrangerandet av följande större evenemang för allmänheten: Kirjakekkerit, Ekenäs Sommarkonsert, Bokkalaset och Självständighetsdagen.

Stadsutveckling
Förtroendeorgan: Stadsstyrelse
Ansvarsperson: Utvecklingschef
Bindande mål 2017

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Företagarträffar	Fyra gånger under verksamhetsåret
	Befolkningsmängd	En positiv utveckling av antalet invånare
	Sommarjobbssedel	35 % av ungdomarna födda 2001 sysselsätts genom sommarjobbssedel
	Kulturbyrån ordnar eller fungerar som samarbetspart kring följande evenemang: Kulturkaffe-sammankomster och Kulturtalko för föreningar och kulturaktörer, Kirjakekkerit, 1 maj konserter, Barnens skattjakt, Ekenäs sommarkonserter, Bokkalaset, Självständighetsdagens fest i Ingå.	50 programpunkter för allmänheten
	Kulturbyrån koordinerar skol- och dagisföreställningar samt Finländska Kammarorkesterns konserter för alla tredjeklassister i Raseborg. Kulturbyrån ordnar Raseborg Offspring för alla elever i åk 6 och åk 8. Kulturbyrån erbjuder kulturevenemang till olika avdelningar inom grundtryggheten.	150 programpunkter inom vård och skola
	Kulturbyrån koordinerar utställningsverksamheten i Galleri Fokus och Galleri Perspektivet samt upprätthåller kontinuerligt stadens konstregister.	18 utställningar
	Den sammanlagda besökarmängden för egna evenemang, samarbetsevenemang, skol/vårdevenemang och utställningar.	25 000 besökare
	Öka antalet besökare på hemsidan Visitraseborg.com och turistbyrån.	
	Öka intäkterna från turismen i Raseborg (en ny undersökning om turismens sysselsättande och ekonomiska effekter som presenteras i november 2016 utgör grund för jämförelse kommande år).	
	Öka antalet grupper som besöker Raseborg	

Stadsutveckling

Förtroendeorgan: Stadsstyrelse

Ansvarsperson: Utvecklingschef

Bindande mål 2018-2019

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Sommarjobbssedel 2018 Sommarjobbssedel 2019	45 % av ungdomar födda 2002 sysselsätts genom sommarjobbssedel 50 % av ungdomar födda 2003 sysselsätts genom sommarjobbssedel

Övriga nyckeltal

	BS 2015	BU 2016	Förslag 2017	BU 2017	Ekonomiplan	
					2018	2019
Sommarjobbssedel	85	110	110	130	130	140

Årsverk

31.12	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Stadsutveckling				3,00		
Turismenheten			3,00	3,00		
Kulturenheten			3,00	3,00		
Total			6,0	9,0		

Stadsutveckling

Förtroendeorgan: Stadsstyrelse

Ansvarsperson: Utvecklingschef

Driftsekonomi €

	BS 2015	BU 2016 med ändr.	Förslag 2017	BU 2017	Ekonomiplan	
					2018	2019
Verksamhetsintäkter	94 943	1 583 300	82 300	82 300	82 300	82 300
Personalkostnader	-292 693	-382 540	-518 470	-518 470	-518 470	-518 470
Köp av tjänster	-746 206	-735 980	-494 630	-494 630	-494 630	-494 630
Material och varor	-34 413	-38 500	-32 900	-32 900	-32 900	-32 900
Understöd	-384 479	-436 000	-481 000	-481 000	-481 000	-481 000
Övriga kostnader	-94 953	-110 130	-135 810	-135 810	-135 810	-135 810
Verksamhetskostnader	-1 552 743	-1 703 150	-1 662 810	-1 662 810	-1 662 810	-1 662 810
Verksamhetsbidrag	-1 457 800	-119 850	-1 580 510	-1 580 510	-1 580 510	-1 580 510
Förändring BU 2017-BU 2016		-91,8 %	1218,7 %	1218,7 %		
Därav:						
Interna intäkter	545	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Interna kostnader	-366 674	-374 910	-154 690	-154 690	-154 690	-154 690

Kollektivtrafik

Förtroendeorgan: Stadsstyrelse

Ansvarsperson: Utvecklingschef

Verksamhetsbeskrivning

Kollektivtrafiken inom staden och inom regionen samt mot Helsingfors och Åbo. Interessebevakningen beträffande kollektivtrafiken görs som ett regionalt samarbete. Regionen har en gemensam logistiker som tillsammans med kommunerna utvecklar tjänsterna.

Verksamhetens målsättningar tyngdpunkter och centrala förändringar 2017

Interessebevakningen gällande kollektivtrafiken intensifieras.

Easybreak biljettsystemet uppföljs.

Bindande mål 2017

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	EasyBreak biljettsystemet utvärderas.	Rapport till stadsstyrelsen 10/2017
	Högre nyttjandegrad och samordning av kollektivtrafiken inom staden.	
	Det regionala samarbetet i kollektivtrafikfrågor intensifieras.	

Övriga nyckeltal

	BS 2015	BU 2016	Förslag 2017	BU 2017	Ekonomiplan	
					2018	2019
Regionbiljetter	330	353	235	235	235	235
Stadsbiljetter	2 276	2 432	2 010	2 010	2 190	2 190
Arbetsresor	43	46	30	30	30	30
HRT	906	968	805	805	800	800
VR (Easybreak)	1 966	2 101	1 060	1 060	1 060	1 060

Kollektivtrafik

Förtroendeorgan: Stadsstyrelse
Ansvarsperson: Utvecklingschef

Driftsekonomi €

	BS 2015	BU 2016 med ändr.	Förslag 2017	BU 2017	Ekonomiplan 2018 2019	
Verksamhetsintäkter	52 081	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000
Personalkostnader						
Köp av tjänster	-63 175	-33 000	-33 000	-33 000	-33 000	-33 000
Material och varor						
Understöd	-203 684	-212 000	-212 000	-212 000	-212 000	-212 000
Övriga kostnader	-1 484					
Verksamhetskostnader	-268 343	-245 000	-245 000	-245 000	-245 000	-245 000
Verksamhetsbidrag	-216 262	-215 000	-215 000	-215 000	-215 000	-215 000
Förändring BU 2017-BU 2016		-0,6 %	0,0 %	0,0 %		
Därav:						
Interna intäkter						
Interna kostnader						

Sektor: Social- och hälsovård**Ansvarsperson: Social- och hälsovårdsdirektör Jeanette Pajunen**

Grundläggande information om sektorn

Social- och hälsovårdssektorn är som organisation indelad i fem avdelningar samt en avdelning för administration och stödtjänster. Varje avdelning leds av en avdelningschef förutom specialistsjukvården som social- och hälsovårdsdirektören ansvarar för. Social- och hälsovårdsdirektören ansvarar ytterligare för verksamheten inom administration och stödtjänster.

Sektorns grundläggande uppgift är att säkerställa att kommuninvånarna erhåller en kvalitativt god och tillräcklig vård och service inom social- och hälsovård. Tjänsterna produceras i egen regi eller som köptjänster.

Äldreservice

Äldreservicen erbjuder de äldre i Raseborg individuellt stöd och service. Målsättningen är att de äldre tryggt kan bo i sina hem eller hemlika förhållanden så länge som möjligt. De centrala verksamhetsformerna är förebyggande verksamhet, hemvårdstjänster samt stödtjänster och dygnet runt-boendeservice.

Hälsovårdstjänster

Hälsovårdstjänsternas service innefattar öppna hälso- och sjukvårdsmottagningen på hälsostationerna, rehabiliterande verksamhet (fysioterapi, talterapi och ergoterapi) förebyggande verksamhet (barn- och mödrarådgivning, skol- och elevhälsovård, familjecenter), HVC bäddavdelning, mental- och missbrukarvård samt tandvård.

Social service

Social service präglas starkt av myndighetsuppgifter. Till verksamhetsområdet hör myndighetsuppgifter inom barn- och familjetjänster (förebyggande barnskydd (socialjourens verksamhet), öppen vård och eftervård, placerade barn och unga samt barnatillsyningsmannauppgifter). Till social service hör även vuxensocialarbete samt handikappservicen som är indelad i egen produktion och externa avtal (köptjänster inom specialomsorgen). Utöver detta hör invandrarbyrå till avdelningens verksamhetsområde.

Sysselsättningstjänster

Sysselsättningstjänsterna erbjuder tjänster åt långtidsarbetslösa i form av rehabiliterande arbetsverksamhet, hälsogranskningar, bedömning av arbets- och funktionsförmågan samt arbetsträning. För unga utanför arbets- och studielivet erbjuds tjänster i form av verkstadsverksamhet, uppsökande ungdomsarbete samt arbetsträning. Arbetsträning i verkstadsform erbjuds även för personer inom mentalvården.

Specialsjukvård

Till verksamhetsområdet hör all specialistsjukvård köpt av HNS samt övriga producenter av specialistsjukvård. Annan verksamhet som följs upp under specialistsjukvården är stödtjänster producerade av specialistsjukvårdens affärsverk så som röntgen och laboratorietjänster. Även den prehospita akutsjukvården, hjälpmedelscentralen samt anslag för pensioner för tidigare anställda inom specialistsjukvårdens samkommuner och kommunalförbund hör till verksamhetsområdet.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2017

Hela sektorns målsättningar styrs långt av det åtgärdsprogram som fullmäktige sommaren 2016 fastställde i ett led att balansera stadens ekonomi. Utöver åtgärdsprogrammet arbetar man inom sektorn aktivt med att utveckla samarbetet både internt inom sektorn, mellan stadens sektorer men också externt. Vad gäller förberedelser för social- och hälsovårdsreformen framstår samarbetet med specialistsjukvården som extra viktigt.

Fr.o.m. 2017 har sektorn en förändrad organisationsstruktur vilket kräver vissa satsningar speciellt under våren 2017. Inom hälsovårdstjänster sker de största förändringarna där antalet enheter kraftigt minskar. Förmän på nya positioner behöver vägledning och hjälp med att hitta sin plats och personalen behöver tid för att anpassa sig till den nya situationen och de nya arbetssätten. Stor vikt läggs fortsättningsvis vid budgetuppföljning och rapportering. En målsättning är att arbetsbeskrivningar speciellt inom administration och stödtjänster uppdateras så att de motsvarar dagens verklighet.

Substansmässigt präglas sektorn av de planerade verksamhetsförändringarna specifikt inom äldreservicen och hälsovårdstjänsterna. Äldreservicens minskning av långvårdsplatser planeras genomföras under våren 2017. En noggrann planering behövs gällande både förflyttning av patienter och personal. Satsningarna inom dagverksamhet och hemvård sker hand i hand med minskningen av långvårdsplatser.

Sektor: Social- och hälsovård
Ansvarsperson: Social- och hälsovårdsdirektör Jeanette Pajunen

Inom hälsovårdstjänster handlar den stora förändringen om planeringen och omstruktureringen av den öppna hälso- och sjukvårdsmottagningen på hälsostationerna. Förnyade verksamhetssätt tas i bruk i form av bl.a. nättjänster vilket frigör personal till bl.a. satsningar på ansvarsskötarsystem. Mental- och missbrukarvården flyttar till nya verksamhetsutrymmen, till det så kallade Psyke-huset, under hösten 2017. Denna enhets samarbete med specialistsjukvården fördjupas då verksamheterna finns under samma tak.

Social services satsningar handlar främst om att leva upp till den nya socialvårdslagens krav på arbetsfördelningen mellan barnskydd och förebyggande familjearbete. Familjecenters roll står i fokus. Inom handikappservicen tas nya arbetssätt i bruk och en del av den verksamhet som tidigare sköts som köptjänster från specialomsorgen sköts från 2017 i egen regi, bl.a. uppgörande av omsorgsplaner. Vuxensocialarbetet genomgår en märkbar förändring då handläggningen av det grundläggande utkomststödet stegvis flyttar över till FPA under våren 2017.

Sysselsättningstjänsternas utmaning är att klara av att erbjuda ett så brett sortiment som möjligt inom rehabiliterande arbetsverksamhet i syfte att stävja kostnadsökningen inom kommunens andel av arbetsmarknadsstödet.

Inom specialistsjukvården fortsätter en genomgång och utvärdering av arbetsfördelningen mellan staden och HNS Raseborgs sjukhus. Flera av stadens medvetna satsningar förväntas ha en positiv kostnadseffekt inom specialistsjukvården, bl.a. ökad läkarresurs på HVC bäddavdelningen och förlängda öppethållningstider på hälsostationen.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2018-2019

Verksamheten präglas av förberedelser inför landskapsreformen.

Öppenvårdssatsningarna stärks ytterligare inom äldre servicen genom minneskoordinatorverksamhet, intensifierat hemvårdsteam mm. Servicestrukturen ändras ytterligare så att merparten av de äldre som finns inom dygnet runt-boende bor på serviceboende. Tunahemmet ändrar från institution till serviceboende.

Under 2018 koncentreras verksamheterna inom hälsovårdstjänsterna och istället möts kommuninvånarens behov av service med hjälp av mobil verksamhet.

	BS 2015	BU 2016 med ändr.	Förslag 2017	BU 2017	Ekonomiplan	
					2018	2019
Verksamhetsintäkter	12 899 632	12 422 700	11 126 100	11 126 100	11 126 100	11 126 100
Personalkostnader	-33 316 611	-34 022 340	-32 343 600	-32 343 600	-31 702 290	-31 727 290
Köp av tjänster	-68 725 088	-65 844 790	-65 298 140	-65 298 140	-64 308 140	-64 288 140
Material och varor	-1 661 676	-1 903 580	-1 745 090	-1 745 090	-1 730 090	-1 730 090
Understöd	-8 388 929	-8 672 000	-6 523 090	-6 523 090	-6 569 400	-6 549 400
Övriga kostnader	-3 848 019	-3 509 100	-4 056 920	-3 980 060	-4 016 920	-4 016 920
Verksamhetskostnader	-115 940 323	-113 951 810	-109 966 840	-109 889 980	-108 326 840	-108 311 840
Verksamhetsbidrag	-103 040 691	-101 529 110	-98 840 740	-98 763 880	-97 200 740	-97 185 740
Förändring BU 2017-BU 2016		-1,5 %	-2,6 %	-2,7 %		
Därav:						
Interna intäkter	352 545	127 500	7 500	7 500	7 500	7 500
Interna kostnader	-5 546 288	-5 933 330	-6 250 460	-6 173 600	-6 160 590	-6 160 590

Administration och stödtjänster

Förtroendeorgan: Grundtrygghetsnämnden

Ansvarsperson: Social- och hälsovårdsdirektör Jeanette Pajunen

Verksamhetsbeskrivning

Avdelningen ansvarar för den övergripande administrationen och stödfunktionerna inom hela sektorn samt för den avdelningsvisa administrationen inom sektorns avdelningar. Avdelningen leder och koordinerar ekonomiplaneringen för sektorn samt ansvarar för sektorns totala ekonomiuppföljning. Avdelningen ansvarar dessutom för det sektoröverskridande samarbetet. Inom administrationen hanteras ytterligare de understöd till sammanslutningar som social- och hälsovården beviljar.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2017

Avdelningschefernas ekonomiska ansvar gentemot förtroendeorgan förtydligas. Administrationen förstärks med en avdelningschef för hälsovårdstjänster. Chefläkarens roll inom hela sektorn tydliggörs och stärks.

Arbetsfördelningen inom administrationens personal tydliggörs och arbetsprocesserna effektiveras.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2018-2019

Arbetet med att effektivera arbetsprocesserna fortsätter.

Bindande mål 2017

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Arbetsbeskrivningar uppgörs eller uppdateras för administrationens personal	Alla inom den administrativa personalen har en arbetsbeskrivning som motsvarar arbetsuppgiften samt arbetsgivarens förväntan på arbetsinsats

Årsverk

31.12	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Årsverk	17,0	15,0	14,0	14,0	13,0	13,0
Total	17,0	15,0	14,0	14,0	13,0	13,0

Administration och stödtjänster

Förtroendeorgan: Grundtrygghetsnämnden

Ansvarsperson: Social- och hälsovårdsdirektör Jeanette Pajunen

Driftsekonomi €

	BS 2015	BU 2016 med ändr.	Förslag 2017	BU 2017	Ekonomiplan	
					2018	2019
Verksamhetsintäkter	186 411	95 000	90 000	90 000	90 000	90 000
Personalkostnader	-1 159 704	-1 238 660	-1 205 580	-1 205 580	-1 139 270	-1 139 270
Köp av tjänster	-490 649	-531 660	-570 640	-570 640	-570 640	-570 640
Material och varor	-8 410	-16 750	-25 950	-25 950	-25 950	-25 950
Understöd	-218 417	-230 000	-153 690	-153 690	-220 000	-220 000
Övriga kostnader	-145 483	-138 300	-124 870	-117 100	-124 870	-124 870
Verksamhetskostnader	-2 022 663	-2 155 370	-2 080 730	-2 072 960	-2 080 730	-2 080 730
Verksamhetsbidrag	-1 836 253	-2 060 370	-1 990 730	-1 982 960	-1 990 730	-1 990 730
Förändring BU 2017-BU 2016		12,2 %	-3,4 %	-3,8 %		
Därav:						
Interna intäkter						
Interna kostnader	-143 576	-150 960	-143 540	-135 770	-143 540	-143 540

Vård i hemmet och stödtjänster

Förtroendeorgan: Grundtrygghetsnämnden

Ansvarsperson: Chef för äldre-service Kirsi Ala-Jaakkola

Verksamhetsbeskrivning

Verksamhetsområdet Vård i hemmet och stödtjänster omfattar förutom hemvård och hemsjukvård, trygghets- och måltidstjänster också hälsofrämjande och förebyggande verksamhet för äldre.

Seniorrådgivningen erbjuder de äldre samt deras närstående personlig rådgivning, information och stöd i frågor som gäller de äldres fysiska, psykiska och sociala hälsa och välfärd. Målet är att stödja de äldres funktionsförmåga och ett självständigt boende. I arbetet ingår bl.a. stöd för närståendevård, krigsinvalid- och krigsveteranärenden, bedömning av servicebehov, rådgivning i frågor gällande sociala förmåner, hälsorådgivning och -granskningar samt mottagning för personer med minnessjukdomar. Samarbetet med tredje sektorn och frivilliga är viktigt för att bekämpa ensamheten hos äldre.

Dagverksamheten betjänar de äldre som bor i sina hem men som drar nytta av att besöka en dagverksamhetsgrupp för att få innehåll i vardagen. Grupperna fungerar i alla stadsdelar.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2017

Förebyggande verksamhet

Seniorrådgivningen vidareutvecklar innehållet i verksamheten i samarbete med övriga enheter som jobbar med äldre. Viktigt är att skapa smidiga vårdprocesser som stöder de äldre i olika skeden då behovet av vård och omsorg varierar.

Utvecklandet av dagverksamheten är en förutsättning för att man ska kunna tillgodose hemmaboende äldres sociala behov. Som en satsning på grund av stängningen av Bromarfhemmet utvecklas dagverksamheten i Tenala-Bromarvområdet men också i de övriga stadsdelarna. Uppmärksamhet fästs vid både verksamhetstider och verksamhetsinnehåll samt resursfördelning. Ett samarbete med rehabiliteringsenheten ger möjligheter till ett mångsidigare innehåll.

Vård i hemmet

Inom hemvården fortsätter man med utvecklandet av arbetet så att ett optimalt utnyttjande av resurser och en effektiv tidsanvändning nås. Detta sker bl.a. genom att centrera arbetstidsplaneringen, att sudda ut de gamla kommungränserna för hemvårdsområdena och genom att flexibelt flytta på personal enligt verksamhetens behov. Tenala och Bromarv hemvårdsenheter slås ihop och utvidgas så att enheten har också nattpersonal, detta som en effektiviseringsåtgärd på grund av stängningen av Bromarfhemmet.

Hemvården bör kunna svara mot allt mer varierande och högre vårdbehov. Servicen ska utvecklas så att en effektiviserad hemsjukvård kan ges i hemmet. Man ska också trygga vården i hemmet för dem vars vårdbehov plötsligt har stigit. Man kommer att stegvis skapa en effektiviserad hemvårdsverksamhet som fungerar inom hela Raseborg. Som ett första steg i processen startar en maximal hemvårdsinsats till personer som t.ex. kommer hem efter en vårdperiod på bäddavdelning eller sjukhus.

Antalet klienter inom vård i hemmets verksamhet förväntas inte stiga märkbart under planeringsperioden. Däremot kommer antalet besök att stiga eftersom de personer som vårdas i sina hem har allt högre vårdbehov och oftare bör få besök av två vårdare.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2018-2019

År 2018 utökas seniorrådgivningen med en minneskoordinator för att trygga servicen för den växande skaran minnessjuka personer. I minneskoordinatorns uppgifter ingår bl.a. uppföljning av patientens och familjens situation efter en diagnostisering av minnessjukdom, helhetsansvaret för att stödja hemmaboendet i olika skeden av sjukdomen, kartläggning av servicebehovet samt att lägga upp en skräddarsydd helhet av service och tjänster för den minnessjuka och skolning av samt konsulteringshjälp för vårdpersonal.

Den effektiviserade hemvården planeras vidare och utvidgas under åren 2017-2018 så att den omfattar också effektiviserad hemsjukvård och nattvård.

Vård i hemmet och stödtjänster
Förtroendeorgan: Grundtrygghetsnämnden
Ansvarsperson: Chef för äldre-service Kirsi Ala-Jaakkola
Bindande mål 2017

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Startandet av ett hemförlovningssteam inom hemvården	Våren 2017
	Genomgång av kriterier för beviljandet av hemvård. Målsättningen är att antalet klienter inom hemvården är inom gränserna för de nationella rekommendationerna (13-14 % av alla 75 år fyllda)	2017-2018

Bindande mål 2018-2019

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Utvecklandet av effektiverad hemvård (hemförlovningssteam + effektiverad hemsjukvård + vård nattetid)	År 2018
	Minneskoordinatorverksamhet	År 2018

Åtgärdsprogram 2017-2019

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare/Euro
	Bildandet av Tenala-Bromarv hemvårdsenhet samt satsning på dagverksamhet i Tenala-Bromarvområdet	2017: 80 000 euro 2018: 60 000 euro 2019: 60 000 euro 2020: 50 000 euro

Vård i hemmet och stödtjänster

Förtroendeorgan: Grundtrygghetsnämnden

Ansvarsperson: Chef för äldre-service Kirsi Ala-Jaakkola

Övriga nyckeltal

	BS 2015	BU 2016	Förslag 2017	BU 2017	Ekonomiplan	
					2018	2019
Seniorrådgivning, antal besök	2 015	2 000	1 800	1 800	2 000	2 000
Vård i hemmet, antal klienter	431	613	650	650	650	650
Vård i hemmet, antal besök	150 678	239 900	200 000	200 000	200 000	200 000
Vård i hemmet, tid för direkt klientarbete (%)	50	55	55	55	60	60
Vård i hemmet, pris per besök	30	25	30	30	30	30
Dagverksamhet, antal klienter			170	170	180	190

Årsverk

31.12	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Årsverk	101,9	113,7	149,0*	145,1	146,5	147,9
Total	101,9	113,7	149,0	145,1	146,5	147,9

*övertagande av Karis vård i hemmet

Driftsekonomi €

	BS 2015	BU 2016 med ändr.	Förslag 2017	BU 2017	Ekonomiplan	
					2018	2019
Verksamhetsintäkter	2 206 290	2 176 990	2 207 580	2 207 580	2 207 580	2 207 580
Personalkostnader	-4 928 172	-6 457 610	-6 289 080	-6 289 080	-6 349 080	-6 409 080
Köp av tjänster	-3 726 492	-1 669 510	-1 689 450	-1 689 450	-1 689 450	-1 689 450
Material och varor	-426 587	-529 300	-469 930	-469 930	-469 930	-469 930
Understöd	-885 950	-840 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000
Övriga kostnader	-201 842	-130 900	-240 390	-240 390	-240 390	-240 390
Verksamhetskostnader	-10 169 044	-9 627 320	-9 688 850	-9 688 850	-9 748 850	-9 808 850
Verksamhetsbidrag	-7 962 754	-7 450 330	-7 481 270	-7 481 270	-7 541 270	-7 601 270
Förändring BU 2017-BU 2016		-6,4 %	0,4 %	0,4 %		
Därav:						
Interna intäkter						
Interna kostnader	-558 455	-699 500	-591 340	-591 340	-591 340	-591 340

Dygnet runt-boende

Förtroendeorgan: Grundtrygghetsnämnden

Ansvarsperson: Chef för äldre-service Kirsi Ala-Jaakkola

Verksamhetsbeskrivning

Boendeservicen erbjuder omsorg och ett tryggt boende för dem som inte längre kan bo i sina egna hem trots maximal hemservice. Även inom boendeservicen ska klienterna ha möjlighet till ett självständigt liv med olika aktiviteter. Klienternas självbestämmanderätt respekteras i alla frågor som gäller hennes liv och vardag. På alla boende-enheter vårdas invånarna till livets slutskede.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2017

Målsättningen är att inom boendeservicen nå och bibehålla en servicestruktur som ligger inom ramarna för de nationella rekommendationerna (Kvalitetsrekommendation för att trygga ett bra åldrande och förbättra servicen, SHM 2013:15) för det effektiviserade serviceboendets del, samt ytterligare sänka antalet institutionsplatser. Efter nedan nämnda ändringar (åren 2017-2018) bor ca 6,6 % av 75 år fyllda personer på resurserat serviceboende (rekommendation 6-7 %) och 1,7 % inom institutionsvård (rekommendation 2-3 %). Efter att rekommendationen gavs ut har Lagen om stödande av den äldre befolkningens funktionsförmåga och om social- och hälsovårdstjänster för äldre (980/2012) kompletterats med ett tillägg där det stipuleras att kommunen får tillgodose en äldre persons servicebehov med långvarig institutionsvård endast om det finns medicinskt motiverade skäl eller skäl som anknyter till klient- eller patientsäkerheten. En ytterligare nerdragning av antalet institutionsplatser kan genomföras om serviceboendeverksamheten samt hemvården utvecklas. Ett alternativ till boende på dygnet runt-boende-enheter är familjevård för äldre som inte längre klarar sig i sitt eget hem med hjälp av hemvård och stödtjänster.

Alla boende-enheter inom egen produktion har goda personaldimensioneringar, minst 0,62 vårdare/invånare. Även inom köptjänster är dimensioneringen 0,60–0,62 vårdare/invånare.

Inom boendeverksamheten finns i början av år 2017 totalt 295 platser. Av dessa utgör köptjänster ca 26 %, ingen ökning av antalet köptjänstplatser sker under planeringsperioden.

En genomgång/förnyande av kriterierna för beviljande av dygnet runt-boendeservice genomförs. Kriterierna är viktiga för att nå de nationella rekommendationernas servicestruktur.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2018-2019

Under år 2018 startas familjevårdsverksamhet för äldre. Familjevården utgör ett alternativ till serviceboende och långvård och möjliggör ett hemlikt boende för äldre.

Bindande mål 2017

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Minskning av antalet långvårdsplatser med 20 platser	En servicestruktur som är i enlighet med nationella rekommendationer, lagstiftning och behovet inom staden, ca 2,3 % av alla 75 år fyllda bor inom institutionsvård
	Genomgång/förnyande av kriterier för beviljande av dygnet runt-boende	Våren 2017

Dygnet runt-boende

Förtroendeorgan: Grundtrygghetsnämnden

Ansvarsperson: Chef för äldre-service Kirsi Ala-Jaakkola

Bindande mål 2018-2019

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Ändring av servicestruktur från långvård mot serviceboende	En servicestruktur som är i enlighet med nationella rekommendationer, lagstiftning och behovet inom staden, ca 1,7 % av alla 75 år fyllda bor inom institutionsvård och ca 6,6 % inom resurserat serviceboende.

Åtgärdsprogram 2017-2019

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare/Euro
	Stängning av Bromarfhemmet	2017: - 600 000 euro 2018: - 475 000 euro
	Omändring av Tunahemmet från åldringshem till serviceboende	2018: - 95 000 euro

Övriga nyckeltal

	BS 2015	BU 2016	Förslag 2017	BU 2017	Ekonomiplan	
					2018	2019
Serviceboende/antal platser	79	114	114	114	135	135
Institution/antal platser	140	98	78	78	57	57
Intervallvård/antal platser	24	13	13	13	13	13
Dygnet runt platser/ egen prod./medelvårddygnspris	124	122	124	124	117	117

Årsverk

31.12	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Årsverk	238,0	229,8	218,7	200,8	190,3	190,3
Total	238,0	229,8	218,7	200,8	190,3	190,3

Dygnet runt-boende
Förtroendeorgan: Grundtrygghetsnämnden
Ansvarsperson: Chef för äldre-service Kirsi Ala-Jaakkola
Driftsekonomi €

	BS 2015	BU 2016 med ändr.	Förslag 2017	BU 2017	Ekonomiplan 2018 2019	
Verksamhetsintäkter	4 409 660	4 498 650	4 325 470	4 325 470	4 325 470	4 325 470
Personalkostnader	-9 960 095	-9 479 430	-8 704 650	-8 704 650	-8 249 650	-8 249 650
Köp av tjänster	-5 642 271	-6 053 860	-5 904 230	-5 904 230	-5 844 230	-5 844 230
Material och varor	-334 789	-304 600	-231 650	-231 650	-216 650	-216 650
Understöd						
Övriga kostnader	-2 022 244	-1 918 760	-2 171 550	-2 171 550	-2 131 550	-2 131 550
Verksamhetskostnader	-17 959 400	-17 756 650	-17 012 080	-17 012 080	-16 442 080	-16 442 080
Verksamhetsbidrag	-13 549 740	-13 258 000	-12 686 610	-12 686 610	-12 116 610	-12 116 610
Förändring BU 2017-BU 2016		-2,2 %	-4,3 %	-4,3 %		
Därav:						
Interna intäkter						
Interna kostnader	-2 643 948	-2 856 640	-3 100 900	-3 100 900	-3 011 030	-3 011 030

Hälsovårdstjänster

Förtroendeorgan: Grundtrygghetsnämnden

Ansvarsperson: Chefläkare Sofia Maleike-Ruohola

Verksamhetsbeskrivning

Hälsovårdstjänsternas service innefattar öppna hälso- och sjukvårdsmottagningen på hälsostationerna, rehabiliterande verksamhet (fysioterapi, talterapi och ergoterapi), förebyggande verksamhet (barn- och mödrarådgivning, skol- och elevhälsovård, familjecenter) samt HVC bäddavdelningen.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2017

Öppen hälso- och sjukvårdsmottagning

Öppen hälso- och sjukvårdsmottagning (sjukskötars- läkarmottagning) fungerar vid stadens tre hälsostationer enligt följande:

Under våren upphör läkarmottagningen vid Pojo hälsostation, sjukskötarmottagningen fortsätter tre dagar/vecka. En kartläggning av hur patientströmmen till de andra hälsostationerna ändras görs.

Karis hälsostation har fr.o.m hösten 2017 tidsbeställd läkarmottagning tre dagar/vecka, sjukskötarmottagningen fortsätter fem dagar/vecka. Kartläggningen av hur patientströmmen ändras efter att läkartjänsterna avslutas vid Pojo hälsostation avgör läkarfördelningen mellan Karis och Ekenäs hälsostationer. Detta för att på ett adekvat sätt kunna bemöta befolkningens behov att läkartjänster.

Ekenäs hälsostation har tidsbeställd sjukskötars- läkarmottagning fem dagar/vecka. Förlängda öppethållningstider på sjukskötarmottagningen tas i bruk våren 2017 och gällande läkarmottagning under hösten 2017. De förlängda öppethållningstiderna förväntas ha en positiv effekt på kostnaderna inom samjouren.

Hälsostationernas så kallade sidomottagningar i Bromarv, Tenala, Österby och Svartå där det i en mycket liten och begränsad utsträckning ges sjukskötartjänster utvärderas under 2017. Syftet med kartläggningen är att utreda vilka av sjukskötartjänsterna som kan övergå i hemsjukvårdens regi och vilka tjänster som behöver centraliseras till hälsostationerna.

Jourverksamheten för hela Raseborgsområdet sköts som samjour i HNS Raseborgs sjukhus regi.

Elektronisk tidsbokning och automatiserad Marevanordination tas i bruk, vilket underlättar smidigheten för patienterna. Även ansvarsskötarsystem för de patienter som är månganvändare av hälsovårdsservice och/eller mångsjuka utvecklas så att dessa patienter har en ansvarsskötare och om möjligt en ansvarsläkare. Verksamheten tas i bruk på alla tre hälsostationer.

Rehabiliterande verksamhet

Det nya seniorgymmet beläget i Villa Anemone ger möjlighet att centralisera seniorens egen- samt gruppträning till ett ställe i Karis.

Den fysioterapeutiska akuta mottagningen kommer att utvidgas till att omfatta hela kroppens stöd- och rörelseproblematik i syfte att ytterligare förbättra arbetsfördelningen mellan läkare och vårdutbildad personal och i syfte att försnabba vårdprocessen för patienterna.

Verksamheten utökas med en ergoterapeut för vuxenneurologiska klienter. Detta innebär att man kan avstå från köp av tjänster inom medicinsk rehabilitering och effektivisera rehabiliteringen av klienter med neurologiska funktionsnedsättningar. Talterapiresurserna normaliserades under år 2016 och man kan i huvudsak avstå från köp av tjänster år 2017, kriterierna för beviljandet av talterapijänster för barn och vuxna uppdateras under våren 2017.

Förebyggande verksamhet

Barn- och mödrarådgivningen har många verksamhetspunkter vilket till en del splittrar helheten och gör det svårt för hälsovårdarna att specialisera sig på endera barn- eller mödravård. Under 2017 koncentreras verksamheten till färre verksamhetspunkter.

Elevhälsan inom skol-studerandehälsovården utvecklas för att ge ännu mera stöd för barns och ungas välbefinnande.

Familjecenterverksamheten är den största satsningen inom den förebyggande verksamheten och lyder under socialvårdslagen. Familjecenter mottar alla barnskyddsanmälningar och utför alla initialutredningar eftersom barnskyddet enbart har hand om den reparerande funktionen. Familjecenterverksamheten utvecklas så att alla tjänster samordnas för barn, ungdomar och familjer till en barn- och familjeorienterad helhet av tjänster.

HVC bäddavdelning

HVC bäddavdelningen är en kortvårdsavdelning med 40 platser. Största delen av patienterna kommer från Raseborgs sjukhus, via samjouren eller för eftervård från avdelning. Verksamhetens betoning är kortvård och

Hälsovårdstjänster

Förtroendeorgan: Grundtrygghetsnämnden

Ansvarsperson: Chefläkare Sofia Maleike-Ruohola

verksamhetens målsättning är att så fort som möjligt kartlägga patientens situation och tillsammans med patient och anhöriga planera hemförloven eller den fortsatta vården. Avdelningens samarbete med samjouren, jour- och uppföljningsavdelningen och speciellt hemvården är avgörande för hur detta lyckas. Planerna och verkställigheten av ett hemförlovensteam inom vård i hemmet förväntas möjliggöra en snabbare hemförloven och en smidigare vårdkedja för patienten.

Kortare vårdtider och intensivare vård på avdelningen ställer krav på en rätt resursering av såväl vårdpersonal som läkare. En satsning på läkarresurserna genom en utökning av heltidsläkarresursen från en till två förväntas ge ett bra resultat med tanke på vårdtiderna och vårdplaneringarna.

Under 2017 tas en smärtmätare i bruk för att garantera en adekvat smärtlindring. Förebyggande av trycksår intensifieras genom regelbundet kartläggning av risken för uppkomst av trycksår.

Samarbetet med samjouren fortsätter. I första hand tar bäddavdelningen i mån av möjlighet emot jourpatienterna via samjouren, vårdkedjan med jour- och uppföljningsavdelningen klarläggs.

Ett större samarbete med jour- och uppföljningsavdelningen startas. Arbetsfördelningen gällande palliativ vård kartläggs.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2018-2019

Mobil verksamhet i form av hälsobuss tas i bruk efter att hälsostationernas sidomottagningar upphört och efter att mödra- och barnrådgivningarna (Bromarv, Tenala, Österby, Pojo, Svartå) centraliserats. Den mobila enheten kunde innehålla åtminstone följande serviceformer; sjukskötars- och specialistsjukskötarmottagning, vaccinationer, hälsogranskningar, receptförnyelse, barn- och mödrarådgivning, mental- och missbrukarvård, minnes- och seniorrådgivning.

Elektronisk arkivering och elektronisk diktering av texter tas i bruk inom öppen hälso- och sjukvårdsmottagning samt inom den förebyggande verksamheten.

Familjecenterverksamheten utvärderas i syfte att samordna resurserna mellan barnskydd och förebyggande barnskydd. Verksamheten utvärderas i syfte att mäta hur satsningarna på det förebyggande arbetet syns i antal barnskyddsanmälningar och i den reparerande verksamheten.

Bindande mål 2017

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Kartlägga patientströmmarna på hälsostationerna i syfte att ha en så adekvat bemanning som möjligt på stationerna.	Antalet läkar- och sjukskötarsbesök på hälsostationerna följs upp
	Förlängda öppethållningstider på hälsostationen/hälsostationerna.	Uppföljning av antalet besök på samjouren.
	Ansvarsskötarsystem tas i bruk på alla tre hälsostationer.	Våren 2017
	Österby barn- och mödrarådgivning flyttas till Ystadsgården.	Senast hösten 2017
	Kriterierna för beviljande av talterapi för barn och vuxna uppdateras.	Våren 2017

Hälsovårdstjänster

Förtroendeorgan: Grundtrygghetsnämnden

Ansvarsperson: Chefläkare Sofia Maleike-Ruohola

Bindande mål 2018-2019

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	En koncentration av hälsostationernas sidomottagningar samt en minskning av fasta verksamhetspunkter inom förebyggande verksamheten.	Mobil verksamhet tas i bruk t.ex. i form av hälsobuss.

Åtgärdsprogram 2017-2019

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare/Euro
	Läkartjänsterna koncentreras till två hälsostationer, Barn- och mödrarådgivningen koncentreras till färre verksamhetspunkter	2017: - 62 000 euro 2018: - 135 000 euro
	Förlängda öppethållningstider på hälsostationen/stationerna	De ekonomiska effekterna av åtgärden beskrivs under anslaget Specialsjukvård / Bet.andel.

Övriga nyckeltal

	BS 2015	BU 2016	Förslag 2017	BU 2017	Ekonomiplan 2018 2019	
Öppen hälso- och sjukvårdsmottagning/ antal sjukskötarbesök	26 997	29 000	23 500	23 500	23 500	23 500
Öppen hälso- och sjukvårdsmottagning/ antal läkarbesök	17 273	21 000	10 000	10 000	10 000	10 000
Icke brådskande vård/kötider	18	20	20	20	20	20

Årsverk

31.12	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Årsverk	168,0	156,7	144,7	138,6	136,0	136,0
Total	168,0	156,7	144,7	138,6	136,0	136,0

Hälsövärdstjänster
Förtroendeorgan: Grundtrygghetsnämnden
Ansvarsperson: Chefläkare Sofia Maleike-Ruohola
Driftsekonömi €

	BS 2015	BU 2016 med ändr.	Förslag 2017	BU 2017	Ekonomiplan 2018 2019	
Verksamhetsintäkter	1 527 997	1 257 660	894 400	894 400	894 400	894 400
Personalkostnader	-8 067 305	-7 449 080	-7 133 260	-7 133 260	-6 998 260	-6 998 260
Köp av tjänster	-1 823 304	-1 831 540	-1 647 200	-1 647 200	-1 647 200	-1 647 200
Material och varor	-536 253	-636 380	-581 240	-581 240	-581 240	-581 240
Understöd		-6 000	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000
Övriga kostnader	-677 426	-585 370	-682 020	-682 020	-682 020	-682 020
Verksamhetskostnader	-11 104 289	-10 508 370	-10 053 720	-10 053 720	-9 918 720	-9 918 720
Verksamhetsbidrag	-9 576 293	-9 250 710	-9 159 320	-9 159 320	-9 024 320	-9 024 320
Förändring BU 2017-BU 2016		-3,4 %	-1,0 %	-1,0 %		
Därav:						
Interna intäkter	320 451	95 000				
Interna kostnader	-1 066 548	-1 164 360	-1 300 660	-1 300 660	-1 300 660	-1 300 660

Mental- och missbrukarvård

Förtroendeorgan: Grundtrygghetsnämnden

Ansvarsperson: Chefläkare Sofia Maleike-Ruohola

Verksamhetsbeskrivning

Mentalvårdsenheten är uppdelad i ett vuxenteam, ett barn- och ungdomsteam och rehabcenterverksamhet. Mentalvårdsenhetens verksamhet är en lågtröskelverksamhet som skall vara mycket lättillgänglig för befolkningen.

Missbrukarvården består av en tidsbeställd mottagning A-klinik, samt en mobil verksamhet. A-kliniken har verksamhetspunkter i Ekenäs, Karis och Pojo. Mobila verksamheten har sin verksamhetspunkt i Ekenäs men utsträcker sig till hela Raseborg.

Missbrukarvården stöder människor med olika beroendeproblematik och/eller deras anhöriga. Vården baserar sig på frivillighet och fungerar med låg tröskel.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2017

Mentalvårdsenheten och missbrukarvården har slagits ihop till en enhet vilket gör att samarbetet inom området kan utvecklas mera.

Mentalvården utvecklar under 2017 ytterligare kontakterna till specialistsjukvården. De regelbundna mötena och träffarna fortsätter med den vuxenpsykiatriska avdelningen, tidsbeställningspolikliniken och Bro-enheten. Från och med 2017 kommer mentalvårdens vuxenmottagningar och Rehabcenter att köpa psykiaterkonsultationer av specialistsjukvården istället för att upphandla psykiatertjänsterna. Detta för att ytterligare öka samarbetet. Under år 2017 utvecklas gruppverksamheterna inom vuxenteamet med t.ex. depressionsgrupper. Nätterapi är även på kommande.

En målsättning för barn- och ungdomssidan är att tillsammans med andra aktörer (barnskydd, familjecenter, övriga) utveckla en tydligare och mer genomskinlig service för barn och unga och deras familjer.

Personal från Rehabcenter gör upp vårdplan för alla patienter på de olika servicehem som Raseborg använder samt följer upp vårdplanen. Regelbunden kontakt hålls till servicehemmen.

Missbrukarvården har stegvis övergått från avdelningsvård till intensifierad öppenvård fr.o.m. 1.1.2016. Samarbetet med övriga enheter och instanser inom staden har en central roll i det dagliga arbetet och målsättningen är att ännu effektivisera samarbetet.

Samarbete med tredje sektorn utvecklas och genom detta synliggörs i större utsträckning missbrukarvårdens tjänster. Mobila verksamhetens arbete utvecklas och utvärderas regelbundet för att kunna erbjuda ändamålsenlig service för kunderna.

Satsningen på det förebyggande missbrukarvårdsarbetet fortsätter. Tyngdpunkten ligger på att utveckla och effektivisera det förebyggande arbetet i alla åldersgrupper. Samarbete med olika verksamheter och sektorer bl.a. äldre servicen, bildningen, socialvården och hälsovården stärks för att effektivisera och förbättra tidigt stöd och ingripande vilket är en förutsättning för att minska det reparerande arbetet.

Köptjänster används för att svara mot klienternas behov av stödboende eller långvarig rehabilitering på anstalt för att säkerställa ett människovärdigt liv.

Läkartjänsten fortsätter under år 2017 som köptjänst men målet är att på sikt anställa en egen läkare eller utveckla ett samarbete med specialistsjukvården för att säkerställa kontinuiteten.

Under slutet av år 2017 flyttar missbrukarvården till det så kallade Psyke-huset tillsammans med mentalvården och delar av den psykiatriska vården. Synergierna av att flera verksamheter finns i samma byggnad förväntas underlätta kanaliseringen av klienterna till rätt vårdinstans och mottagning i ett tidigt skede. Samarbete kommer att ske mera naturligt vilket gynnar patienten som får en mångprofessionell och helhetsmässig vård oberoende av organisationsgränser.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2018-2019

Mental- och missbrukarenhetens samarbete med specialistsjukvården stärks ytterligare som en förberedelse för social- och hälsovårdsreformen.

Mental- och missbrukarvård
Förtroendeorgan: Grundtrygghetsnämnden
Ansvarsperson: Chefläkare Sofia Maleike-Ruohola
Bindande mål 2017

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Verksamheterna sammanslås till en helhet och flyttar fr.o.m. hösten 2017 in i det så kallade Psyke-bygget.	Det konkreta samarbetet med vuxenpsykiatri utvecklas efter att verksamheterna flyttat in i samma utrymmen hösten 2017. De ekonomiska effekterna finns beaktade inom anslaget specialistsjukvård/ bet.andel

Övriga nyckeltal

	BS 2015	BU 2016	Förslag 2017	BU 2017	Ekonomiplan	
					2018	2019
Missbrukarvård, antal klienter			370	370	370	370
Missbrukarvård, antal besök			3 800	3 800	3 800	3 800
Missbrukarvård, stödboende, antal dygn			1 100	1 100	1 100	1 100

Årsverk

31.12	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Årsverk	37,0	36,1	31,6	31,0	31,0	31,0
Total	37,0	36,1	31,6	31,0	31,0	31,0

Driftsekonomi €

	BS 2015	BU 2016 med ändr.	Förslag 2017	BU 2017	Ekonomiplan	
					2018	2019
Verksamhetsintäkter	547 712	387 500	420 780	420 780	420 780	420 780
Personalkostnader	-1 771 979	-1 552 750	-1 520 720	-1 520 720	-1 520 720	-1 520 720
Köp av tjänster	-1 674 509	-1 840 260	-1 894 460	-1 894 460	-1 894 460	-1 894 460
Material och varor	-24 848	-21 400	-19 600	-19 600	-19 600	-19 600
Understöd						
Övriga kostnader	-194 231	-125 180	-146 230	-146 230	-146 230	-146 230
Verksamhetskostnader	-3 665 567	-3 539 590	-3 581 010	-3 581 010	-3 581 010	-3 581 010
Verksamhetsbidrag	-3 117 856	-3 152 090	-3 160 230	-3 160 230	-3 160 230	-3 160 230
Förändring BU 2017-BU 2016		1,1 %	0,3 %	0,3 %		
Därav:						
Interna intäkter						
Interna kostnader	-320 897	-265 250	-249 070	-249 070	-249 070	-249 070

Tandvård

Förtroendeorgan: Grundtrygghetsnämnden

Ansvarsperson: Chefläkare Sofia Maleike-Ruohola

Verksamhetsbeskrivning

Ordandet av kommuninvånarnas munhälsovård i enlighet med lagstiftning, förordningar och direktiv. Verksamheten omfattar undersökning av mun och tanduppsättning, vård och förebyggande vård samt ordnande av brådskande vård dygnet runt. Basvård ska ordnas inom 3 månader, senast dock inom 6 månader och den brådskande vården enligt bedömning av vårdbehovet inom 24 timmar.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2017

Den övergripande målsättningen för år 2017 är att kötiden gällande helhetsvården av mun och tanduppsättning är högst 4 månader på samtliga mottagningar.

Lyckad rekrytering av specialtandläkare för tandreglering förutsätter en medveten satsning på rekrytering.

Verksamheten för telefonväxel och tidsbeställning förbättras så att den till fullo kan svara mot lagens krav.

Mottagningen i Österby stängs och sköts i fortsättningen i Ekenäs centrum.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2018-2019

Uppdatering av patientdatasystemet för munhälsovård till att motsvara den nationella uppföljningsnivån (AvoHilmo, eArkisto, Kanta) som lagstiftningen kräver.

Patientkön till helhetsvård högst 3 månader i enlighet med vårdgarantin på samtliga mottagningar.

Bindande mål 2017

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Förkortning av patientkön till helhetsvård av mun och tanduppsättning	Basvården ordnas inom 4 månader

Bindande mål 2018–2019

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Uppdatering av patientdatasystemet	2018
	Patientkön till helhetsvården i enlighet med vårdgarantin	Basvården ordnas inom 3 månader
	Utveckling av patientdatasystemet	eFakturerings i bruk 2017

Tandvård
Förtroendeorgan: Grundtrygghetsnämnden
Ansvarsperson: Chefläkare Sofia Maleike-Ruohola
Övriga nyckeltal

	BS 2015	BU 2016	Förslag 2017	BU 2017	Ekonomiplan	
					2018	2019
Besök - tandläkare	25 930	24 500	24 580	24 580	24 580	24 580
Besök - tandhygienist	3 139	3 000	3 500	3 500	3 500	3 500
Besök - tandskötare			1 300	1 300	1 300	1 300
Kötid - månader			4	4	3	3

Årsverk

31.12	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Årsverk	38,4	37,8	37,3	38,2	38,2	38,2
Total	38,4	37,8	37,3	38,2	38,2	38,2

Driftsekonomi €

	BS 2015	BU 2016 med ändr.	Förslag 2017	BU 2017	Ekonomiplan	
					2018	2019
Verksamhetsintäkter	920 757	875 000	1 109 000	1 109 000	1 109 000	1 109 000
Personalkostnader	-2 245 238	-2 216 920	-2 267 440	-2 267 440	-2 267 440	-2 267 440
Köp av tjänster	-283 130	-304 410	-310 070	-310 070	-310 070	-310 070
Material och varor	-274 954	-321 100	-321 900	-321 900	-321 900	-321 900
Understöd						
Övriga kostnader	-133 937	-144 000	-180 930	-180 930	-180 930	-180 930
Verksamhetskostnader	-2 937 259	-2 986 430	-3 080 340	-3 080 340	-3 080 340	-3 080 340
Verksamhetsbidrag	-2 016 502	-2 111 430	-1 971 340	-1 971 340	-1 971 340	-1 971 340
Förändring BU 2017-BU 2016		4,7 %	-6,6 %	-6,6 %		
Därav:						
Interna intäkter						
Interna kostnader	-199 536	-196 710	-262 100	-262 100	-262 100	-262 100

Barn- och familjetjänster

Förtroendeorgan: Grundtrygghetsnämnden

Ansvarsperson: Chef för social service Eivor Österlund-Holmqvist

Verksamhetsbeskrivning

Till verksamhetsområdet hör myndighetsuppgifter inom barn- och familjetjänster. Verksamheten är indelad i förebyggande barnskydd (socialjourens verksamhet), öppen vård och eftervård, placerade barn och unga samt barnatillsyningsmannauppgifter.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2017

Barn- och familjetjänster har efter socialvårdslagens ikraftträdande 2015 en tydlig tyngdpunkt i det reparerande barnskyddet. Barnskyddets familjearbete är också reparerande familjearbete eftersom det sker i barnskyddskontext och kräver ett klientskap inom barnskyddet. Det förebyggande barnskyddet hör inte till barn- och familjetjänster utan det är ett särskilt stöd som ges inom ramen för kommunens andra tjänster (ex. rådgivningen, familjecenter, dagvård, skola, ungdomsarbete) då barnet eller den unga inte är klient inom barnskyddet.

Till de centrala förändringarna inom enheten hör en målinriktad satsning inom det öppna barnskyddet, vilket är möjligt då kartläggningen och bedömningen av servicebehovet sker i en förnyad kontext. Ett effektiverat familjearbete under flexibla arbetsformer gör det möjligt att i större utsträckning stöda barnskyddsfamiljer i det egna hemmet.

Fortsatta satsningar görs inom utbildningen av familjevårdare, stödfamiljer och stödpersoner. Kommunen har nu egna socialarbetare och familjevårdare som har fått utbildarutbildning inom detta verksamhetsområde. Detta innebär att det finns större placeringsmöjligheter inom familjevården, vilket är en kostnadseffektivare lösning än placeringar inom institutioner eller yrkesmässiga familjehem.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2018-2019

Under 2018 fortsätter de intensifierade satsningarna inom det öppna barnskyddet med samma resurser som tidigare, vilket är möjligt eftersom familjecentret har egen två-årig resursering, som utgår i slutet av 2018. Under perioden görs också en utvärdering av den nya satsningen då man granskar effekterna av ett mera strukturerat och ändamålsenligt arbete inom barn- och familjetjänster när rätt service ges vid rätt tidpunkt och antalet klienter per socialarbetare och familjearbetare har kommit i bättre balans.

Bindande mål 2017

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Fortsatt utbildning av familjevårdare, stödfamiljer och stödpersoner	En finskspråkig utbildning av familjevårdare genomförs 2017
	Antalet klientärenden inom barn- och familjetjänster förväntas sjunka med hjälp av satsningar inom familjecentret	Färre klientärenden/socialarbetare/familjearbetare

Bindande mål 2018-2019

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Uppföljning/utvärdering av effekterna av satsningen inom det förebyggande barnskyddet i förhållande till barnskyddets möjligheter att göra mera adekvata insatser.	På basen av utvärderingen en eventuell omfördelning av resurserna mellan förebyggande och reparerande barnskydd från 1.1.2019

Barn- och familjetjänster
Förtroendeorgan: Grundtrygghetsnämnden
Ansvarsperson: Chef för social service Eivor Österlund-Holmqvist
Övriga nyckeltal

	BS 2015	BU 2016	Förslag 2017	BU 2017	Ekonomiplan 2018 2019	
Barnskydd - institutionsplaceringar/antal dygn/år	7 487	8300	8 500	8 500	8 500	8 500
Barnskydd - familjevård/antal dygn/år	3 886	5 000	6 000	6 000	6 000	6 000
Barnskydd - antal klientärenden			390	390	350	300
Institutionsplaceringar/€/dygn	229	243	253	253	253	253
Familjevård/€/dygn	76	71	62	62	62	62

Årsverk

31.12	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Årsverk	17,5	17,4	18,2	18,0	18,0	18,0
Total	17,5	17,4	18,2	18,0	18,0	18,0

Driftsekonomi €

	BS 2015	BU 2016 med ändr.	Förslag 2017	BU 2017	Ekonomiplan 2018 2019	
Verksamhetsintäkter	466 869	130 800	137 600	137 600	137 600	137 600
Personalkostnader	-894 763	-938 100	-926 710	-926 710	-926 710	-926 710
Köp av tjänster	-3 067 158	-3 209 590	-3 329 330	-3 329 330	-3 329 330	-3 329 330
Material och varor	-5 656	-6 500	-18 330	-18 330	-18 330	-18 330
Understöd	-128 394	-168 000	-207 000	-207 000	-207 000	-207 000
Övriga kostnader	-102 293	-106 490	-101 450	-40 090	-101 450	-101 450
Verksamhetskostnader	-4 198 264	-4 428 680	-4 582 820	-4 521 460	-4 582 820	-4 582 820
Verksamhetsbidrag	-3 731 394	-4 297 880	-4 445 220	-4 383 860	-4 445 220	-4 445 220
Förändring BU 2017-BU 2016		15,2 %	3,4 %	2,0 %		
Därav:						
Interna intäkter						
Interna kostnader	-150 502	-145 130	-127 580	-66 220	-127 580	-127 580

Vuxensocialarbete, handikappservice och invandrarbyrå

Förtroendeorgan: Grundtrygghetsnämnden

Ansvarsperson: Chef för social service Eivor Österlund-Holmqvist

Verksamhetsbeskrivning

Till verksamhetsområdet hör myndighetsuppgifter inom vuxensocialarbete samt handikappservicen som är indelad i egen produktion och externa avtal (köptjänster inom specialomsorgen). Utöver detta hör invandrarbyrån till avdelningens verksamhetsområde. Invandrarbyrån koordinerar även servicen för Hangö's del genom avtal som är uppgjort mellan kommunerna.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2017

Vuxensocialarbete

Socialvårdslagen som trädde i kraft 1.1.2015 och överföringen av det grundläggande utkomststöd till Folkpensionsanstalten (FPA) från 1.1.2017 gör det möjligt för kommunerna att satsa mera av resurserna inom socialt arbete och social handledning på klientarbete inom socialvården. Det rutinmässiga räknandet av utkomststöd flyttas från kommunen till FPA. Socialvårdslagen ställer nya krav på kommunens vuxensocialarbete och betonar vikten av en effektivisering av servicesystemet och en ändamålsenlig resursanvändning. Det strukturella socialarbetet, som innebär information gällande klienternas behov och behovens samhällsliga kopplingar, målinriktade åtgärder med tanke på ett förebyggande arbete samt sektoröverskridande samarbete och samverkan med andra aktörer, har fått en större tyngdpunkt i den förnyade lagstiftningen. Bedömning av servicebehovet och uppgörande av en klientplan tillsammans med klienten och eventuella andra aktörer är ett viktigt arbetsredskap. Särskilt den grupp klienter som är under 25 år behöver ökade insatser i samarbete med andra aktörer och kommer fortsättningsvis att styras till socialbyrån eftersom det behövs ett bredare samarbetsnätverk för att ge rätt service till den här gruppen. År 2015 var 24,7 % (367) av klienterna under 25 år.

Handikappservice

Verksamheten inom handikappservicen styrs rätt långt av att det är fråga om subjektiva rättigheter. Inom handikappservicen är klient- och serviceplanerna viktiga arbetsredskap. Utmaningarna inom handikappservicen finns inom den personliga assistansen och färdtjänsten. Här finns de största ekonomiska satsningarna. Det är aktuellt med nya serviceproducenter från 1.12.2016 då det gäller personlig assistans. I enlighet med kommunens målsättning fungerar en stor del av de handikappade som beviljats personlig assistans som egna arbetsgivare. Kommunen har vid sidan av denna serviceform både köptjänster och assistenter som är anställda av staden.

Från 1.1.2017 kommer handikappteamet att ansvara för uppgörandet av omsorgsplanerna både då det gäller Kårkulla och Eteva. Detta leder till att kommunen har möjlighet att tillsammans med den handikappade, hans personliga nätverk och andra aktörer göra upp de planer som styr servicens innehåll. I övrigt ligger tyngdpunkten på fortsatt utveckling av nya arbetssätt speciellt då det gäller klienter inom specialomsorgen som bor hemma med stödfunktioner och klienter som är i utlokaliserat arbete med hjälp av olika stödfunktioner. Sysselsättningsavdelningen är här en viktig samarbetspart för att åstadkomma nya kostnadseffektiva lösningar.

Inom specialomsorgen finns det närmare 20 klienter som väntar på en boendeplats. Av den här gruppen är närmare 10 personer ungdomar, av vilka största delen nu bor hemma. Det är således frågan om ny servicevolym i form av ett ungdomsboende som kommer att bli aktuellt. För att nå kostnadseffektivare lösningar kunde den här nya serviceformen konkurransutsättas eller servicen erbjudas via servicesedlar. Planeringen och utredningen kring detta sker under våren 2017.

Invandrarbyrån

Kommunen har under 2016 godkänt 68 kommunplatser (inklusive de kvotflyktingar som kommunen har avtal med NMT-centralen om) för asylsökande som får uppehållstillstånd. Tyngdpunkten inom invandrantjänsten ligger i de utmaningar detta medför. Eftersom kommunen erhåller kalkylerade ersättningar för den här gruppen så finns det förutsättningar att på ett kostnadseffektivt sätt samarbeta med andra verksamhetsområden för att utveckla ändamålsenlig service som främjar integrationen. Man får räkna med att det sker en ökad inflyttning av personer som beviljas uppehållstillstånd med flyktingstatus.

Vuxensocialarbete, handikappservice och invandrarbyrå
Förtroendeorgan: Grundtrygghetsnämnden
Ansvarsperson: Chef för social service Eivor Österlund-Holmqvist
Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2018-2019

Inom vuxensocialarbetet fortsätter processerna kring samarbetet med andra aktörer gällande klientgruppen under 25 år utgående från uppföljningar och analyser som gjorts under 2017 då resurseringen inom vuxensocialarbetet förändrades i och med överflyttningen av grundläggande utkomststöd till FPA. Under perioden antas en koncentrerad av kanslifunktioner ske, vilket gör det möjligt att omfördela arbetsuppgifterna även till den del det gäller socialbyråns kanslifunktioner.

Inom handikappservicen fortsätter processerna kring utvecklingen av teamets arbetssätt, speciellt med fokus på specialomsorgen. Lagen om särskild service med anledning av funktionshinder är på kommande och den kommer att förena den nuvarande handikappservicelagen och lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda.

Bindande mål 2017

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Grundläggande utkomststödet överförs till FPA → minskning av årsverken	Antalet utkomststödsbeslut minskar med ca 60 %

Bindande mål 2018-2019

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	En större del av den service som tidigare varit köptjänster sköts inom egen verksamhet (ex stöd för klienter som har utlokaliserat arbete, stöd för självständigt boende)	Kostnadseffektivare lösningar
	Flexiblare lösningar då det gäller handikappservicens och specialomsorgens klienter (ex. hemmaboende med personlig assistans)	Utredningsarbete gällande servicesedlar, vilket gör att man kan uppnå kostnadseffektivare lösningar som även stärker självbestämmanderätten

Åtgärdsprogram 2017-2019

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare/Euro
	Minskning av resurser inom vuxensocialarbete	Minskning med 5 årsverken under perioden 2017-2020
	Handikappteamet börjar ge stöd i arbete och stödtjänster för hemmaboende (klienter inom specialomsorgslagen) från 1.3.2017 i samarbete med sysselsättningstjänster. Servicen har tidigare skötts som köptjänst.	2017: - 30 000 € 2018: - 20 000 € 2019: - 20 000 €

Vuxensocialarbete, handikappservice och invandrarbyrå
Förtroendeorgan: Grundtrygghetsnämnden
Ansvarsperson: Chef för social service Eivor Österlund-Holmqvist
Övriga nyckeltal

	BS 2015	BU 2016	Förslag 2017	BU 2017	Ekonomiplan 2018 2019	
Utkomststöd (alla stödformer) antal hushåll/år	1294	1400	700	700	570	570
Kompletterande utkomststöd antal hushåll/år			450	450	450	450
Förebyggande utkomststöd antal hushåll/år			120	120	120	120
Personlig assistans - egenarbetsgivarmodellen/%			55	55	60	65

Årsverk

31.12	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Årsverk	21,4	40,0	38,3	34,3	33,0	32,0
Total	21,4	40,0	38,3	34,3	33,0	32,0

Driftsekonomi €

	BS 2015	BU 2016 med ändr.	Förslag 2017	BU 2017	Ekonomiplan 2018 2019	
Verksamhetsintäkter	2 076 272	2 100 330	1 098 730	1 098 730	1 098 730	1 098 730
Personalkostnader	-1 383 012	-1 323 500	-1 185 360	-1 185 360	-1 140 360	-1 105 360
Köp av tjänster	-8 917 256	-9 079 150	-9 293 630	-9 293 630	-9 273 630	-9 253 630
Material och varor	-6 399	-8 300	-9 130	-9 130	-9 130	-9 130
Understöd	-5 188 338	-5 523 000	-3 107 400	-3 107 400	-3 107 400	-3 107 400
Övriga kostnader	-109 236	-92 300	-109 760	-104 420	-109 760	-109 760
Verksamhetskostnader	-15 604 242	-16 026 250	-13 705 280	-13 699 940	-13 640 280	-13 585 280
Verksamhetsbidrag	-13 527 970	-13 925 920	-12 606 550	-12 601 210	-12 541 550	-12 486 550
Förändring BU 2017-BU 2016		2,9 %	-9,5 %	-9,5 %		
Därav:						
Interna intäkter						
Interna kostnader	-167 241	-155 140	-167 650	-162 310	-167 650	-167 650

Sysselsättningstjänster

Förtroendeorgan: Grundtrygghetsnämnden

Ansvarsperson: Chef för sysselsättningstjänster Stefan Fri

Verksamhetsbeskrivning

Sysselsättningstjänsterna erbjuder tjänster åt långtidsarbetslösa i form av rehabiliterande arbetsverksamhet, hälsogranskningar, bedömning av arbets- och funktionsförmågan samt arbetsträning. För unga utanför arbets- och studielivet erbjuds tjänster i form av verkstadsverksamhet, uppsökande ungdomsarbete samt arbetsträning. Arbetsträning i verkstadsform erbjuds även för personer inom mentalvården.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2017

Kommunens andel av arbetsmarknadsstödet

För att stävja kostnaderna för kommunens andel av arbetsmarknadsstöd krävs aktiveringsåtgärder. Aktiveringsåtgärder är för kommunens del rehabiliterande arbetsverksamhet och arbetsprövning. Dessa åtgärder ordnas alltid i samarbete med TE-tjänsterna vid uppgörandet av en aktiveringsplan. Det totala antalet personer vars arbetslöshet varat längre än 300 dagar uppgår till ca 650. Budget 2017 utgår kalkylmässigt ifrån att kommunen betalar arbetsmarknadsstöd för 400 personer och att 250 personer kan erbjudas aktivering.

Aktiveringsåtgärder

Målsättningen är att varje månad kunna erbjuda 250 rehabiliterande arbetsverksamhetsplatser inom egna verkstäder, gruppverksamhet, arbete med stöd, inom stadens organisation samt via köptjänster inom tredje sektorn. För att även stöda vägen vidare ut i studie- och arbetslivet erbjuds arbetstränartjänster för unga och vuxna. Inom TYP-samservice för arbetslösa utgår man från att träffa alla långtidsarbetslösa och unga så fort som möjligt för att kartlägga deras behov av service tillsammans med TE-tjänsterna och Folkpensionsanstalten.

Bedömning av arbets- och funktionsförmågan

Bland långtidsarbetslösa finns många som inte klarar av en aktiveringsåtgärd p.g.a. nedsatt arbets- och funktionsförmåga. För denna grupp erbjuds utredningar och bedömningar av hälsovårdare, psykolog, läkare mm. Dessa åtgärder ger ingen inbesparing i arbetsmarknadsstödet före man fått ett sjukpensionsbeslut eller deltagande i någon arbetsrehabilitering.

Uppsökande ungdomsarbete

Från det uppsökande ungdomsarbetet kontaktas de unga som blivit utan studieplats efter grundskolan och de som avbrutit sina studier eller sin militärtjänst. Arbetet formas utgående från varje individs livssituation och mående med målsättning att hitta tillbaka till arbets- eller studielivet.

Övriga förändringar

Tillsammans med mentalvården granskas arbetsträningen i Tamfix-verkstden för personer inom mentalvården för att hitta nya helhetslösningar från 2018.

Samarbete med tekniska sektorn är viktigt med tanke på aktiveringen av de arbetslösa. Strävan är att hitta lämpliga arbetsuppgifter som sysselsättningen internt kan sköta samtidigt som ett brett utbud av aktivering kan erbjudas de arbetslösa.

Sysselsättningens verkstäder utvecklas och blir mera "vägglösa". Verksamhetsinriktningarna för 2017 är följande: sy- och handarbeten, träarbeten, intern flyttservice, små reparationsarbeten, fastighetsskötseluppgifter, matlagning, startträning för unga, återvinningscentral och skötsel av stadens bilar.

Tillsammans med läroinrättningarna utvecklas erkännande av kunskaper i verkstäderna vilket betyder att personen som deltagit i verksamheten erhåller ett intyg över sitt kunskapsinnehåll som kan tillgodoseas i studier.

För unga erbjuds lågtröskelverksamhet inom startträningen på ungdomsverkstden KOI.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2018-2019

Avtalet gällande TYP-samservicen går ut 31.12.2018. Stora förändringar gällande kommunens roll gällande sysselsättning planeras på nationell nivå och skall förverkligas från 1.1.2019. Under 2018 planeras och förbereds ändringen lokalt på bästa sätt.

Sysselsättningstjänster

Förtroendeorgan: Grundtrygghetsnämnden

Ansvarsperson: Chef för sysselsättningstjänster Stefan Fri

Bindande mål 2017

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Erbjuda ett brett utbud av rehabiliterande arbetsverksamhetsplatser	250 platser
	Stävja kostnaderna för kommunens andel av arbetsmarknadsstödet	Stävja kostnaderna för arbetsmarknadsstödet via aktivering med 1 560 000 €
	Unga under 30 år som kommer vidare från sysselsättningstjänsterna	80/år
	Vuxna som kommit vidare från sysselsättningstjänsterna	60/år

Bindande mål 2018-2019

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	TYP-samservicen når aktivt alla över 300 dagar arbetslösa.	Enligt TYP ledningsgruppens uppsatta målsättning
	Öka antalet platser inom rehabiliterande arbetsverksamheten inom stadens sektorer årligen.	25 nya platser årligen

Åtgärdsprogram 2017-2019

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare/Euro
	Arbete med stöd i samarbete med handikappservice. Erbjuder individuellt stöd och lösningar med lämpliga arbetsuppgifter.	10-15 platser Beräknas stävja kostnadsökningen för kommunens andel av arbetsmarknadsstödet med totalt 70 000 euro fördelat över åren enligt följande: 2017: - 30 000 euro 2018: - 20 000 euro 2019: - 20 000 euro
	Mångsidig gruppverksamhet inom rehabiliterande arbetsverksamheten	10 platser Beräknas stävja kostnadsökningen för kommunens andel av arbetsmarknadsstödet med 50 000 euro
	Skapa flera rehabiliterande arbetsverksamhetsplatser inom stadens alla sektorer	Öka från 25 till 50 platser. Beräknas stävja kostnadsökningen för kommunens andel av arbetsmarknadsstödet med 100 000 euro

Sysselsättningstjänster

Förtroendeorgan: Grundtrygghetsnämnden

Ansvarsperson: Chef för sysselsättningstjänster Stefan Fri

Övriga nyckeltal

	BS 2015	BU 2016	Förslag 2017	BU 2017	Ekonomiplan	
					2018	2019
Arbetsmarknadsstödet €/år	1 952 023	1 890 000	2 016 000	2 016 000	1 890 000	1 764 000

Årsverk

31.12	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Årsverk	19,4	20,2	26,4	24,9	24,9	24,9
Total	19,4	20,2	26,4	24,9	24,9	24,9

Driftsekonomi €

	BS 2015	BU 2016 med ändr.	Förslag 2017	BU 2017	Ekonomiplan	
					2018	2019
Verksamhetsintäkter	533 779	720 770	692 540	692 540	692 540	692 540
Personalkostnader	-1 028 530	-1 466 290	-1 360 800	-1 360 800	-1 360 800	-1 360 800
Köp av tjänster	-258 745	-378 810	-374 830	-374 830	-374 830	-374 830
Material och varor	-43 346	-59 250	-67 360	-67 360	-67 360	-67 360
Understöd	-1 967 831	-1 905 000	-2 045 000	-2 045 000	-2 025 000	-2 005 000
Övriga kostnader	-261 350	-267 800	-299 720	-297 330	-299 720	-299 720
Verksamhetskostnader	-3 559 802	-4 077 150	-4 147 710	-4 145 320	-4 127 710	-4 107 710
Verksamhetsbidrag	-3 026 023	-3 356 380	-3 455 170	-3 452 780	-3 435 170	-3 415 170
Förändring BU 2017-BU 2016		10,9 %	2,9 %	2,9 %		
Därav:						
Interna intäkter	32 095	32 500	7 500	7 500	7 500	7 500
Interna kostnader	-295 585	-299 640	-307 620	-305 230	-307 620	-307 620

Specialsjukvård / Betandel

Förtroendeorgan: Grundtrygghetsnämnden

Ansvarsperson: Social- och hälsovårdsdirektör Jeanette Pajunen

Verksamhetsbeskrivning

Till verksamhetsområdet hör specialsjukvården (Nord DRG-produkter, antal vård dagar/psykiatri, antal besök/psykiatri och somatik). Till anslaget hör dessutom Raseborgs andel av jour- och uppföljningsavdelningen samt samjouren vid HNS Raseborgs sjukhus.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2017

HNS Raseborgs sjukhus uppgjorde på våren 2016 en handlingsplan med målsättning att sänka kostnaderna för specialsjukvården. Handlingsplanens effekt på Raseborgs kostnader under åren 2017-2019 beräknas till 1,8 miljoner euro, varav 520 000 euro år 2017. Av 1,8 miljoner euro hänför sig 500 000 euro till den prehospitla specialsjukvården som budgeteras under anslaget för övrig specialsjukvård.

Den största förändringen i sjukhusets verksamhet sker inom psykiatrin som på hösten 2017 flyttar in i den nybyggnad som uppförs invid Raseborgs sjukhus, det så kallade PSYKE-bygget. Verksamheten ändrar karaktär redan från början av år 2017. Betoningen går från avdelningsvård till öppenvård. Antalet avdelningsplatser (vuxenpsykiatrisk- och ungdomspsykiatrisk vård) sjunker från 19 till 10. Två av avdelningens platser är reserverade för ungdomspsykiatriska patienter. Kostnaderna för psykiatrin beräknas sjunka med totalt 1 miljon euro varav 167 000 euro år 2017.

År 2017 överförs den psykiatriska verksamheten (vuxenpsykiatri och ungdomspsykiatri) till HUCS, varmed kostnaderna för stadens del beräknas sjunka med 500 000 euro.

Verksamheten vid jour- och uppföljningsavdelningen evalueras i samråd med kommunerna. Samtidigt uppdateras vårdkedjorna i anslutning till avdelningen.

Samjouren vid Raseborgs sjukhus blev en realitet i november 2015 då Ekenäs hälsostation flyttade in i sjukhusets fastighet. Verksamheten har kommit väl igång och fungerar smidigt. Styrningen av patientströmmarna är central inom samjourens verksamhet. En förlängning av öppethållningstiden vid Ekenäs hälsostation torde påverka antalet besök vid samjouren, vilket förväntas ha en positiv effekt på stadens kostnader och märkbart förbättra tillgängligheten på hälsocentraltjänster för befolkningen.

2017 års kommunfakturerings av specialsjukvården innehåller flera förändringar. På övervakningen övergår man från dygnsavgift till minutpris och dessutom kommer användningen av läkemedel att faktureras separat. Trots att handlingsplanen beaktats då Raseborgs sjukhus uppgjort sin kostnadsbudget föreligger risken att den effekt handlingsplanen får på stadens kostnader inte motsvarar den som eftersträvas.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2018-2019

Verksamheten präglas i huvudsak av förberedelser inför landskapsreformen.

Bindande mål 2017

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Förstärkning av läkarresurseringen vid stadens bäddavdelning för att försnabba övergången från specialsjukvård till primärvården	Inga övertidsdygn registreras på sjukhuset
	Förlängda öppethållningstider på Ekenäs hälsostation gällande sjukskötarmottagningen tas i bruk våren 2017 och gällande läkarmottagning under hösten 2017	Antalet besök på samjouren sjunker

Specialsjukvård / Bet.andel
Förtroendeorgan: Grundtrygghetsnämnden
Ansvarsperson: Social- och hälsovårdsdirektör Jeanette Pajunen
Bindande mål 2018-2019

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Förlängda öppethållningstider på Ekenäs hälsostation gällande läkarmottagning under hösten 2017, vilket ger full effekt år 2018	Antalet besök på samjouren sjunker

Åtgärdsprogram 2017-2019

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare/Euro
	Raseborgs sjukhus handlingsprogram beaktas i budgeten	2017: - 520 000 euro 2018: - 780 000 euro
	Den psykiatriska verksamheten överförs organisatoriskt till HUCS	2017: - 500 000 euro
	Öppethållningstiden vid Ekenäs hälsostation förlängs med målsättning att sänka antalet besök vid samjouren	2017: - 70 000 euro 2018: - 130 000 euro

Övriga nyckeltal

	BS 2015	BU 2016	Förslag 2017	BU 2017	Ekonomiplan	
					2018	2019
Antal vård dygn vid jour- och uppföljningsavdelningen	1 736	1 817	940	940	940	940
Euro/vård dygn			480	480	480	480
Antal besök på samjouren	4 580	3 775	8 170	8 170	7 040	7 040
Euro per besök (medeltal)			115	115	115	115

Specialsjukvård / Bet.andel

Förtroendeorgan: Grundtrygghetsnämnden

Ansvarsperson: Social- och hälsovårdsdirektör Jeanette Pajunen

Driftsekonomi €

	BS 2015	BU 2016 med ändr.	Förslag 2017	BU 2017	Ekonomiplan	
					2018	2019
Verksamhetsintäkter	23 885	180 000	150 000	150 000	150 000	150 000
Personalkostnader						
Köp av tjänster	-39 611 206	-37 754 000	-36 970 000	-36 970 000	-36 060 000	-36 060 000
Material och varor						
Understöd						
Övriga kostnader	25					
Verksamhetskostnader	-39 611 181	-37 754 000	-36 970 000	-36 970 000	-36 060 000	-36 060 000
Verksamhetsbidrag	-39 587 296	-37 574 000	-36 820 000	-36 820 000	-35 910 000	-35 910 000
Förändring BU 2017-BU 2016		-5,1 %	-2,0 %	-2,0 %		
Därav:						
Interna intäkter						
Interna kostnader						

Specialsjukvård / Övrig specialsjukvård

Förtroendeorgan: Grundtrygghetsnämnden

Ansvarsperson: Social- och hälsovårdsdirektör Jeanette Pajunen

Verksamhetsbeskrivning

Till verksamhetsområdet hör röntgen, laboratorium, prehospita akutsjukvård, hjälpmedelscentral, övrig specialsjukvård samt anslag för pensioner för tidigare anställda inom specialsjukvårdens samkommuner och kommunalförbund.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2017

De västnyländska kommunernas kostnader för den prehospitala akutsjukvården budgeteras år 2017 enligt 60 euro per capita mot 50 euro per capita år 2016. Det innebär att kostnaden för den prehospitala akutsjukvården stiger med 240 000 euro år 2017 jämfört med år 2016.

I det handlingsprogram som HNS Raseborgs sjukhus uppgjorde våren 2016, med målsättning att sänka kostnaderna för specialsjukvården, ingick ett planerat avtal om ambulanssamarbete som beräknades sänka kostnaderna för den prehospitala akutsjukvården med totalt 1 miljon euro under åren 2018-2019. Samarbetsavtalet förverkligades inte varmed den planerade inbesparingen som för stadens del beräknades uppgå till 500 000 euro inte ingår i stadens åtgärdsprogram för 2018-2019.

Kostnaderna för övriga specialsjukvårdens delområden budgeteras i enlighet med bokslut 2015 förutom hjälpmedelscentralen som budgeteras på samma nivå som 2016.

Kostnaden för pensioner för tidigare anställda beräknas sjunka årligen.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2018-2019

Verksamheten präglas i huvudsak av förberedelser inför landskapsreformen.

Bindande mål 2017

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Kostnaden för den prehospitala akutsjukvården beräknas utgående ifrån ett fastställt per capita pris	60 euro/capita

Specialsjukvård / Övrig specialsjukvård

Förtroendeorgan: Grundtrygghetsnämnden

Ansvarsperson: Social- och hälsovårdsdirektör Jeanette Pajunen

Driftsekonomi €

	BS 2015	BU 2016 med ändr.	Förslag 2017	BU 2017	Ekonomiplan	
					2018	2019
Verksamhetsintäkter						
Personalkostnader	-1 877 812	-1 900 000	-1 750 000	-1 750 000	-1 750 000	-1 750 000
Köp av tjänster	-3 230 368	-3 192 000	-3 314 300	-3 314 300	-3 314 300	-3 314 300
Material och varor	-433					
Understöd						
Övriga kostnader						
Verksamhetskostnader	-5 108 613	-5 092 000	-5 064 300	-5 064 300	-5 064 300	-5 064 300
Verksamhetsbidrag	-5 108 613	-5 092 000	-5 064 300	-5 064 300	-5 064 300	-5 064 300
Förändring BU 2017-BU 2016		-0,3 %	-0,5 %	-0,5 %		
Därav:						
Interna intäkter						
Interna kostnader						

Sektor: Bildning

Ansvarsperson: Bildningsdirektör Robert Nyman

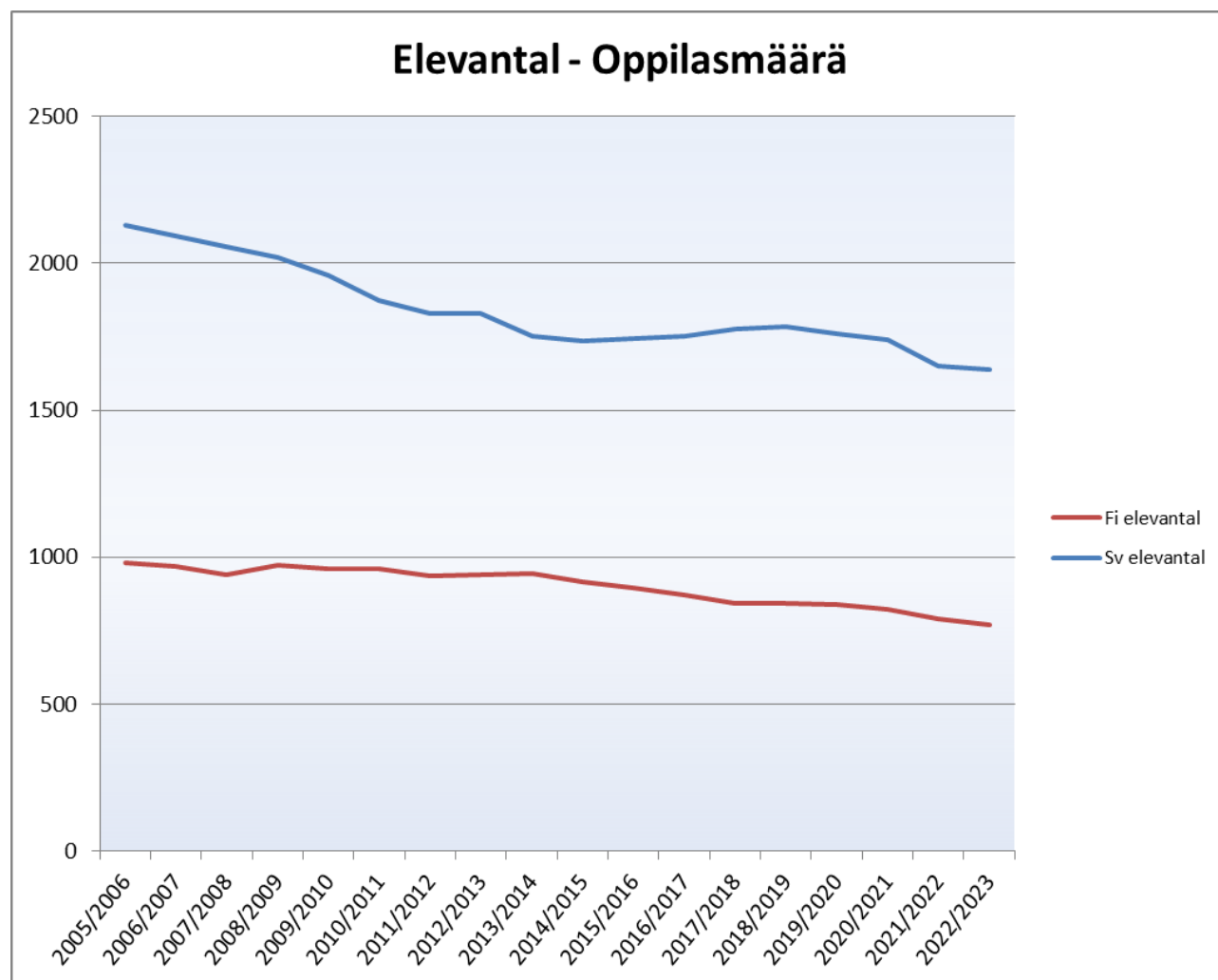
Grundläggande information om sektorn

Sektorn omfattar service för alla åldersgrupper i staden. Sektorn består av fyra avdelningar; småbarnspedagogik (dagvård), utbildning, fritidsverksamhet samt administration och övrig utbildning.

Tyngdpunkterna inom bildningssektorn är att stödja barns och ungas välmående, förebygga marginalisering av unga och stärka kunders möjligheter till deltagande. Målet inom sektorn är att erbjuda kvalitativ verksamhet och undervisning i en trygg och pedagogiskt relevant inlärningsmiljö som främjar kontinuitet för barn och unga i ett livslångt lärande. Verksamheten ska fostra till sund självkänsla och medmänsklighet samt ge barn och unga goda kunskaper och färdigheter för ett kvalitativt liv.

Till bildningssektorns grundläggande uppgifter hör också att skapa förutsättningar för en aktiv och meningsfull fritid för kommuninvånarna. Bildningssektorn bidrar till stadens attraktionskraft både som boendekommun, studieort och turistmål och ser det som sin uppgift att främja en hållbar utveckling och att verka för tolerans i vardagen. Centrala innehåll i verksamheten är också att för sin del garantera att ungdomsgarantin genomförs samt verkställa och följa upp välfärdsplanen för barn och unga.

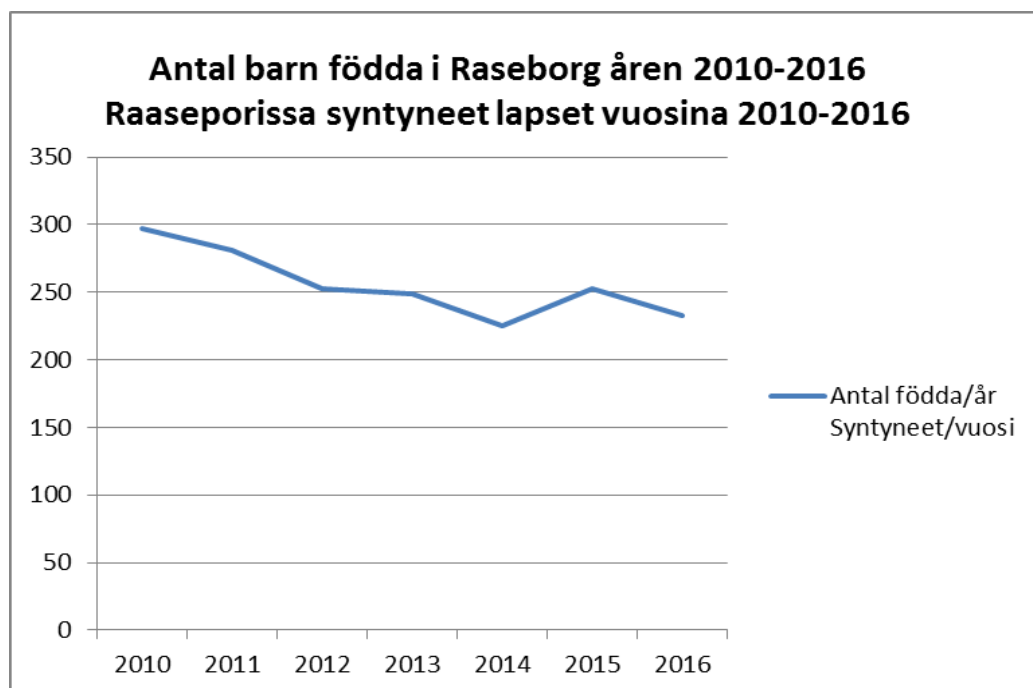
En stor utmaning är att anpassa verksamheten till ett sjunkande antal barn. Elevantalet har sjunkit under en lång tid både inom den svensk- och den finskspråkiga utbildningen. Det faktum att även antalet nyfödda i staden minskar medför ytterligare utmaningar för sektorn.

Elevantalet inom stadens grundläggande utbildning, åk 1-9.

Sektor: Bildning

Ansvarsperson: Bildningsdirektör Robert Nyman

Antal barn födda i Raseborg åren 2010-2016 (2016 års siffra är en uppskattning som baserar sig på läget 30.10.2016).

Verksamhetens målsättningar tyngdpunkter och centrala förändringar 2017

Verksamheten inom bildningssektorns administration utvecklas vidare så att förvaltning och ekonomi bättre stöder sektorns serviceproduktion. Administrationens arbete ska även stöda personalutvecklingen och främjandet av arbetshälsan. Sektorns jobbar enligt devisen en "välmående arbetsplats bidrar till en höjd kvalitet i serviceproduktionen".

Utvecklingen av utbildningen fokuserar på att genomföra en förändring inom det pedagogiska arbetet enligt den nya läroplanen för förskoleundervisning, grundläggande utbildning, gymnasieutbildning och förberedande undervisning. Ett prioriteringsområde är att trygga tillräckliga resurser, så att reformen kan genomföras. I budgeten ingår anslag för förverkligande av målet samt utvecklingsprojekt för att trygga lärarnas möjligheter att öka sin kompetens så att målet i fråga kan uppnås. En del av verksamheten planeras att finansieras genom eventuella externa medel (projektbidrag/understöd).

Jubileumsåret Finland 100 år uppmärksammas med olika teman, projekt och program inom alla avdelningars verksamhet.

Ett långsiktigt arbete med att utveckla en trygg, utvecklande, tillgänglig/hinderfri och trivsamt daghems- och förskolemiljö i enlighet med stadens välfärdsplan för barn och unga och de lokala läroplanerna inleds.

Förskolenätet ses över och komprimeras på områden där det är möjligt och gynnar helheten.

Skolstrukturutredningen fortsätter och sammanställs till beslut under hösten 2017.

Sektor: Bildning
Ansvarsperson: Bildningsdirektör Robert Nyman
Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2018-2019

Skolstrukturen effektiveras genom verkställigheten av redan gjorda beslut.

Sektorledningen sammanställer en helhetsplan av sektorns behov av investeringar. Planeringen av investeringarna baserar sig på de beslut om strukturella förändringar som gjorts och nya utredningar som görs 2017.

	BS 2015	BU 2016 med ändr.	Förslag 2017	BU 2017	Ekonomiplan	
					2018	2019
Verksamhetsintäkter	5 922 256	5 263 890	4 783 130	4 783 130	4 783 130	4 783 130
Personalkostnader	-35 806 923	-35 936 760	-35 004 490	-34 871 490	-34 851 890	-34 824 490
Köp av tjänster	-11 964 750	-12 364 880	-12 719 340	-12 699 340	-12 646 640	-12 619 740
Material och varor	-1 884 401	-1 815 070	-1 949 270	-1 899 270	-1 899 270	-1 899 270
Understöd	-1 847 270	-2 070 600	-1 920 600	-1 870 600	-1 870 600	-1 870 600
Övriga kostnader	-6 218 079	-6 429 560	-8 260 040	-8 209 380	-8 115 380	-7 983 760
Verksamhetskostnader	-57 721 423	-58 616 870	-59 853 740	-59 550 080	-59 383 780	-59 197 860
Verksamhetsbidrag	-51 799 167	-53 352 980	-55 070 610	-54 766 950	-54 600 650	-54 414 730
Förändring BU 2017-BU 2016		3,0 %	3,2 %	2,7 %		
Därav:						
Interna intäkter	904 875	865 990	824 430	824 430	824 430	824 430
Interna kostnader	-12 816 327	-13 314 420	-15 521 300	-15 490 640	-15 343 940	-15 185 420

Övrig utbildning

Förtroendeorgan: Bildningsnämnd

Ansvarsperson: Bildningsdirektör Robert Nyman

Verksamhetsbeskrivning

Avdelningen omfattar bildningssektorns administration och producerar tjänster för hela sektorn. Till avdelningen hör även ansvaret för den fria bildningen, grundläggande utbildning i konst, samarbete med övriga utbildningsanordnare, morgon- och eftermiddagsverksamheten, skolornas sociala arbete (skolkuratorerna) samt det övergripande ansvaret för sektorns projektverksamhet. Till avdelningen hör också utvecklingen och styrningen av sektorns personalfortbildning.

Avdelningen ska stöda bildningsektorns substansavdelningar genom att handha det övergripande ledarskapet av bildningssektorns verksamhet. Avdelningen producerar administrativa tjänster, ansvarar för alla elevtransporter, leder och koordinerar ekonomiplaneringen och -uppföljningen samt stöder avdelningarna i alla avdelnings- och sektorövergripande frågor.

Verksamhetens målsättningar tyngdpunkter och centrala förändringar 2017

Mål:

Fortsätta stöda och utveckla användningen av IKT i förskolor, grundläggande utbildning och gymnasier.

Den nya läroplanen ställer nya krav på den pedagogiska personalens arbetssätt och kunnande. Avdelningen ska under året garantera personalen möjligheter till att utveckla sitt kunnande och sina arbetssätt genom att erbjuda pedagogiskt stöd och genom riktade satsningar för lärarfortbildning och handledning beträffande användningen av IKT i skolor och förskolor.

I samarbete med stadens IT-avdelning slutföra verkställigheten av 1:1 projektet inom den grundläggande utbildningen.

Verskälla en sammanslagning av Musikinstitutet Raseborg och Raseborgs medborgarinstitut fr.o.m. 1.8.2017.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2018-2019

Effektivera organisationen. Genom verkställigheten av förändringar i skolstrukturen möjliggörs även förändringar inom förvaltningen. En del av avdelningens verksamhet överförs till avdelningen Utbildning samtidigt som det totala personalantalet minskar.

Bindande mål 2017

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Slutförandet av projektet 1:1 inom stadens grundläggande utbildning	Varje elev inom den grundläggande utbildningen har en personlig IKT enhet till stöd för sin inläring.
	Övergripande utveckling av verksamheten.	Minst 3 nya projekt inleds där minst 50% av finansieringen garanteras genom externt understöd.
	Verskälla sammanslagningen av Musikinstitutet Raseborg och Raseborgs medborgarinstitut.	Det nya institutet inleder sin verksamhet fr.o.m. 1.8.2017.
	En systematik för personalfortbildningen för den grundläggande utbildningen, gymnasieutbildningen och förskolornas personal skapas.	En plan för personalfortbildningen uppgörs inför läsåret 2017-2018.

Övrig utbildning

Förtroendeorgan: Bildningsnämnd

Ansvarsperson: Bildningsdirektör Robert Nyman

Bindande mål 2018-2019

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Mera kostnadseffektivitet i stadens elevtransporter	Genom en ny upphandling uppgörs avtal som ger lägre totalkostnader för stadens elevtransporter.
	Fortsatt utveckling av pedagogiken inom IKT	En ny IKT plan görs upp för den grundläggande utbildningen, gymnaiseutbildningen och förskoleverksamheten.

Åtgärdsprogram 2017-2019

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare/Euro
	Verskställa sammanslagningen av Musikinstitutet Raseborg och Raseborgs medborgarinstitut.	Det nya institutet inleder sin verksamhet fr.o.m. 1.8.2017.

Övriga nyckeltal

	BS 2015	BU 2016	Förslag 2017	BU 2017	Ekonomiplan	
					2018	2019
Skjutskostnad/skjutslev			2 011	2 011	2 040	2 070
Antal undervisningstimmar/Mbi	18 509	19 500	19 000	19 000	19 000	19 000
Antal deltagare/Mbi	8 500	8 200	8 200	8 200	8 200	8 200
Antal veckotimmar/Musikinst.	511	511	502	502	502	502

Årsverk

31.12	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Administration och skolkuratorer	19,3	19,3	19,3	14,4*	14,4	14,4
Morgon- och eftermiddagsverks.	18,5	18,7	18,7	18,9	18,9	18,9
Medborgarinstitut	26,6	26,6	26,6	26,6	26,6	26,6
Musikinstitut	24,6	24,6	24,1	23,6	23,6	23,6
Total	89,0	89,2	88,7	83,5	83,5	83,5

*Småbarnspedagogikens administration ingår numera i småbarnspedagogiken

Övrig utbildning

Förtroendeorgan: Bildningsnämnd

Ansvarsperson: Bildningsdirektör Robert Nyman

Driftsekonomi €

	BS 2015	BU 2016 med ändr.	Förslag 2017	BU 2017	Ekonomiplan 2018 2019	
Verksamhetsintäkter	1 664 189	1 530 190	1 483 150	1 483 150	1 483 150	1 483 150
Personalkostnader	-3 808 705	-3 574 880	-3 539 770	-3 539 770	-3 539 770	-3 539 770
Köp av tjänster	-3 895 428	-4 115 480	-4 259 890	-4 259 890	-4 259 890	-4 259 890
Material och varor	-83 830	-74 780	-189 670	-189 670	-189 670	-189 670
Understöd	-166 850	-166 000	-166 000	-166 000	-166 000	-166 000
Övriga kostnader	-471 084	-435 540	-497 250	-481 870	-481 870	-481 870
Verksamhetskostnader	-8 425 897	-8 366 680	-8 652 580	-8 637 200	-8 637 200	-8 637 200
Verksamhetsbidrag	-6 761 708	-6 836 490	-7 169 430	-7 154 050	-7 154 050	-7 154 050
Förändring BU 2017-BU 2016		1,1 %	4,9 %	4,6 %		
Därav:						
Interna intäkter	249 340	252 390	251 250	251 250	251 250	251 250
Interna kostnader	-545 984	-518 040	-807 750	-792 370	-792 370	-792 370

Småbarnspedagogik

Förtroendeorgan: Bildningsnämnd

Ansvarsperson: Chef för småbarnspedagogik

Verksamhetsbeskrivning

Verksamhetsområdet småbarnspedagogik består av småbarnspedagogisk verksamhet och förskoleundervisning.

Målet inom den småbarnspedagogiska verksamheten är att stöda barnets uppväxt, utveckling och lärande samt att främja barnets välbefinnande. Småbarnspedagogiken är en systematisk och målinriktad helhet som består av fostran, undervisning och vård av barn och i vilken i synnerhet pedagogiken betonas.

Målet inom förskoleundervisningen är att i samarbete med hemmen och vårdnadshavarna främja barnens förutsättningar för utveckling och lärande samt att stärka barnens sociala färdigheter och sunda självkänsla med hjälp av lek och positiva upplevelser av lärande.

Verksamhetens målsättningar tyngdpunkter och centrala förändringar 2017

En ny plan för småbarnspedagogiken utarbetas i enlighet med de nationella grunderna. Den nya planen godkänns av bildningsnämnden under våren för att träda i kraft 1.8.2017. Den lokala läroplanen för förskoleundervisningen 2016 implementeras.

Jubileumsåret Finland 100 år uppmärksammas med olika teman, projekt och program inom småbarnspedagogiken och förskoleundervisningen.

Ett långsiktigt arbete med att utveckla en trygg, utvecklande, tillgänglig/hinderfri och trivsam daghems- och förskolemiljö i enlighet med stadens välfärdsplan för barn och unga och de lokala läroplanerna inleds.

Förskolenätet ses över och komprimeras på områden där det är möjligt och gagnar helheten.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2018-2019

Arbetet med att implementera den lokala läroplanen för förskoleundervisningen och den lokala planen för småbarnspedagogik 2017 fortsätter.

I enlighet med stadens välfärdsplan för barn och unga och den lokala läroplanen och planen för småbarnspedagogik utvecklas en trygg, utvecklande, tillgänglig/hinderfri och trivsam daghems- och förskolemiljö.

I anslutning till att skolnätet förändras anpassas verksamhetspunkterna inom småbarnspedagogiken.

Bindande mål 2017

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Verksamhetskulturen när det gäller inlärningsmiljö utvärderas och utvecklas (förskoleundervisningens läroplan 2016)	Fortbildning för personalen inom småbarnspedagogiken ordnas. Utgångsläget för att utveckla inlärningsmiljön kartläggs i en utvärderingsenkät riktad till barn, vårdnadshavare och personal.
	Verksamhetskulturen när det gäller barndelaktigheten utvecklas (förskoleundervisningens läroplan 2016)	Fortbildning för personalen inom småbarnspedagogiken ordnas. Raseborgs stads, Hangö stads och Ingå kommuns gemensamma utvecklingsprojekt Tillsammans med barnet! med målsättningen att utveckla verksamhetskulturen inom småbarnspedagogiken slutförs.
	I samarbete med elevkårer och föräldrar och andra medaktörer inleds ett arbete med att systematiskt utveckla daghemsgårdar.	En arbetsgrupp för utvecklandet av daghems- och skolgårdarna tillsätts. Arbetsgruppen uppgör en plan för hur daghems- och skolgårdar ska utvecklas.

Småbarnspedagogik

Förtroendeorgan: Bildningsnämnd

Ansvarsperson: Chef för småbarnspedagogik

	En plan för IKT inom småbarnspedagogiken uppgörs.	Planen för IKT inom småbarnspedagogiken godkänns av bildningsnämnden år 2017.
	Förskolenätet ses över och komprimeras på områden där det är möjligt och gagnar helheten.	Antalet förskolegrupper har minskat.

Bindande mål 2018-2019

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Ett nytt daghem på Karis-området planerar, byggs och tas i bruk. Verksamhetspunkternas antal minskar.	Det nya daghemmet har tagits i bruk. Färre verksamhetspunkter inom småbarnspedagogiken på Karis området.

Övriga nyckeltal

	BS 2015	BU 2016	Förslag 2017	BU 2017	Ekonomiplan 2018 2019	
Barn födda mellan åren 2011-2015			1 231			
av vilka i kommunal dagvård			983			
Barn födda 2010			307			
av vilka i kommunal förskola			307			
Stöd för vård av barn (FPA)	360	440	420	420	420	420
Nettoutgift/dagvårdsbarn	9 695	10 109	10 393	10362	10 362	10 362

Årsverk

31.12	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Årsverk	307,0	298,0	291,0	286,0	286,0	286,0
Total	307,0	298,0	291,0	286,0	286,0	286,0

Småbarnspedagogik
Förtroendeorgan: Bildningsnämnd
Ansvarsperson: Chef för småbarnspedagogik
Driftsekonomi €

	BS 2015	BU 2016 med ändr.	Förslag 2017	BU 2017	Ekonomiplan 2018 2019	
Verksamhetsintäkter	2 170 971	2 124 000	1 839 680	1 839 680	1 839 680	1 839 680
Personalkostnader	-11 224 223	-11 551 060	-10 989 680	-10 969 680	-10 969 680	-10 969 680
Köp av tjänster	-2 247 791	-2 475 880	-2 378 820	-2 378 820	-2 378 820	-2 378 820
Material och varor	-269 912	-284 970	-288 850	-268 850	-268 850	-268 850
Understöd	-1 504 921	-1 730 000	-1 580 000	-1 530 000	-1 530 000	-1 530 000
Övriga kostnader	-1 587 873	-1 717 960	-1 793 360	-1 787 580	-1 787 580	-1 787 580
Verksamhetskostnader	-16 834 721	-17 759 870	-17 030 710	-16 934 930	-16 934 930	-16 934 930
Verksamhetsbidrag	-14 663 750	-15 635 870	-15 191 030	-15 095 250	-15 095 250	-15 095 250
Förändring BU 2017-BU 2016		6,6 %	-2,8 %	-3,5 %		
Därav:						
Interna intäkter	6 338	5 000	1 680	1 680	1 680	1 680
Interna kostnader	-3 593 447	-3 883 390	-3 871 990	-3 866 210	-3 866 210	-3 866 210

Utbildning

Förtroendeorgan: Bildningsnämnd

Ansvarsperson: Undervisningscheferna Maj-Len Engelholm och Jukka Hautaviita

Verksamhetsbeskrivning

Målet inom verksamhetsområdet är att erbjuda kvalitativ verksamhet och undervisning i en trygg och pedagogiskt relevant inlärningsmiljö. I utbildningen främjas kontinuiteten i ett livslångt lärande. Verksamheten ska fostra barnen och de unga till sund självkänsla och medmänsklighet, samt ge dem goda kunskaper och färdigheter för fortsatta studier och ett kvalitativt liv.

Den grundläggande utbildningen i Raseborg genomförs i skolor med årskurserna 1-6 (14), 7-9 (3) samt i enhetsskola med årskurserna 1-9 (2).

Verksamhetens målsättningar tyngdpunkter och centrala förändringar 2017

Tyngdpunkten på arbetet under året ligger på implementeringen av de lokala läroplanen 2016. Ett långsiktigt arbete med att utveckla en trygg, utvecklande, tillgänglig/hinderfri och trivsamt skolmiljö i enlighet med stadens välfärdsplan för barn och unga och den lokala läroplanen inleds.

Jubileumsåret Finland 100 år uppmärksammas med olika projekt och program i skolorna.

Under året granskas skolstrukturen i staden till de delar som beslut ännu inte fattats.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2018-2019

Arbetet med att implementera den lokala läroplanen 2016 fortsätter. Kvaliteten i den grundläggande utbildningen utvecklas genom att konkreta arbetssätt för att förbättra elevernas inlärningsresultat och språkkunskaper definieras. I enlighet med stadens välfärdsplan för barn och unga och den lokala läroplanen utvecklas en trygg, utvecklande, tillgänglig/hinderfri och trivsamt skolmiljö.

Stadsfullmäktiges beslut om förändringar i skolnätet verkställs.

Bindande mål 2017

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	I slutet av 2017 har skolorna inlett verksamheten enligt 1:1 principen (en dator/lärplatta/hybrid/elev).	Alla elever inom den grundläggande utbildningen har tillgång till en dator, lärplatta eller hybrid.
	Verksamhetskulturen när det gäller inlärningsmiljö utvärderas och utvecklas (läroplanen 2016).	Fortbildning för skolornas personal ordnas. Utgångsläget för att utveckla inlärningsmiljön kartläggs i en utvärderingsenkät riktad till elever, vårdnadshavare och personal.
	Verksamhetskulturen när det gäller elevdelaktigheten utvecklas (läroplanen 2016).	Bildningsnämnden hör ungdomsfullmäktige i minst ett ärende som gäller unga. Ungdomsfullmäktige begär utlåtande av skolornas elevkårer i ärendet.

Utbildning

Förtroendeorgan: Bildningsnämnd

Ansvarsperson: Undervisningscheferna Maj-Len Engelholm och Jukka Hautaviita

	I samarbete med elevkårer och föräldrar och andra medaktörer inleds ett arbete med att systematiskt utveckla skolgårdarna.	En arbetsgrupp för utvecklandet av daghems- och skolgårdarna tillsätts. Arbetsgruppen uppgör en plan för hur daghems- och skolgårdar ska utvecklas.
	Skolstrukturen granskas.	En utredning av skolstrukturen färdigställs.

Bindande mål 2018-2019

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Skolstrukturen effektiveras i enlighet med tidigare beslut.	Västerby skola stängs efter läsåret 2017 – 2018. Snappertuna skola stängs efter läsåret 2017 – 2018. Klinkbackan koulu stängs efter läsåret 2017 – 2018

Åtgärdsprogram 2017-2019

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå /Mätare/Euro
	Stadsfullmäktiges beslut 6.6.2016 § 60 verkställs.	Västerby skola stängs efter läsåret 2017 – 2018. Snappertuna skola stängs efter läsåret 2017 – 2018. Klinkbackan koulu stängs efter läsåret 2017-2018.

Övriga nyckeltal

	BS 2015	BU 2016	Förslag 2017	BU 2017	Ekonomiplan	
					2018	2019
elevantal totalt åk 1-9	2 645	2 649	2 624*	2 624	2 623	2 613
nettoutgift/elev, totalt inkl. skjutsk.	9 354	9 434	10 067*	10 042*	9 991	10 176
nettoutgift/elev för undervisning	6 465	6 469	6 505*	6 483*	6 470	6 474
timresurs/elev	2,09	2,09	2,11*	2,11*	2,11	2,11
placering i andra stadiets utb. %			100	100	100	100

* förberedande undervisning och sjukhusundervisning ingår inte

Utbildning

Förtroendeorgan: Bildningsnämnd

Ansvarsperson: Undervisningscheferna Maj-Len Engelholm och Jukka Hautaviita

Kostnad per elev i stadens skolor

	Elevantal Oppilasmäärä 2016-2017	Budget Talousarvio 2017 brutto €	Utgift per Kustannus per elev/oppilas €
Billnäs skola	49	513 190	10 473
Bromarv skola	18	273 760	15 209
Ekenäs högstadieskola	253	2 719 620	10 749
Höjdens skola	213	1 991 050	9 348
Karis svenska högstadium	230	2 461 550	10 702
Katarinaskolan	317	2 402 630	7 579
Pojo kyrkoby skola	58	528 430	9 111
Seminarie skolan exkl.verksamhetskl.	344	2 558 300	7 437
Snappertuna skola	57	459 940	8 069
Svartå skola	44	363 540	8 262
Västerby skola	51	461 790	9 055
Österby skola	116	1 050 580	9 057
Fiskarin koulu	55	491 770	8 941
Hakarinteen koulu	166	1 859 780	11 203
Karjaan yhteiskoulu	254	2 630 680	10 357
Kiilan koulu exkl. klasser för asylsökande	220	1 899 670	8 635
Klinkbackan koulu	41	496 460	12 109
Mustion koulu	58	394 810	6 807
Kirkonkylän koulu	82	810 760	9 887

Snittkostnad / elev €	
åk 1-6 skolor	8 414
åk 7-9 skolor	10 600
åk 1-9 skolor	10 161

Årsverk

31.12	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Årsverk	324,1	316,9	313,5	316,3*	314,3	315,3
Total	324,1	316,9	313,5	316,3	314,3	315,3

Utbildning

Förtroendeorgan: Bildningsnämnd

Ansvarsperson: Undervisningscheferna Maj-Len Engelholm och Jukka Hautaviita

Under åren 2013-2016 har utbildningen haft tillgång till betydande statsunderstöd för delning av Undervisningsgruppernas storlek samt jämställdhet i utbildningen. Genom dessa anslag anställdes årligen ett antal lärare, årsverken som inte ingått i beräkningen av stadens årsverken då dessa till 100 % finansierats med externa medel. Fr.o.m. 2017 har staden inte tillgång till dessa stöd och antalet personal minskar i skolorna trots att detta inte syns i tabellen.

*förberedande undervisning ingår inte

Driftsekonomi €

	BS 2015	BU 2016 med ändr.	Förslag 2017	BU 2017	Ekonomiplan 2018 2019	
Verksamhetsintäkter	833 453	533 900	385 900	385 900	385 900	385 900
Personalkostnader	-15 904 683	-15 887 910	-15 833 780	-15 720 780	-15 701 180	-15 673 780
Köp av tjänster	-4 241 849	-4 369 090	-4 523 990	-4 523 990	-4 471 290	-4 444 390
Material och varor	-703 408	-649 010	-644 300	-644 300	-644 300	-644 300
Understöd						
Övriga kostnader	-2 878 383	-2 966 370	-4 367 240	-4 359 070	-4 265 070	-4 133 450
Verksamhetskostnader	-23 728 323	-23 872 380	-25 369 310	-25 248 140	-25 081 840	-24 895 920
Verksamhetsbidrag	-22 894 869	-23 338 480	-24 983 410	-24 862 240	-24 695 940	-24 510 020
Förändring BU 2017-BU 2016		1,9 %	7,0 %	6,5 %		
Därav:						
Interna intäkter	210 715	197 900	177 800	177 800	177 800	177 800
Interna kostnader	-6 753 358	-6 981 090	-8 537 930	-8 529 760	-8 477 060	-8 304 140

Gymnasier

Förtroendeorgan: Bildningsnämnd

Ansvarsperson: Undervisningscheferna Maj-Len Engelholm och Jukka Hautaviita

Verksamhetsbeskrivning

Målet inom verksamhetsområdet är att erbjuda kvalitativ verksamhet och undervisning i en trygg och pedagogiskt relevant inlärningsmiljö. Gymnasieutbildningen ger allmänbildande utbildning av hög kvalitet som ger goda förutsättningar för fortsatta studier. och som utgör den viktigaste kanalen till universitets- och högskolestudier. Utbildningen ska fostra till sund självkänsla och medmänsklighet samt ge barn och unga goda kunskaper och färdigheter för ett kvalitativt liv.

Gymnasierna samarbetar med yrkeshögskolan, övriga läroinrättningar på andra stadiet samt med den fria bildningen.

Verksamhetens målsättningar tyngdpunkter och centrala förändringar 2017

Den lokala läroplanen 2016 implementeras. En kvalitativ gymnasieutbildning upprätthålls, samtidigt som den svenskspråkiga gymnasieutbildningen samordnas genom en sammanslagning av Karis Billnäs gymnasium och Ekenäs gymnasium. Målsättningen med sammanslagningen är en effektivisering av administrationen och gymnasietets verksamhet.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2018-2019

Implementeringen av den lokala läroplanen 2016 fortsätter.

Bindande mål 2017

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Skapa en ny struktur för den svenskspråkiga gymnasieutbildningen i staden skapas där de två gymnasierna fusioneras.	Efter beslutet om en sammanslagning av gymnasierna fastställs en gemensam verksamhetsmodell för den svenskspråkiga gymnasieutbildningen. Det nya gymnasiet inleder sin verksamhet 1.8.2017. Karis Billnäs gymnasium och Ekenäs gymnasium fusioneras. Gymnasiestudierna erbjuds studerande i en gemensam kursbricka.
	En kvalitativ gymnasieutbildning upprätthålls.	95 % av årskullen slutför gymnasiestudierna på tre (3) år. 98 % av studerande får examen och avgångsbetyg.
	Gymnasiebenägenheten hos elever som avslutat den grundläggande utbildningen stiger.	Den totala gymnasiebenägenheten överstiger 50 %. Över 45 % av samtliga elever i staden som avslutat den grundläggande utbildningen antas till stadens egna gymnasier.

Gymnasier

Förtroendeorgan: Bildningsnämnd

Ansvarsperson: Undervisningscheferna Maj-Len Engelholm och Jukka Hautaviita

Åtgärdsprogram 2017-2019

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare/Euro
	Den svenskspråkiga gymnasieutbildningen samordnas.	Karis Billnäs gymnasium och Ekenäs gymnasium fusioneras. Gymnasiestudierna erbjuds studerande i en gemensam kursbricka.

Övriga nyckeltal

	BS 2015	BU 2016	Förslag 2017	BU 2017	Ekonomiplan 2018 2019	
antal studerande totalt	458	446	442	442	440	440
nettoutgift/stud.i gymnasiet	7 740	7 982	8 143	8 143	8 180	8 180
gymnasiebenägenhet totalt, %	48	48	53	53	53	53
gymnasiebenägenhet, andel av årskullen som inleder studier i egna gymnasier, stud.examen och avgångsbetyg inom 3 år, %			47	47	47	47
			95	95	95	95

Årsverk

31.12	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Årsverk	44,9	41,7	42,1	42,4	42,4	42,4

Gymnasier
Förtroendeorgan: Bildningsnämnd
Ansvarsperson: Undervisningscheferna Maj-Len Engelholm och Jukka Hautaviita
Driftsekonomi €

	BS 2015	BU 2016 med ändr.	Förslag 2017	BU 2017	Ekonomiplan 2018 2019	
Verksamhetsintäkter	45 379	21 000	18 500	18 500	18 500	18 500
Personalkostnader	-2 597 567	-2 647 280	-2 554 930	-2 554 930	-2 554 930	-2 554 930
Köp av tjänster	-623 240	-599 120	-534 230	-534 230	-534 230	-534 230
Material och varor	-54 394	-41 600	-42 100	-42 100	-42 100	-42 100
Understöd	-115					
Övriga kostnader	-314 810	-303 420	-486 680	-486 680	-486 680	-486 680
Verksamhetskostnader	-3 590 127	-3 591 420	-3 617 940	-3 617 940	-3 617 940	-3 617 940
Verksamhetsbidrag	-3 544 748	-3 570 420	-3 599 440	-3 599 440	-3 599 440	-3 599 440
Förändring BU 2017-BU 2016		0,7 %	0,8 %	0,8 %		
Därav:						
Interna intäkter	3 655	4 000	1 500	1 500	1 500	1 500
Interna kostnader	-779 297	-796 430	-914 800	-914 800	-914 800	-914 800

Muséer

Förtroendeorgan: Bildningsnämnd

Ansvarsperson: Museichef Dan Lindholm

Verksamhetsbeskrivning

Västra Nylands landskapsmuseum är en sakkunnigorganisation vars vision är att utgöra en kunskapsbank och ett kulturhistoriskt kunskapscentrum för västra Nyland i Raseborgs stad. Museet vill utgående från sina samlingar och sin verksamhet öka förståelsen och kunskapen om stadens och regionens historia och sålunda bidra till utvecklingen av samhället. Museet verkar som kunskapsförmedlare av det historiska kulturarvet sådant som det utformas i föremål, fotografier, arkivalier och muntlig tradition. Målsättningarna uppnås genom en aktiv forsknings-, utställnings-, publikations-, informations- och undervisningsverksamhet.

Museet utgör Raseborg stads museum samt landskapsmuseum för västra Nyland. Museet är enligt avtal med Museiverket den myndighet som tar ställning till frågor som berör kulturmiljön i västra Nyland. Denna verksamhet omfattar dels sakkunniguppgifter i anslutning till stadsplanering och markanvändning samt inspektioner, rådplågningar, skrivande av myndighetsutlåtanden samt rådgivande instans i fråga om sanering och reparation av kulturhistoriskt värdefulla byggnader dels koordinera museiverksamheten samt ge råd i museifrågor till de lokala museerna i regionen.

Verksamhetens målsättningar tyngdpunkter och centrala förändringar 2017

Verksamhetens tyngdpunkt är i uppmärksammandet av Finlands 100-årsjubileum i samarbete med de övriga professionella museerna samt övriga organisationer i regionen. Under året förverkligas utställningar, mobila applikationer (digitala utställningar), seminarier, evenemang och publikationer. Programmet utgör en del av det av Statsrådet godkända officiella nationella Finland 100-programmet. Förverkligandet av den regionala kulturarvscentralen fortsätter.

Bindande mål 2017

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Förverkligandet av jubileumsutställning om Dragsvik i EKTA	Besökarantalet uppgår totalt till 20 000 registrerade besökare
	Öppna museisamlingarna i Leiras för allmänheten genom en regional magasinutställning	Öppnas hösten 2017. Grupper tas emot på beställning. Målsättning 10 grupper.
	Fortsätta utvecklandet av den regionala kulturarvscentralen i Leiras	Utöka verksamheten i kulturarvscentralen med två nya aktörer

Övriga nyckeltal

	BS 2015	BU 2016	Förslag 2017	BU 2017	Ekonomiplan	
					2018	2019
Utställningar: permanenta	6	6	7	7	7	7
Specialutställningar	5	4	5	5	5	5
Utställningsbesökare totalt	12 727	15 000	20 000	20 000	20 000	20 000
Utlåtanden totalt	134	150	150	150	150	150

Muséer
Förtroendeorgan: Bildningsnämnd
Ansvarsperson: Museichef Dan Lindholm
Årsverk

31.12	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Årsverk	9,8	9,8	9,5	9,5	9,5	9,5
Total	9,8	9,8	9,5	9,5	9,5	9,5

Driftsekonomi €

	BS 2015	BU 2016 med ändr.	Förslag 2017	BU 2017	Ekonomiplan 2018 2019	
Verksamhetsintäkter	209 369	87 500	87 500	87 500	87 500	87 500
Personalkostnader	-581 454	-523 290	-522 080	-522 080	-522 080	-522 080
Köp av tjänster	-170 604	-148 200	-147 510	-147 510	-147 510	-147 510
Material och varor	-45 938	-23 450	-23 450	-23 450	-23 450	-23 450
Understöd						
Övriga kostnader	-142 463	-126 130	-180 760	-180 760	-180 760	-180 760
Verksamhetskostnader	-940 459	-821 070	-873 800	-873 800	-873 800	-873 800
Verksamhetsbidrag	-731 090	-733 570	-786 300	-786 300	-786 300	-786 300
Förändring BU 2017-BU 2016		0,3 %	7,2 %	7,2 %		
Därav:						
Interna intäkter	52 700		17 500	17 500	17 500	17 500
Interna kostnader	-181 328	-167 210	-221 150	-221 150	-221 150	-221 150

*Ökningen av övriga kostnader beror på höjda hyreskostnader

Bibliotek

Förtroendeorgan: Bildningsnämnd

Ansvarsperson: Bibliotekschef Heidi Enberg

Verksamhetsbeskrivning

Biblioteket utformar sin verksamhet enligt bibliotekslagen, vars syfte med de allmänna bibliotekens biblioteks- och informationstjänster är att främja befolkningens lika möjligheter till bildning, litterära och konstnärliga intressen, fortlöpande utveckling av kunskaper, medborgerliga färdigheter, internationalisering och till livslångt lärande.

Verksamhetens målsättningar tyngdpunkter och centrala förändringar 2017

Ett utvidgat samarbete med de allmänna biblioteken i Östnyland inleds. Samarbetet betyder i praktiken ett gemensamt bibliotekssystem med en gemensam låntagar- och materialdatabas inom ett större område än nuvarande Lukassamarbetsområde. Samtidigt byts webb biblioteket ut. Det nya bibliotekssystemets och webb bibliotekets driftskostnader är mindre än nuvarande systemens driftskostnader. Materialdatabasen, d.v.s. samlingen av lånematerial som finns till låntagarnas förfogande blir större. Bibliotekens öppethållning och service är begränsad vid systembytet och bytet av webb bibliotek.

Bibliotekens samlingar uppdateras och görs åtkomligare för låntagarna. Filialernas bokmagasin läggs ner då materialet har flyttats till de större enheterna eller avskrivits.

En digital tjänst för urval av litteratur tas i bruk. Med hjälp av den har biblioteksanvändarna bättre möjligheter att påverka inköp av litteratur än tidigare.

Nya modeller för samarbetet mellan skola och bibliotek inom läsfrämjande verksamhet provas på. Målsättningen är att den läsfrämjande verksamheten riktad till barn systematiseras och planeras om så att den fördelas jämnt mellan alla barn och blir kontinuerlig. Samtliga elever i årskurserna 1, 4 och 7 besöker eller tar del av bibliotekets program under året enligt programmet i Kulturstigen.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2018-2019

Meröppet bibliotek förverkligas som försök till att börja med i en filial och ett större bibliotek under denna period. Ett meröppet bibliotek är ett självbetjäningsbibliotek med begränsad service. Användarna får tillgång till bibliotekshuset, utrustningen och samlingarna som där finns, men ingen personal som kan hjälpa vid behov. Materialet lånas via låneautomater. Övervakningen sker med hjälp av kameror vid mindre filialer och med mänsklig övervakning vid större bibliotek.

Bindande mål 2017

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Ett utvidgat samarbete med östnyländska allmänna bibliotek	Nytt gemensamt bibliotekssystem och webb bibliotek används
	Uppdaterade, åtkomligare samlingar	Magasineringen av böcker koncentreras till Ekenäs, Karis och Pojo
	Användarna har bättre möjligheter att påverka inköp av litteratur än tidigare	En digital tjänst för urval av litteratur finns till biblioteksanvändarnas förfogande
	Den läsfrämjande verksamheten riktad till barn utökas, systematiseras, fördelas jämnt och blir kontinuerlig. Nya modeller för samarbetet med skolorna provas på och fördjupas med hjälp av extern finansiering.	Samtliga elever i årskurserna 1, 4 och 7 besöker eller tar del av bibliotekets program under läsåret enligt planen i Kulturstigen. Ett läsfrämjande projekt i samarbete med grundskolorna inleds under året.

Bibliotek
Förtroendeorgan: Bildningsnämnd
Ansvarsperson: Bibliotekschef Heidi Enberg
Bindande mål 2018-2019

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Tillgängligare bibliotek i Tenala med meröppet utöver öppethållning med personal	Tenala filialbibliotek är ett s.k. meröppet bibliotek, med tillgång till begränsad biblioteksservice utöver den vanliga öppethållningen
	Tillgängligare bibliotek i Ekenäs, med meröppet utöver öppethållning med personal.	Ekenäs bibliotek är ett s.k. meröppet bibliotek med tillgång till begränsad biblioteksservice utöver den vanliga öppethållningen

Övriga nyckeltal

	BS 2015	BU 2016	Förslag 2017	BU 2017	Ekonomiplan	
					2018	2019
Öppetimmor	8 126	7 800	7 800	7 800	7 800	7 800
Fysiska besök	205 548	210 000	202 000	202 000	202 000	202 000
Besök till hemsida	33 926	35 000	34 000	34 000	34 000	34 000
Anskaffning	9 676	9 000	9 500	9 500	9 500	9 500
Lån totalt	315 904	300 000	300 000	300 000	300 000	300 000

Årsverk

31.12	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Årsverk	16,6	16,3	16,4	16,4	16,4	16,4
Total	16,6	16,3	16,4	16,4	16,4	16,4

Bibliotek

Förtroendeorgan: Bildningsnämnd

Ansvarsperson: Bibliotekschef Heidi Enberg

Driftsekonomi €

	BS 2015	BU 2016 med ändr.	Förslag 2017	BU 2017	Ekonomiplan 2018 2019	
Verksamhetsintäkter	43 993	21 000	21 000	21 000	21 000	21 000
Personalkostnader	-717 634	-726 840	-707 950	-707 950	-707 950	-707 950
Köp av tjänster	-188 242	-196 750	-235 450	-235 450	-235 450	-235 450
Material och varor	-251 583	-229 950	-229 800	-229 800	-229 800	-229 800
Understöd						
Övriga kostnader	-301 714	-306 820	-325 410	-325 410	-325 410	-325 410
Verksamhetskostnader	-1 459 173	-1 460 360	-1 498 610	-1 498 610	-1 498 610	-1 498 610
Verksamhetsbidrag	-1 415 180	-1 439 360	-1 477 610	-1 477 610	-1 477 610	-1 477 610
Förändring BU 2017-BU 2016		1,7 %	2,7 %	2,7 %		
Därav:						
Interna intäkter	3 205					
Interna kostnader	-439 771	-448 660	-474 770	-474 770	-474 770	-474 770

Fritid

Förtroendeorgan: Fritidsnämnd

Ansvarsperson: Bildningsdirektör Robert Nyman

Verksamhetsbeskrivning

Idrott och motion är en kommunal basservice och en grundrättighet för alla. Det kommunala idrottsväsendets huvuduppgift är att skapa allmänna förutsättningar för idkandet av idrott och motion, varvid tillgången och kraven på tidsenliga anläggningar utgör tyngdpunkten. Den egentliga idrotts- och motionsverksamheten organiseras huvudsakligen av ideella föreningar.

Ungdomsverksamheten i Raseborg ska stödja de ungas utveckling och självständighetsprocess. Ungdomsbyrån främjar aktivt medborgarskap och stärker ungas sociala identitet. Ungdomsbyrån producerar kommunala ungdomstjänster som ungdomsgårdsverksamhet, smågruppsverksamhet, läger och utfärder.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2017

Enligt nya förvaltningsstadgan administrerar fritidsnämnden idrottsverksamheten samt beställer skötseln och underhållet till anläggningarna från samhällstekniska avdelningen. Fritidsnämnden administrerar fortsättningsvis budgeten förutom personalkostnaderna för idrottsanläggningsskötarna. Tekniska sektorn bär totalansvaret för stadens egna byggnader inklusive idrottsanläggningar och motionsområden. Undantag utgörs av simhall/bollhall, vilkas ansvar fortsättningsvis tillhör idrottsenheten.

Utgående från ovanstående är målsättningen att nå såväl verksamhetsmässiga som ekonomiska fördelar.

Ungdomsbyrån följer den av nämnden fastställda verksamhetsplanen för 2016-2017.

Ungdomsbyrån jobbar aktivt med ungdomsfullmäktige och ordnar ungdomsparlamentet. Målet är ett välfungerande ungdomsfullmäktige och aktiverande av ungdomarna i samhälleliga frågor.

Ungdomsgårdsverksamhet erbjuds i Ekenäs, Karis, Pojo, Tenala och Svartå.

Ungdomsbyrån har ett aktivt samarbete med skolor, ungdomsverkstäder, övriga kommunala enheter samt tredje sektorn som föreningar och församlingar.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2018-2019

Under alla omständigheter trygga idrottsväsendets verksamhetsförutsättningar. Öka samarbetet med hälsovårdssektorn och övriga sektorer inom kommunen.

Bindande mål 2017

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Tillsammans med tekniska sektorn utarbeta en fungerande och kostnadseffektiv modell för underhåll och skötsel av idrottsanläggningarna.	Underhållet av idrottsanläggningarna kan göras mera kostnadseffektiv än tidigare år samtidigt som servicenivån gentemot idrottsföreningar behålls.
	Ett välfungerande och mera jämlikt system för föreningarnas användning av idrottsanläggningarna i staden.	Fritidsavdelningen uppgör nya debiteringsgrunder för användning av stadens idrottsanläggningar och -utrymmen.

Fritid
Förtroendeorgan: Fritidsnämnd
Ansvarsperson: Bildningsdirektör Robert Nyman

	Den nya fritidsavdelningen utvecklas till en fungerande administrativ avdelning. Avdelningen arbetar aktivt med stadens övriga avdelningar för att främja kommuninvånarnas tillgång till hälsofrämjande aktiviteter samt service som stöder medborgarnas fritidsintressen och livslånga lärande.	En intern plan för utvecklingen av avdelningens verksamhet skapas.
	Stadens ungdomsarbete samarbetar aktivt med den grundläggande utbildningen i staden.	Skolbesök genomförs till alla grundskolor under läsåret.
	Stärka ungdomarnas möjligheter till påverkan av och kunskap om närsamhället.	Arbetet med ungdomsfullmäktige fortsätter och staden ordnar ungdomsparlamentet 1 gång/år. Ungdomsfullmäktige avger utlåtande i olika ärende till alla nämnder i staden

Bindande mål 2018-2019

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Ta i bruk ett nytt system för uppbärandet av hyra för användningen av stadens idrottsanläggningar och – utrymmen.	Effektivare användning av idrottsanläggningarna. Antalet outnyttjade bokade turer minskar med 50%. Idrottsenheten kan frångå modellen med att debitera för outnyttjade träningstider.

Övriga nyckeltal

	BS 2015	BU 2016	Förslag 2017	BU 2017	Ekonomiplan	
					2018	2019
Simhallsbesök/år	103 025	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000
Ungdomsgårdsbesök/år	13 264	16 000	16 000	16 000	16 000	16 000
Ledd verksamhet/antal deltagare (vattenaktiviteter, gym, ej skolor)	17 929	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000
Ledd ungdomsverksamhet/antal deltagare	979	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Driftsnettokostnad/invånare (idrott)	45,63	45,29	45,61	43,86	43,86	43,86

Fritid
Förtroendeorgan: Fritidsnämnd
Ansvarsperson: Bildningsdirektör Robert Nyman
Årsverk

31.12	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Ungdomsverksamhet	7,3	8,0	7,5	7,5	7,5	7,5
Idrottsverksamh. o. hälsomotion	19,5	17,5	17,5	13,5	13,5	13,5
Total	26,8	25,5	25,0	21,0	21,0	21,0

Driftsekonomi €

	BS 2015	BU 2016 med ändr.	Förslag 2017	BU 2017	Ekonomiplan 2018 2019	
Verksamhetsintäkter	954 903	946 300	947 400	947 400	947 400	947 400
Personalkostnader	-972 657	-1 025 500	-856 300	-856 300	-856 300	-856 300
Köp av tjänster	-597 595	-460 360	-639 450	-619 450	-619 450	-619 450
Material och varor	-475 336	-511 310	-531 100	-501 100	-501 100	-501 100
Understöd	-175 384	-174 600	-174 600	-174 600	-174 600	-174 600
Övriga kostnader	-521 752	-573 320	-609 340	-588 010	-588 010	-588 010
Verksamhetskostnader	-2 742 724	-2 745 090	-2 810 790	-2 739 460	-2 739 460	-2 739 460
Verksamhetsbidrag	-1 787 822	-1 798 790	-1 863 390	-1 792 060	-1 792 060	-1 792 060
Förändring BU 2017-BU 2016		0,6 %	3,6 %	-0,4 %		
Därav:						
Interna intäkter	378 923	406 700	374 700	374 700	374 700	374 700
Interna kostnader	-523 142	-519 600	-692 910	-691 580	-691 580	-691 580

Sektor: Tekniska sektorn**Ansvarsperson: Teknisk direktör Jan Gröndahl**

Grundläggande information om sektorn

Samhällstekniska sektorn är på stadsfullmäktiges bindningsnivå indelad i åtta bindningsnivåer: (stadsfullmäktiges bindningsnivåer) 1) Förvaltning 2) Samhällsteknik 3) Mätning och fastighetsbildning 4) Planläggning 5) Bygg och miljö 6) Utrymmesförvaltning 7) Städning och kosthåll 8) Avfallsnämnden.

Tekniska sektorn består av följande verksamhetsavdelningar: 1) Förvaltning 2) Samhällsteknik 3) Planläggning och miljö 4) Utrymmesförvaltning och 5) Avfallsnämnden

Tekniska nämnden ansvarar för hela sektorns funktioner, budgeten och personalen förutom för byggnads- och miljövårdens myndighetsverksamhet samt miljöhälsans verksamhet. Planläggningsnämnden är en expertnämnd i planläggningsfrågor, miljö- och byggnadsnämnden sköter byggnads- och miljötillstånd och avfallsnämnden är en myndighetsnämnd för hela västra Nyland.

Huvudsakliga uppgifter:

- Främja tillväxt och trivsel i Raseborgs stad.
- Ansvara för markpolitiken, fastighetsförsäljning och områdesplanering.
- Ansvara för de allmänna områdenas skötsel och underhåll.
- Främja och upprätthålla en trygg infrastruktur och goda trafikförbindelser.
- Koordinera planeringen och förverkligandet av investeringar tillsammans med övriga sektorer.
- Ansvara för underhållet av stadens byggda fastighetsbestånd/lokaliteter och verkställandet av fastighetsstrategin (*definition av termen nedan).
- Ansvara för produktionen av stadens kosthålls- och städtjänster i enlighet med sektorernas behov.

Verksamhetens målsättningar tyngdpunkter och centrala förändringar 2017

- Sektorns viktigaste målsättningar är:
 - för kommuninvånarnas bästa; målet är en nöjd kund
 - tillsammans med övriga sektorer; målet är en nöjd beställare
 - sektorn internt; målet är fungerande interna arbetssätt
- Ett bra och tydligt ledarskap i den 'nya tekniska sektorn', tydliga befattningsbeskrivningar och ansvarsområden
- Ett intimt samarbete mellan tekniska sektorn och stadens övriga sektorer
- En till det ekonomiska läget rätt dimensionerad, motiverad och kunnig personal
- Alternativa produktionssätt för infrastruktur, aktivt utnyttjande av marknaden vid nyinvesteringar och utjämnande av toppar.
- Rätt dimensionerad kundservice på avdelningarna och på stadens hemsida.
- Tydlig planläggning, snabba bygglov samt marknadsföring och försäljning av tomter i rätt tid.
- Förmåga att reagera på snabbt uppdykande behov och efterfrågan.
- Fortlöpande projektutveckling, effektivt genomförande av utvecklingsprojekt.
- Schemaläggning för genomförande av projekt, planering av arbetsmoment och förhandsmarknadsföring vid överlåtelse av ett område.
- Verktällande av fastighetsstrategin och fungerande fastighetsutvecklingsåtgärder.
- Gott samarbete med tekniska centralen, Raseborgs Vatten, Ekenäs Energi och övriga nätverksbyggare.
 - Samtidigt förverkligande av investeringar med andra aktörer då detta är möjligt.
 - Utvecklande av (gemensamma) upphandlingsförfarandet.
- Gott samarbete med regionala och statliga myndigheter

Stadsfullmäktiges anpassningsåtgärder 6.6.2016 § 60, går ut på att utveckla tekniska verkets verksamhet så att följande ekonomiska effekter uppnås; 300 000 euro år 2017 samt som ett resultat av verkställandet av den sk. fastighetsstrategin 400 000 euro under verksamhetsåren 2017-2020.

Ändringarna inom bildnings- och grundtrygghetssektorn beaktas vid dimensioneringen av den interna serviceproduktionen (fastighetsskötsel, städning och kosthåll) när ändringarna i fråga om lokaliteter har genomförts under år 2017 (2018).

Sektor: Tekniska sektorn

Ansvarsperson: Teknisk direktör Jan Gröndahl

Utgångspunkten för det åtgärdsprogram som godkänts och uppdaterats av Raseborgs stadsfullmäktige är att årsverken och personalkostnaderna minskar i utrymmesförvaltningens funktioner. Kosthållsreformen samt minskningen av årsverken fortsätter under ekonomiplanepериoden 2017-2019 för Pojo-, Ekenäs- och Tenala/Bromarvområdet. Anpassningsåtgärderna ansluter sig till ändringar i användningen av sektorernas fastigheter.

Investeringarna 2017

Investeringarna beskrivs i budgetens investeringsdel.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2018-2019

Raseborgsområdet erbjuder goda förutsättningar för företagsverksamhet genom att anvisa affärs- och industritomter på lämpliga platser vid goda kommunikationer. Genom aktiv markpolitik och planläggning skapas förutsättningar för inflyttning och tillväxt. Planläggning sker i första hand på egen mark. Staden stöder pendlingen genom att utveckla området kring Karis resecentrum tillsammans med övriga markägare och aktörer. Staden strävar efter att utöva aktiv påverkan för att utveckla järnvägs- och landsvägsförbindelserna i Västnyland.

Inflyttning främjas med hjälp av ett attraktivt tomt- och bostadsutbud och en effektiv, öppen marknadsföring av tomterna. Natur, vattendrag och bruksmiljöer är Raseborgs styrka!

Staden förbättrar ekonomin och synergieffektiviteten i skötseln av fastigheter, gator och allmänna områden genom att ytterligare utveckla samarbete mellan stadens tekniska funktioner. Inom stadens tjänsteproduktion utnyttjas marknadsläget och man tar i bruk nya verksamhetsmodeller t.ex. för att jämna ut produktionstoppar.

Byggnadsinspektionen och miljöbyrån verkar i nära samarbete med det övriga tekniska väsendet och hela sektorn försöker därmed utnyttja synergifördelar mellan avdelningarna. Man förbereder sig för en eventuell lokalisering av myndighetsfunktioner. Raseborg är beredd att diskutera samarbete mellan Ingå och Hangö i samband med detta.

Avfallsbolagen i Västra Nyland och Östra Nyland förväntas fusionera under 2017-2018. Raseborg fungerar tills vidare som värdkommun för den nya avfallsnämnden.

I enlighet med stadens s.k. 'fastighetsstrategi' *) från år 2016 (fastigheternas indelning i portföljer) realiseras obehövliga och kostnadsskapande byggnader och innehav, där målet är att minska på utrymmena. Stadens utrymmesfunktioner effektiveras och koncentreras till lokaliteter som ska upprätthållas och utvecklas. Fastighetsförsäljningen såväl obbyggda markområden som byggnader, koncentreras till mättnings- och fastighetsbildningsavdelningen. Försäljningsprocessen utvecklas, för försäljningen av ett objekt bör vid beslutsfattandet finnas nödig information och tillräckliga bakgrundsuppgifter för säljbeslut och för köpkandidaten.

*) Definition av fastighetsstrategin och dess innehåll; *Raseborg äger drygt 200 byggnader (fastigheter med byggnader).*

Fastighetsstrategin utgörs av följande helheter:

- 1) *Åtgärdsprogrammet för stadens byggda fastigheter, den s.k. indelningen i fastighetsportföljer definierar bl.a. klassificeringen av objektets skick och skötsel, utvecklingsåtgärderna och -målen samt innehåller uppgifter om objektet.*
- 2) *En långsiktig riktgivande investeringsplan för såväl byggda fastigheter som kommunaltekniska konstruktioner.*
- 3) *Definition av interna (kapital)hyror portfölj- och fastighetsvis; fastställd beräkningsmetod för stadens egna användare samt t.ex. för Sote-fastigheter.*

Utreds vidare hur kosthållets produktionsutrymmen kan utvecklas, utarbetas en helhetsutredning av kosthållets produktion (s.k. centralköksutredning) och verkställer den på basis av utredningen under de kommande verksamhetsåren. Målet är att kunna erbjuda hälsosam och god mat med lägre enhetskostnader.

Städverksamheten upprätthålls och utvecklas fortsättningsvis. Strävas till att beakta ändringarna i stadens funktioner i städningens och kosthållens serviceproduktion.

Sektor: Tekniska sektorn
Ansvarsperson: Teknisk direktör Jan Gröndahl

	BS 2015	BU 2016 med ändr.	Förslag 2017	BU 2017	Ekonomiplan 2018 2019	
Verksamhetsintäkter	25 651 814	25 576 150	28 238 910	27 605 630	27 649 000	27 649 000
Personalkostnader	-10 902 146	-10 748 060	-10 866 690	-10 866 690		
Köp av tjänster	-8 234 240	-8 853 450	-8 390 170	-8 363 470		
Material och varor	-6 229 021	-6 451 360	-6 777 350	-6 662 850		
Understöd	-193 511	-203 500	-203 500	-203 500		
Övriga kostnader	-3 811 233	-4 157 770	-3 781 520	-3 657 890		
Verksamhetskostnader	-29 370 151	-30 414 140	-30 019 230	-29 754 400	-29 520 000	-29 320 000
Verksamhetsbidrag	-3 718 337	-4 837 990	-1 780 320	-2 148 770	-1 871 000	-1 671 000
Förändring BU 2017-BU 2016		30,1 %	-63,2 %	-55,6 %		
Därav:						
Interna intäkter	17 197 914	18 488 980	20 158 270	19 842 720	19 842 720	19 842 720
Interna kostnader	-1 017 167	-1 525 750	-1 004 590	-977 020	-977 020	-977 020

Administration

Förtroendeorgan: Teknisk nämnd

Ansvarsperson: Chefen för administrativa tjänster Åke Frondén

Verksamhetsbeskrivning

Avdelningen ansvarar för tekniska sektorns allmänna administration.

Kansliet ansvarar för ärendehantering; sektorns ekonomiförvaltning inklusive fakturering och rondohantering, prognoser och statistik samt controllerfunktion.

Investeringsenheten ansvarar för investeringarna för stadens alla sektorer.

Fordonsadministrationsenheten ansvarar för skötseln av stadens fordonspark. Bistår vid anskaffning och upprätthåller register för fordon samt ansvarar för att besiktnings- och serviceintervaller följs.

Stadens småbåtshamnar drivs som en nettoenhet underställd avdelningen.

Räddningsväsendet sköts genom köptjänst av Västra Nylands räddningsverk / Esbo stad. Verksamheten administreras av avdelningen.

Verksamhetens målsättningar tyngdpunkter och centrala förändringar 2017

Kansliet driver för hela sektorn gemensamma administrativa funktioner. De övriga avdelningarna har för sina egna och närstående kanslifunktioner egen administrativ personal.

Investeringsenheten och fordonsadministrationsenheten är nya enheter. Målsättningen är att verksamheterna körts igång med full kraft redan från årets början.

Investeringsenheten ansvarar för uppgörande av budget samt koordinering och verkställande av stadens investeringsbudget i sin helhet. Till stöd för sin verksamhet har enheten en investeringsgrupp.

Småbåtshamnarnas behov av förbättrad standard samt behov av nya båtplatser för större och djupgående båtar strävas till att förbättras.

Ekenäs höstmarknad som ingått i avdelningens verksamhet övergår fr.o.m. år 2017 till Koncerttjänster / Stadsutveckling.

Centraliserad fordonsadministration införs fr.o.m. år 2017. Berör stadens hela fordonspark.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2018-2019

De mål som uppställts för år 2017 utvecklas vidare och förädlas ytterligare.

Bindande mål 2017

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Kanslifunktionerna	De gemensamma administrativa funktionerna sköts effektivt och ändamålsenligt. fakturerings / antal fakturor/18 000/år rondohantering / antal hanterade fakturor/20 000 /år ärendehantering / antal behandlade ärenden/300 / år

Administration

Förtroendeorgan: Teknisk nämnd

Ansvarsperson: Chefen för administrativa tjänster Åke Frondén

	Investeringar	Investeringarna konkurrensutsätts med rätt tidtabell i lämpligt stora enheter. Förberedelser för genomförande påbörjas i början på verksamhetsåret. Preciserar i dispositionsplanen
	Fordonshantering	Fordonsadministrationen strävar till att stadens fordonspark sköts ändamålsenligt och att användning och underhåll löper effektivt och smärtfritt.
	Effektiv uthyrning av båtplatser. Bryggplatsernas standard ökas stegvis. Bryggorna i Ormnäs utrustas med portar år 2017. Nya bryggor anläggs i Norra hamnen med platser främst för större båtar.	Uthyrning av båtplatser, eftersträvad teoretisk nivå 100 %. I praktiken 95 % ett godtagbart mål.
	Regionalt räddningsverk	Regionala räddningsverket hålls på nuvarande nivå både gällande ekonomi och verksamhet. Servicenivåavtalet följs.

Bindande mål 2018-2019

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Fordonshantering	Koordinering av anskaffning, drift och underhåll av stadens fordonspark med målsättning effektiv fordonsanvändning. .
	Investeringar	Heltäckande förbereda och verkställa stadens investeringsverksamhet på ett längre perspektiv inom fastställd investeringsram i samarbete med stadens övriga sektorer.

Administration
Förtroendeorgan: Teknisk nämnd
Ansvarsperson: Chefen för administrativa tjänster Åke Frondén
Övriga nyckeltal

	BS 2015	BU 2016	Förslag 2017	BU 2017	Ekonomiplan	
					2018	2019
TN antal sammanträden / år	11	11	11	11	11	11
TN antal behandlade ärenden	199	200	300	300	300	300
Antal hanterade inköpsverifikat	3 407	4 000	20 000	20 000	20 000	20 000
Antal fakturor	4 104	5 000	18 000	18 000	18 000	18 000
Småbåtshamnar						
Antal småbåtsplatser	675	675		735	735	735
Andel uthyrda platser %	90	92	95	95	95	95
Regionalt räddningsverk						
Utryckningar, trafikolyckor	91	100		100	100	100
Utryckningar, bränder	9	18		18	18	18
Utryckningar, fara för byggnadsbrand	29	30		30	30	30
Granskning av automatalarm	123	150		150	150	150

Årsverk

31.12	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Kansliet	8,6	8,6	8,6	6,2	6,2	6,2
Investeringsenheten				2,0	2,0	2,0
Fordonsadm. enheten				0,7	0,7	0,7
Total	8,6	8,6	8,6	8,9	8,9	8,9

Administration
Förtroendeorgan: Teknisk nämnd
Ansvarsperson: Chefen för administrativa tjänster Åke Frondén
Driftsekonomi €

	BS 2015	BU 2016 med ändr.	Förslag 2017	BU 2017	Ekonomiplan 2018 2019	
Verksamhetsintäkter	355 311	147 000	215 000	215 000	215 000	215 000
Personalkostnader	-576 332	-582 980	-501 090	-501 090	-501 090	-501 090
Köp av tjänster	-1 969 761	-1 965 140	-1 936 340	-1 936 340	-1 936 340	-1 936 340
Material och varor	-23 516	-26 000	-27 300	-27 300	-27 300	-27 300
Understöd						
Övriga kostnader	-76 948	-70 400	-66 030	-16 550	-16 550	-16 550
Verksamhetskostnader	-2 646 557	-2 644 520	-2 530 760	-2 481 280	-2 481 280	-2 481 280
Verksamhetsbidrag	-2 291 246	-2 497 520	-2 315 760	-2 266 280	-2 266 280	-2 266 280
Förändring BU 2017-BU 2016		9,0 %	-7,3 %	-9,3 %		
Därav:						
Interna intäkter						
Interna kostnader	-117 066	-99 910	-89 670	-40 190	-40 190	-40 190

Samhällsteknik

Förtroendeorgan: Tekniska Nämnden

Ansvarsperson: Teknisk direktör Jan Gröndahl

Verksamhetsbeskrivning

Samhällsteknikens verksamhetsområde omfattar:

- skötsel av gator, vägar och allmänna områden, parker, simstränder, hamnar och avstjälningsplatser. Den sköter också planering, byggherreverksamhet, fordonscentral, marktäkter, skogsbruk, jordtippar samt verkställer de investeringar som ansluter sig till verksamheten i enlighet med investeringsplanen/dispositionsplanen
- koordinering av skötseln av närområdena för stadens fastigheter som en del av övrigt underhåll
- underhåll av småbåtshamnarna i enlighet med administrativa avdelningens definition av servicenivån
- teknisk skötsel och underhåll av idrottsområdena i enlighet med bildningsväsendets nivådefinition
- skötsel av ekonomi- och parkskogar
- administrering av gatu- och grävtillståndregister
- koordinering av tekniska verkets jourverksamhet
- aktiv kundservice
- deltagande i förverkligandet av investeringar tillsammans med det övriga tekniska verket.

Verksamhetens målsättningar tyngdpunkter och centrala förändringar 2017

Underhållet av uteområden, gator, parker och friluftsområden förenhetligas under verksamhetsåret. En ny underhållsenhet söker kostnadsbesparingar genom att avveckla och koncentrera överlappande funktioner.

Organisationen övergår från en på underhållsobjekt baserad enhetsindelning till ett mer övergripande, på sommar- och vintersäsong baserat funktionssätt, där personalen har olika uppgifter i sommar- och vinterorganisationen. De säsongsbaserade befattningsbeskrivningarna ger möjligheter för mångsidigare arbetsuppgifter, där också arbetets kravnivå och ansvaret varierar under olika årstider. Man skapar klarhet i organisationen och en bredare behörighet i det operativa arbetet.

Sommarorganisationen sköter om parkernas och fastigheternas grönområden, gatuunderhållet, skötseln av träden på gatuområdet, underhållet av och trivsels i lekparker, småbåtshamnar och badstränder. Vinterorganisationen svarar för vinterunderhållet av gator, fastigheter och allmänna områden samt bl.a. för vinterbeskränning av träd, upprustning av gatumöbler samt deltar bl.a. i planeringen av investeringsprojekt.

Enheten består således av en personal, som tidigare varit indelad i fyra enheter. Under det första verksamhetsåret förstärker man samarbetet och ser över och utvecklar arbetsledningens uppgiftsbeskrivningar. Enhetens resurser, kostnadsuppföljning, mätning och rapportering av verksamheten förenhetligas. Man strävar efter att sköta rekryteringarna huvudsakligen med interna arrangemang eller genom att ändra personalens arbetsbeskrivning. Man ska vara förberedd på de kommande årens pensioneringar, huvudsakligen via interna arrangemang.

Vinterunderhållet av uteområden sammanlås funktionellt med gatuunderhållet under vinter- och vårsäsongen. Utrymmesförvaltningen har under år 2017 ett anslag för skötseln av uteområden. Även skötseln av friluftsområden övertas av samhällstekniken men utförs på basis av bildningsväsendets anslag. Det nya arrangemangets behov av anslag preciseras under året. De nuvarande avtalen om vinterunderhåll utgår år 2018 och i fråga om köptjänsterna går man försiktigt till väga och eftersträvar i mån av möjlighet regionala helårsentreprenader, dock med beaktande av marknadsläget i området. Underhållet av Ekåsenområdet påbörjas. Gällande vinterunderhållet koncentreras resurserna för köptjänster till att gälla arbete som utförs utanför den normala arbetstiden. Underhållet effektivteras genom att producera hälften av Ekåsenområdets underhåll som eget arbete, utan att öka resurserna.

Jämförelse av ekonomin i köptjänster och egen produktion. Målet bör vara en rätt riktad dimensionering av personalen och effektiv användning av maskiner så, att den egna personalens arbetsinsats styrs främst till skötseln av centrumområden. Det aktuella läget för material- och serviceavtalen ger goda ekonomiska utsikter fram till 2018-2019.

Samhällsteknik

Förtroendeorgan: Tekniska Nämnden

Ansvarsperson: Teknisk direktör Jan Gröndahl

Arbetsmetoderna förenhetligas under året i anslutning till personalens medverkan i beredskap och jourtjänst. Jourtjänsten skärs ner och sammanslås. Man utreder möjligheten att ta i bruk en arbetstidsbank i skötseln av friluftsområden.

Stadens hela maskinpark samlas under en gemensam förvaltningscentral för fordon. I samband med detta inventeras den nuvarande maskinparken och en utvecklingsplan görs upp. Med hjälp av den strävar man till att effektivisera maskinparken genom att minska antalet enheter och utöka sam användning och multifunktionalitet. Maskinparken, i synnerhet de tunga fordonen, åldras och år 2017 är maskinernas medelålder 15 år. Maskinparken förnyas när man avstår från innehav och övergår till leasingmaskiner.

Flyttningen av depåfunktionerna till Ekåsens område inleds, vilket sammanhänger med att förvaltningen koncentreras till området. Arbetet med att utveckla ett elektroniskt, kartbaserat gatu- och områdesregisterverktyg inleds.

Saneringen av förorenade områden genomförs vid behov i enlighet med separata beslut och behovsprövning. För uppföljning av avstjälningsplatserna och gemensam kontroll av vattendragen reserveras anslag för driftkostnader.

Aktiv medverkan vid planering och snabb utbyggnad av nya områden efter det att planen fått laga kraft i samarbete med Raseborgs vatten och de övriga aktörerna (elbolag, fjärrvärme, telematik mm).

- Sammanjämkningen av planlägnings- och tomtproduktionsprogrammen, fungerar som s.k. långsiktig plan (investerings- och tomtproduktionsprogram, medvetenhet om reparationsskuld).
- Tidtabellen för förverkligande görs förutsägbar och sammankopplas till tomtutgivningen.
- Byggnadsplaneringens förutsägbarhet, konkurrensutsättning och entreprenadhandlingar görs i god tid, anbudsbegäran och förverkligande av entreprenader har korrekt tidtabell.

Fortsatt uppföljning av kondition och uppskattning av reparationsskuld för gatuinfrastruktur och övriga anläggningar (t.ex. broar, bryggor m.m.). Investerings- och tomtproduktionsprogrammet upprätthålls kontinuerligt. För varje enskilt projekt kommer kostnadskalkyler att preciseras under projektets gång. Uppgörande av kostnadskalkyl ska bli en del av planeringen.

I början av verksamhetsåret godkänner Tekniska nämnden dispositionsplanen för separata investeringsanslag skilt för sig.

Skogsbruk

Ekonomiskt och socialt hållbart skogsbruk enligt skogsbruksplan. Det ekonomiska resultatet för verksamheten i ekonomiskogarna bör i stort sett motsvara det som förväntas i motsvarande privatägda skogar.

Görs uppföljning av kostnaderna/ enhet (m³ eller ha) för arbeten i egen regi jämfört med köptjänster. På basen av dessa tas ställning till om att öka andelen eller, helt övergå till köptjänster av de fysiska skogsarbetena under år 2017.

Väl skötta parkskogar som fungerar som närrekreationsområden för invånarna. Utredds huruvida de fysiska arbetena i högre grad kan skötas som köptjänster.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2018-2019

Ansvara för att den kommunaltekniska grundservicen fungerar och att de anpassningsåtgärder i verksamheten som görs inte inskränker på säkerheten och att servicenivån inte blir alltför lidande. Utveckla arbetssäkerheten och personalens välmående. Prioritera ekonomiska och långsiktiga lösningsmodeller.

Konkurrensutsätta lämpliga entreprenadhelheter med beaktande av den lokala marknaden. Nyinvesteringarna görs huvudsakligen som köptjänster, skötsel- och underhållsrelaterade projekt som egna arbeten.

Samhällsteknik

Förtroendeorgan: Tekniska Nämnden

Ansvarsperson: Teknisk direktör Jan Gröndahl

Utbyggnaden av nya planeområden förverkligas som investeringshelheter i samarbete med Raseborgs Vatten. Mer fokus på arbetsledning och projektövervakning.

Maskinparken utvecklas planenligt.

En verksamhetsplan utarbetas om personalens kunnsande och ork i arbetet.

Man ökar användningen av elektroniska arbetsredskap, kartor och rapporteringssystem mm. i underhållsarbetet.

Nyttan med underhållsklassificeringen av underhållsobjekt som grönområden, badstränder mm. utreds.

Ekonomiskt och socialt hållbart skogsbruk enligt skogsbruksplan. Det ekonomiska resultatet för verksamheten i ekonomiskogarna bör i stort sett motsvara det som förväntas i motsvarande privatägda skogar.

Bindande mål 2017

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Skogsbruk Avverkningar enligt skogsbruksplan Effektivering av de fysiska skogsarbetena Väl skötta trädbestånd inom grönområdena Estetiskt tilltalande grönområden	15 000 m ³ . Rotnetto från avverkningar 0,5 milj. € Ca 20 000 € Avverkas 1000 m ³ Röjningar 30 ha
	Samhällsteknik Depåfunktioner	Minskning av fastighetsmassan, koncentrerad av verksamheten till Ekåsenområdet från nuvarande Ekenäsdepån.
	Nytt sätt att producera tjänster med utrymmesförvaltningen	Sammanlagning av dejoursverksamhet inom tekniska sektorn. Ökning av personalens samutnyttjande: vinterunderhåll, maskinarbete m.m. Personalens rotation mellan olika funktioner effektiveras.
	Maskinparken förnyas och effektiveras med leasingavtal, utökning av sam användning och multifunktionalitet	Höjning av arbetets produktivitet, nyttan av större samanskaffningar
	Personalens arbetsavtalsvillkor förenhetligas under 2017, Teknisk personal, utrymmesförvaltning och samhällsteknik	Enhetlig behandling av personalen
	Förenhetligande av kostnadsuppföljning. Mätarna för verksamheten förnyas 2017 så att de kopplas till kostnadsställe: Trafikleder, €/gatunätet km Köptjänster för vinterunderhåll, gator €/km Enskilda vägar, stöd €/km Gatubelysning, €/ljuspunkt Underhåll av grönområden, €/grönområden ha Underhåll av lekparker, €/lekparker st Underhåll av badstränder, €/badstränder st	Kostnadsuppföljning exakt på rätt objekt.

Samhällsteknik

Förtroendeorgan: Tekniska Nämnden

Ansvarsperson: Teknisk direktör Jan Gröndahl

Bindande mål 2018-2019

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Skogsbruk Avverkningar enligt skogsbruksplan Väl skötta trädbestånd inom grönområdena Estetiskt tilltalande grönområden Skogsbruksplanen förverkligas på ett ekonomiskt och ekologiskt hållbart sätt.	15 000 m ³ . Rotnetto från avverkningar 0,5 milj. € Avverkas 1000 m ³ Röjningar 30 ha
	Samhällsteknik Maskinparken förnyas vid behov och effektiveras, utökning av sam användning och multifunktionalitet.	Höjning av arbetets produktivitet

Åtgärdsprogram 2017-2019

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare/Euro
	Depåfunktionerna koncentreras till depån på Ekåsen och i Karis	
	Den åldrande maskinparken gallras Maskinparken förnyas och effektiveras med leasingavtal, utökning av sam användning och multifunktionalitet	Minskning 1-2 arbetsmaskiner/år Höjning av arbetets produktivitet

Samhällsteknik
Förtroendeorgan: Tekniska Nämnden
Ansvarsperson: Teknisk direktör Jan Gröndahl
Övriga nyckeltal

	BS 2015	BU 2016	Förslag 2017	BU 2017	Ekonomiplan	
					2018	2019
Gatunät						
Gatunätets längd (km)	255,3	256,0	256,6	256,6		
Lättrafiknätets längd (km)	42,6	39,0	43,3	43,3		
Gatunät (€/km)*	5 585	5 200	6 689	6 689		
Enskilda vägar, stöd (€/km)	357	370	370	370		
Antal belysningspunkter (st)	9 502	9 450	9 630	9 630		
Gatubelysning (€/ljuspunkt)*	56,00	64,00	48,49	48,49		
Parker						
Skötta grönområden (ha)	78,5	79,0	79,0	79,0		
Underhåll av parker (€/grönområden ha)*			7 817	7 817		
Skötta gångstigar (km)	13,0	13,0	13,0	13,0		
Lekparker (st)	34	34	37	37		
(€/lekpark)*	3 320	3 200	18 164	18 164		
Simstränder (st)	19	19	19	19		
Underhåll av badstränder (€/badstrand)*	5 000	5 000	32 503	32 503		
Skogsbruk						
Skogsareal (ha)	2 560	2 560	2 400	2 400		
Parkskogar (ha)	500	500	500	500		
Såld virkesmängd skog+park m ³	18 800	15 500	15 500	17 500		

*ny beräkningsgrund

Årsverk

31.12	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Samhällsteknik, månadsavlönade	8,5	8,5	8,5	6,2	6,2	6,2
Idrottsanläggningar				3,6	3,6	3,6
Timavlönade, trafikleder	9,6	9,6	9,6	9,6	9,6	9,6
Timavlönade, park	10,2	10,2	10,2	10,2	9,2	9,2
Timavlönade, skogsbruk	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0

Samhällsteknik
Förtroendeorgan: Tekniska Nämnden
Ansvarsperson: Teknisk direktör Jan Gröndahl
Driftsekonomi €

	BS 2015	BU 2016 med ändr.	Förslag 2017	BU 2017	Ekonomiplan 2018 2019	
Verksamhetsintäkter	1 268 827	1 610 000	1 181 330	1 281 330	1 281 330	1 281 330
Personalkostnader	-1 613 929	-1 562 510	-1 581 020	-1 581 020	-1 581 020	-1 581 020
Köp av tjänster	-1 609 075	-1 858 910	-1 421 860	-1 471 860	-1 471 860	-1 471 860
Material och varor	-884 248	-873 110	-889 750	-864 750	-864 750	-864 750
Understöd	-193 511	-203 500	-203 500	-203 500	-203 500	-203 500
Övriga kostnader	-333 712	-333 840	-400 080	-400 080	-400 080	-400 080
Verksamhetskostnader	-4 634 475	-4 831 870	-4 496 210	-4 521 210	-4 521 210	-4 521 210
Verksamhetsbidrag	-3 365 648	-3 221 870	-3 314 880	-3 239 880	-3 239 880	-3 239 880
Förändring BU 2017-BU 2016		-4,3 %	2,9 %	0,6 %		
Därav:						
Interna intäkter	293 785	516 990	147 830	147 830	147 830	147 830
Interna kostnader	-447 617	-717 450	-218 700	-218 700	-218 700	-218 700

Mätning- och fastighetsbildning

Förtroendeorgan: Tekniska nämnden

Ansvarsperson: Teknisk direktör / Mätningsschef Roger Nyberg

Verksamhetsbeskrivning

6751 Stadens markpolitik, förvaltning av stadens markegendom, mättningsverksamhet, fastighetsbildning, kartservice.

6771 Försäljning av bebyggda och obebyggda fastigheter.

Verksamhetens målsättningar tyngdpunkter och centrala förändringar 2017

Tillhandahålla en tillräcklig och ändamålsenlig råmarksreserv för planläggning. Utföra fastighetsförrättningar och föra fastighetsregister på detaljplanerat område. Ansvara för uppgörande av avtal för inledande och förverkligande av detaljplanering och markanvändningsavtal. Utarbeta kartprodukter samt upprätthålla stadens kartverk. Utföra terrängmätningar. Ansvara för stadens markpolitik, inköp av markområden. Ansvara för försäljning av bebyggda och obebyggda fastigheter.

Inkomsten för utarrenderade markområden är flyttad från kostnadsställe 6771, Fastighetsförsäljning, till kostnadsställe 6751, Mättningsverksamhet. Detta för att klargöra uppföljningen av fastighetsförsäljningen. Under 2017 ligger tonvikten på att vidareutveckla fastighetsinnehavet och företagsetableringar.

En av tyngdpunkterna år 2017 är att effektivisera försäljningen av fastigheter som staden inte behöver för eget bruk. På så sätt uppnås inbesparingar. Andra viktiga tyngdpunkter är att effektivisera sektorövergripande samarbete för att kunna koncentrera verksamhet, att sälja fastigheter och minska driftskostnaderna. Portföljsindelningen av byggnaderna tas i bruk.

För att uppnå det uppsatta målet för fastighetsförsäljningen krävs att speciella utvecklingsprojekt kan säljas årligen. En förutsättning är att objekten kan förädlas genom detaljplaneändring och marksaneringsarbeten, vilket föranleder behov av investeringsanslag.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2018-2019

Vidareutveckla fastighetsinnehavet och företagsetableringar.

En fortsatt effektiv försäljning av fastigheter som staden inte behöver för eget bruk för att uppnå inbesparingar, fortsätta effektivisera det sektorövergripande samarbetet för att kunna koncentrera verksamhet, sälja fastigheter och minska driftskostnaderna. För att uppnå det uppsatta målet för fastighetsförsäljningen krävs att speciella utvecklingsprojekt kan säljas årligen. En förutsättning är att objekten kan förädlas genom detaljplaneändring och infrainvesteringar.

Bindande mål 2017

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Sträva efter en ökning av ordinära bostadstomtöverlåtelse.	10 överlåtna tomter/år. 240 000 € i försäljning, alternativt 12 000 € i arrende.
	Fastighetsförsäljning, verkställande av försäljningsportföljen och icke ordinära objekt	1 700 000 € försäljningsvinst. försäljningsinkomster består av olika objekt, utvecklingsprojekt, egen tomtproduktion samt genomförandet av fastighetsportföljernas målsättningar. Nya processer för fastighetsförsäljning.
	Aktiv anskaffning av råmark och istandsättande av egen mark för detaljplanering.	Inköp av markområden 500 000 €/år i enlighet med markpolitiska programmet. Marksanering för byggnadsändamål.

Mätning- och fastighetsbildning

Förtroendeorgan: Tekniska nämnden

Ansvarsperson: Teknisk direktör / Mätningsschef Roger Nyberg

	Uppdatering av Markpolitiska programmet startar under 2017.	Utformandet är beroende av genomgången av Byggnadsordningen och Generalplanering.
---	---	---

Bindande mål 2018-2019

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Sträva efter en ökning av bostadstomtöverlåtelser	15 överlåtna tomter/år. 360 000 € i försäljning, alternativt 18 000 € i arrende.
	Fastighetsförsäljning, fortsatt verkställande av försäljningsportföljen och icke ordinära objekt för att uppnå en årlig minskning av fastigheternas driftskostnader. Försäljningsobjekten måste bestå av ordinär fastighetsförsäljning, försäljning av utvecklingsprojekt samt försäljningsportföljen för att uppnå målet.	Inbesparade driftskostnader 400 000 € på tre år. (inbesparingen sker inom utrymmesförvaltning) Se målsättningarna ovan.
	Aktiv anskaffning av råmark och sanering av markområden för detaljplanering	Inköp av markområden 500 000 €/år. Marksanering för byggnadsändamål.
	Försäljningsobjekten måste bestå av ordinär fastighetsförsäljning, försäljning av utvecklingsprojekt samt försäljningsportföljen för att uppnå målet.	1 700 000 € försäljningsvinst/ år.

Åtgärdsprogram 2017-2019

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare/Euro
	Åtgärdsprogrammet Raseborg 2020 strävar efter en årlig minskning av fastigheternas driftskostnader genom försäljning.	Inbesparade driftskostnader 400 000 € på tre år (inbesparingen sker inom utrymmesförvaltning)

Mätning- och fastighetsbildning
Förtroendeorgan: Tekniska nämnden
Ansvarsperson: Teknisk direktör / Mätningsschef Roger Nyberg
Övriga nyckeltal

	BS 2015	BU 2016	Förslag 2017	BU 2017	Ekonomiplan	
					2018	2019
Överlåtna tomter (arrende + sålda)	26	30	30	30		
Tomtreserv, småhustomter	125	120	120	120		
Tomtreserv, våningshustomter	12	12	12	12		
Tomtreserv, företagstomter	18	20	20	20		
Antal bildade tomter, förrätn./antal bildade	40	100	50	50		
Tomter i tomtindelningar	40	50	50	50		
Utmärkning av byggnader	63	100	100	100		
Försäljning av registerutdrag	997	1 300	1 300	1 300		
Försäljning av kartor	1 402	1 200	1 200	1 200		
Stadens markegendom (ha)	5 950	5 900	5 900	5 900		
Bruttoinkomst av markegendom (€/ha)		430	452	418		

Årsverk

31.12	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Mätningssavd.personal mån.lön	6,5	6,5	6,5	6	6,0	6,0
Mätningssavd.personal tim.lön	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0

Driftsekonomi €

	BS 2015	BU 2016 med ändr.	Förslag 2017	BU 2017	Ekonomiplan	
					2018	2019
Verksamhetsintäkter	2 839 147	1 821 000	2 665 000	2 465 000	2 465 000	2 465 000
Personalkostnader	-460 787	-451 750	-430 820	-430 820	-430 820	-430 820
Köp av tjänster	-79 552	-109 120	-130 590	-130 590	-130 590	-130 590
Material och varor	-3 945	-17 400	-12 900	-12 900	-12 900	-12 900
Understöd						
Övriga kostnader	-96 677	-49 340	-44 670	-44 670	-44 670	-44 670
Verksamhetskostnader	-640 961	-627 610	-618 980	-618 980	-618 980	-618 980
Verksamhetsbidrag	2 198 186	1 193 390	2 046 020	1 846 020	1 846 020	1 846 020
Förändring BU 2017-BU 2016		-45,7 %	71,4 %	54,7 %		
Därav:						
Interna intäkter	4 602					
Interna kostnader	-36 808	-39 960	-50 160	-50 160	-50 160	-50 160

Utrymmesförvaltning

Förtroendeorgan: Tekniska nämnden

Ansvarsperson: Utrymmesförvaltningschef Anna Friberg

Verksamhetsbeskrivning

Avdelningen för Intern service avslutades i juni 2016 och införlivades med tekniska sektorn. Fastighetsförvaltning, städning och kosthåll blev egna verksamheter under utrymmesförvaltningsavdelningen (tilahallinto-osasto).

Fastighetsförvaltningen ansvarar för stadens 214 byggnader omfattande 176 000 m². Därtill har fastighetsförvaltningen ännu övergripande ansvaret för uthyrningen av stadens 840 hyresbostäder varav 232 hyresbostäder är direkt ägda.

Avdelningens personal deltar i genomförandet av investeringarna i samarbete inom tekniska sektorn.

Verksamhetens målsättningar tyngdpunkter och centrala förändringar 2017

Under våren 2016 har stadens byggnadsbestånd inventerats i samband med uppgörandet av den s.k. fastighetsstrategin. Alla stadens byggnader har granskats och placerats i olika portföljer beroende på skick, användningsändamål och nyttjandegrad. Portföljerna är sju stycken till antalet och namngivna enligt följande; utveckling, användning, reparation, drift, avyttring, hyresbostäder och anskaffning. Byggnaderna har även getts poäng utgående från deras tekniska skick. Byggnader som motsvarar ett nybygge har konditionsklass 5 och byggnader i dåligt skick har konditionsklass 1. De flesta byggnader som placerats i avyttringsportföljen är av konditionsklass 1.

För fastighetsportföljens objekt finns följande uppgifter: placering, adress, teknisk klassificering, portfölj, yta (m² genomsnittliga brutto/netto), balansvärde, tekniskt skick, ersättningskostnadsvärde och driftskostnadskalkyl. För varje fastighetsportfölj har utsetts en egen ansvarsperson.

Byggda och obebyggda fastigheters försäljning/avyttring görs med separata beslut, inte direkt baserat på indelningen i fastighetsportfölj. Fastigheternas, såväl byggda som obebyggda, försäljning är centraliserat till Mättnings- och fastighetsbildningsenheten. Fastighetsförsäljningen sker i tätt samarbete med tekniska sektorns olika avdelningar.

Den föreslagna fastighetsspecifika portföljindelningen ligger som grund för:

- den interna hyran (kapitalhyra) i budgetförslaget för 2017
- fastighetsutvecklingsåtgärder (t.ex. försäljning, planläggning, förändring av användningssyfte)
- fördelningen av ansvar för utvecklingsåtgärder och åtgärdernas tidtabell
- renoveringsnivån i varje enskild byggnad/portfölj
- investeringsförslaget 2017 (31)
- möjlig beredning av byggnadernas omlokalisering till (hyres)bolag

Interna hyror har debiterats av sektorerna vad gäller driften. En s.k. kapitalhyra har tidigare verksamhetsåren endast fakturerats på nysanerade och nybyggda hus. Tidigare kapitalhyran har inte motsvarat byggnadernas tekniska skick i förhållande till deras(balans)värde.

Som en del av fastighetsstrategin har grunderna för den interna hyran fastställts på nytt. Förutom driftshyran kommer att från och med 2017 påföras en kapitalhyra för alla stadens byggnader. Kapitalhyrans storlek varierar beroende på byggnadens tekniska värde och i vilken portfölj byggnaden befinner sig i. Den nya kapitalhyran kommer att generera högre interna hyresinkomster. De ökade interna hyresinkomsterna behandlas som separat utgift / inkomst i stadens förvaltning.

Den interna hyran gällande driften baserar sig på ett medeltal av 2014 och 2015 års reella utgifter plus en s.k. marknadsökning (beaktande av kommande åtgärder i respektive byggnad).

Under verksamhetsåret 2017 övergår skötseln av idrottsbyggnaderna till utrymmesförvaltningen. Stadsstyrelsen kan separat besluta att byggnader samt anläggningar kvarstår i bildningens verksamhet. Byggnaderna är ca tio till antalet. Fastighetsförvaltningen har tillsammans med de övriga sektorerna som målsättning att så effektivt som möjligt utnyttja stadens byggnader och påbörja försäljningsprocessen med de byggnader som inte är i optimal användning.

Utrymmesförvaltning

Förtroendeorgan: Tekniska nämnden

Ansvarsperson: Utrymmesförvaltningschef Anna Friberg

Under åren 2017-2018 kommer ett stort investeringsprojekt att färdigställas, då F-huset på Ekåsenområdet görs om till stadens förvaltningsbyggnad. Den s.k. Psyke-byggnaden invid Raseborgs sjukhus färdigställs i oktober 2017. Båda projekten förverkligas med s.k. finansieringsleasing.

Övriga kommande investeringsprojekt är planeringen och byggandet av ett nytt daghem i Karis, ombyggnad av den s.k. C-skolbyggnaden i Karis samt påbörjandet av planeringen av Fokus byggnaden. Över Ekåsens område ska färdigställas en helhetsplanering över hur området och byggnaderna ska användas i framtiden. Investeringarna behandlas närmare under tekniska sektorns budget.

Fastighetsskötseln sköts via sex pooler. Varje pool har sin egen ansvarsperson. Fastighetsskötaren har ca 5-7 byggnader att underhålla. För att underlätta fastighetsskötseln och arkiveringen av data gällande byggnaderna använder sig avdelningen av det elektroniska serviceprogrammet Granlund Manager. De övriga sektorerna har tillgång till programmet och kan göra arbetsbeställningar via detta.

Den interna kommunikationen samt samarbetet med de övriga avdelningarna inom tekniska sektorn är i hög prioritet.

Fastighetsförvaltningsenheten prioriterar underhållet och skötseln av ventilationsmaskiner och -kanaler för att minimera problem med inneluften högt.

Ramen är uppbyggd med 2016 års budget och det första halvåret som bas. Även förändringar i det ekonomiska fram till det första halvåret har beaktats. I ramen ingår ingen förhöjning av personallönerna i enighet med givna direktiv. Vidare har beaktats åtgärder inklusive minskningen av personalvolymen enligt Raseborg 2020.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2018-2019

Utgångsläget i det av Raseborgs stadsfullmäktige godkända och uppdaterade åtgärdsprogrammet är att minska på antalet årsverken och personalkostnader gällande utrymmesförvaltningens verksamhet. Kosthållsreformen och minskningen av årsverken fortsätter under ekonomiplaneperioden 2017-2019 och berör Pojo-, Ekenäs- och Tenala/Bromarv-området. Anpassningsåtgärderna grundar sig på förändringar i verksamhetsområdenas användning av fastigheterna.

Bindande mål 2017

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Åtgärdsprogrammet Raseborg 2020 strävar efter en årlig minskning av fastigheternas driftskostnader genom försäljning. Fastighetsförsäljning, verkställande av försäljningsportföljen och icke ordinära objekt.	Inbesparade driftskostnader under 3 år 400 000 €, vilket innebär ca 133 000 €/år. 1 700 000 € försäljningsvinst. Fastighetsförsäljningen sköts av mätningssavdelningen i samråd med utrymmesförvaltningen.
	Verkställande av gjorda indragningsbeslut.	Inbesparning i driften 57 500 € efter verkställighet
	Indelningen av objekten i de olika fastighetsportföljerna ger en klarare bild av vilka objekt som staden bör satsa på, vilka objekt som kräver mindre åtgärder för att uppfylla sin funktion och vilka byggnader som inte är ändamålsenliga att upprätthålla. Verksamheten koncentreras i egna utrymmen.	Fastighetsvis anpassad underhållsnivå.

Utrymmesförvaltning

Förtroendeorgan: Tekniska nämnden

Ansvarsperson: Utrymmesförvaltningschef Anna Friberg

	Ersättande utrymmen för FIX-huset i Ekenäs. I huvudsak stadens egna utrymmen.	ca 500 000 € / år
---	---	-------------------

Bindande mål 2018-2019

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Stängning av Snappertuna-, Västerby-, och Klinckbacka skola 30.6.2018. Verkställande av indragningsbeslut. Inbesparing av driftskostnad 1.7-31.12.2018	Inbesparing på driften 2018 förutsatt att husen inte förblir i stadens ägo. Inbesparingsmålsättning för perioden ca 120 000 € för dessa objekt:
	Nya Kapitalhyran	Fastigheterna tekniska nivå upprätthålls genom att koordinera användningen av kapitalhyran.
	Fastighetsförsäljning, fortsatt verkställande av försäljningsportföljen och icke ordinära objekt för att uppnå en årlig minskning av fastigheternas driftskostnader. Försäljningsobjekten måste bestå av ordinär fastighetsförsäljning, försäljning av utvecklingsprojekt samt försäljningsportföljen för att uppnå målet.	Inbesparade driftskostnader 400 000 € på tre år.
	Personalens arbetsavtalavillkor förenhetligas under 2017, Teknisk personal, utrymmesförvaltning och samhällsteknik.	Enhetlig behandling av personalen.

Åtgärdsprogram 2017-2019

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare/Euro
	Samarbetsförfarandet i anslutning till Raseborg 2020 grundar sig i huvudsak på de förändringar i servicestrukturen som ekonomiska situationen medfört. Sote-reformen och dess inverkan på driften. Försäljning av fastigheter Åtgärdsprogramet Raseborgs 2020 strävar efter en årlig minskning av fastigheternas driftskostnader genom försäljning.	Inbesparade driftskostnader under 3 år 400 000 €, vilket innebär ca 133 000 €/år. Antal årsverken/år ca 2 st. Inbesparingsåtgärderna omfattas delvis i åren 2017-2019 års målsättningar.

Utrymmesförvaltning

Förtroendeorgan: Tekniska nämnden

Ansvarsperson: Utrymmesförvaltningschef Anna Friberg

	Nya sätt att producera tjänster med samhällstekniken. Förnyande av föråldrade maskiner. Förnyande samt effektivisering av maskinparken via leasingavtal, effektivisering av sam- och fleranvändning.	Minskning av 1-2 arbetsmaskiner/år, samresurser med samhällstekniken.
--	---	--

Övriga nyckeltal

	BS 2015	BU 2016	Förslag 2017	BU 2017	Ekonomiplan	
					2018	2019
Fastighetsmassa, egen (m ²)	172 261	176 100	173 400	173 400	173 400	173 400
Externt upphyrda utrymmen (m ²)	19 140	15 185	10 785	10 785	10 785	10 785
Fastighetskostnader (€/m ² /mån)		5,43	5,57	5,45	5,39	5,32
Verksamhetsbidrag (€/m ² /mån)		0,52	1,46	1,53	1,59	
Avskrivningar (€/m ² /mån)		1,25				

Årsverk

31.12	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Månadslöner	32,0	28,5	27,5	28,5	27,5	26,5
Timlöner	7,0	7,0	7,0	7,0	7,0	7,0
Total	39,0	35,5	34,5	35,5	33,5	33,5

Utrymmesförvaltning

Förtroendeorgan: Tekniska nämnden

Ansvarsperson: Utrymmesförvaltningschef Anna Friberg

Driftsekonomi €

	BS 2015	BU 2016 med ändr.	Förslag 2017	BU 2017	Ekonomiplan 2018 2019	
Verksamhetsintäkter	12 634 088	12 557 820	14 920 660	14 387 380	14 387 000	14 387 000
Personalkostnader	-1 626 651	-1 454 080	-1 689 540	-1 689 540		
Köp av tjänster	-2 770 113	-2 925 320	-3 111 560	-3 059 860		
Material och varor	-3 791 539	-3 860 370	-4 039 520	-3 925 020		
Understöd						
Övriga kostnader	-3 041 753	-3 129 370	-2 755 360	-2 669 690		
Verksamhetskostnader	-11 230 055	-11 369 140	-11 595 980	-11 344 110	-11 210 660	-11 077 330
Verksamhetsbidrag	1 404 033	1 188 680	3 324 680	3 043 270	3 176 340	3 309 670
Förändring BU 2017-BU 2016		-15,3 %	179,7 %	156,0 %		
Därav:						
Interna intäkter	9 248 505	9 483 460	11 791 790	11 476 240	11 476 240	11 476 240
Interna kostnader	-242 418	-180 790	-203 510	213 900	213 900	213 900

Städning och kosthåll

Förtroendeorgan: Tekniska Nämnden

Ansvarsperson: Utrymmesförvaltningschef Anna Friberg

Verksamhetsbeskrivning

Avdelningen för Intern service avslutades i juni 2016 och införlivades med tekniska sektorn. Fastighetsförvaltning, städning och kosthåll blev egna verksamheter under utrymmesförvaltningsavdelningen (tilahallinto-osasto).

Utrymmesförvaltningsavdelningen ansvarar för 115 000 m² av städningen. Städytan varierar beroende på verksamhetens hygien nivå.

Stadenhetens produktion är anknuten till bildningens och hälsovårdens verksamhet i fastigheterna.

Städningens verksamheten omfattar två olika städpaket;

Städpaket 1 omfattar städservice från måndag till fredag till priset av 21,95 €/h, d.v.s. samma pris som år 2016.

Paketet används i alla skolor, daghem, hälsostationer, kansliutrymmen mm. Det innehåller även service av tvättlinnekläder och köksuppgifter gemensamt med kosthåll.

Städpaket 2 innehåller städservice måndag till söndag, d.v.s. sju gånger per vecka och hör till bädd-vårdavdelning. Stadenheten har för tillfället ingen beställning på städpaket 2 eftersom vårdbiträden sköter städservicen som går under grundtryggheten. I städpriset ingår: grundstädning, allt material ss, soppåsar, wc-handpapper, tvål, maskinservice, handledning mm.

Raseborgs stads kosthållsenhet har för närvarande 12 centralkök och knappt 40 utdelningskök, av varierande storlek, vilka årligen tillsammans producerar ca 1 500 000 portioner. Därtill inköps årligen från en extern producent ca 160 000 portioner. Kosthållsenhetens huvudmålsättning är att tillreda näringsrik och god mat till ett ekonomiskt fördelaktigt pris där personalkostnadernas andel i kosthållsenhetens totala budget inte överskrider 50 %. Därtill är målsättningen att köken i mån av möjlighet använder närproducerade råvaror. Andelen luncher på stadens matsedel som skulle vara vegetariska för alla kommer att införas. Därmed bidrar staden till minskningen av klimatfotavtrycket.

Kosthållsenheten tillreder den största delen av maten i Raseborg i egen regi. Till Hagahemmet, Ekenäs Vård i hemmet, Raseborgs bäddavdelning samt Mäntykoto daghem köps däremot maten av Ravioli. Då Kosthållsenhetens kunder är allting från småbarn till åldringar, som alla har olika behov och rekommendationer och äter olika stora och många portioner per dygn, betyder det att även måltidspriserna är rätt många till antalet. Grundtryggheten fattar beslut om vissa måltidspriser som direkt berör och gäller kosthållsenheten. Dessa priser är:

- morgonmål, måltid, kvällsmål i verksamhetsenhet/portion
- måltid som levereras hem/portion

Verksamhetens målsättningar tyngdpunkter och centrala förändringar 2017

Städning

Ledningen för städverksamheten sätter mycket tyngdpunkt vid arbetsergonomi och handledning för städpersonalen, för att på så sätt minska sjukfrånvaron.

Ramen är uppbyggd med 2016 års budget och det första halvåret som bas. Även förändringar i verksamhetens ekonomi fram till det första halvåret har beaktats. I ramen ingår ingen förhöjning av personallönerna enligt givna direktiv. Vidare har beaktats de åtgärder inklusive minskningen av personalvolymen enligt Raseborg 2020, vilka preciseras i kommande förhandling hösten 2016.

Städservicen har budgeterats utgående från diskussion med sektorerna och utvärdering av kvalitet i nuvarande verksamhet och service inför verksamhetsår 2017. I budgeten för 2017 har också beaktats städdimensioneringens kartläggning och uppdatering samt resultatet av främst nya verksamheter, fastigheter, som görs efterhand under hela året. Vi har som målsättning att ha en lönsam enhet där kundernas verksamhet tas i beaktande.

Städservicen är indragen på Tenala servicehem, vilket medför att grundtryggheten sköter städningen. Grundtrygghetens omorganisering på Villa Anemone – gör tilläggsuppgifter till stadenheten.

Städning och kosthåll

Förtroendeorgan: Tekniska Nämnden

Ansvarsperson: Utrymmesförvaltningschef Anna Friberg

Dessutom har vi effektiviserat städningen enligt följande: år 2016 – 2 597,5 h/v, år 2017 – 2 562,5 h/v, d.v.s. en effektivisering av 35 h/v. Ambullering av personalen på vissa enheter i samband med pensionering, mera motivation, tar våra nya metoder bättre i beaktande, (mera användning av kombinationsmaskin), planering av ledningspersonalens arbetspunkter.

Kosthåll

Bildningsavdelningens samt Social och hälsovårdsavdelningens verksamheter och beslut styr Kosthållsenhetens verksamhet.

Under år 2017 kommer Bromarfhemmets centralkök att upphöra, enligt Grundtrygghetsnämndens beslut att stänga Bromarfhemmet. De flesta kök har i år 2017 års budget påförts en kapitalhyra som beaktats i portionspriset. En centralisering/planerad minskning av antalet centralkök kan inte göras innan kosthållsutredningen är klar samt ett beslut därefter fattats om hur den slutgiltiga kosthållsstrukturen ska se ut i Raseborg.

Kosthållsutredningens centrala innehåll;

En minskning av centralköken kräver investeringar, då inget av de befintliga köken idag är dimensionerade för att kunna tillreda flera portioner än de gör. I detta fall handlar dimensioneringarna inte om maskinernas eller personalens kapacitet, utan köken saknar i de allra flesta fall tillräckligt mycket golvyta samt även till viss del arbetsbänksyta. I samtliga befintliga centralköks fall, undantagsvis det nyrenoverade Karis Centralkök finns inga enkla eller ekonomiskt billiga lösningar att utgå ifrån.

Under verksamhetsåret utreds samarbetet med Ravioli, där de ekonomiska och produktionsmässiga konsekvenserna av att staden övertar verksamheten granskas. Ändringarna i samarbetet med Ravioli beaktas i kosthållsutredningen.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2018-2019

Städning

Städdimensioneringen uppdateras regelbundet och nya verksamhetsområden kartläggs. Arbets- och produktionsmetoder effektiviseras regelbundet.

Minskning av årsverken angående skolstängningarna våren 2018.

Utredning, marknadsanalys gällande ibruktagande av alternativa produktionsmetoder inom städningen inom 2017.

Kosthåll

Anpassning av stadens köksfunktioner i enlighet med kosthållsutredningen. Målsättningen är att via koncentrerad av köksfunktionerna nå ekonomisk och funktionell nytta. Kosthållsenheten har för många små centralkök och främst är det köken i Ekenäs, Snappertuna och Tenala som behöver bli färre. Centralköken i Pojo och Fiskars bör också ingå i den totala strukturen.

Bindande mål 2017

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Städning Tilläggsbeställning av grundtryggheten 20 h/v utan mera personalresurser Anpassad verksamhet från grundtryggheten (Tenala servicehemmet, soc och hälsov pers deltar i städningen) Allmän effektivisering av städningen med 35 h/v	Inbesparing ca 1,5 årsverken

Städning och kosthåll

Förtroendeorgan: Tekniska Nämnden

Ansvarsperson: Utrymmesförvaltningschef Anna Friberg

	Kosthåll Kosthållsutredningen slutförs och kan fattas beslut kring. Möjligheten att utöka stadens egen matproduktion utreds (Ravioli).	Kosthållsutredningen klar under verksamhetsåret, anpassningen av verksamheten påbörjas 2018 Kostnadseffekten för olika alternativen klara under verksamhetsåret.
	Regelbundna uppföljnings- och "respons"-möten med sektorerna.	- minst 2 gånger/år - rätt anpassad servicenivå - förplanering av kommande ändringar - ekonomiuppföljning - feedback från/till sektorerna

Bindande mål 2018-2019

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Städning Ändringar i bildningens verksamhet,: Västerby, Snappertuna, Klinkbacka skolorna juni-18 Nya sätt att organisera städningen Ibruktagande av nya produktionsmetoder	Ca 2 årsverken
	Kosthåll Färre Centralkök i Raseborg. Färre utdelningskök i Raseborg. Ändringar i bildningens verksamhet, skolstängningar: Västerby, Snappertuna, Klinkbacka skolorna juni-18 Ravioli samarbete	Implementering av kosthållsutredningen Inbesparning på ca 50 000 € Inbesparingspotentialen utrett i tidigare utredning, ändrad verksamhet om förutsättningar finns.

Åtgärdsprogram 2017-2019

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare/Euro
	Städning Anpassningen i städverksamheten i anslutning till Raseborg 2020-processen, ändringarna i stadens servicestruktur	- Inbesparning i städverksamheten i storleksklassen 100 000 – 150 000 €/år (enligt ovanstående åtgärder)

Städning och kosthåll

Förtroendeorgan: Tekniska Nämnden

Ansvarsperson: Utrymmesförvaltningschef Anna Friberg

 	Kosthåll Anpassningen i kosthållsverksamheten i anslutning till Raseborg 2020-processen, ändringarna i stadens servicestruktur Att med färre central och utdelningskök kunna prestera ett totalt bättre portionspris.	- Inbesparing i kosthållsverksamheten i storleksklassen 100 000 - 150 000 €/år (enligt ovanstående åtgärder)
--	--	--

Övriga nyckeltal

	BS 2015	BU 2016	Förslag 2017	BU 2017	Ekonomiplan 2018 2019	
Städning						
Städpaket 1 (€)	22,11	21,95	21,95	21,95		
Städpaket extern (€)		23,04				
Kosthåll						
<i>Portionsantal (st)</i>						
Daghem			119 040	119 040		
Skolor			563 618	563 618		
Åldringshem			329 053	329 053		
Vård i hemmet			33 945	33 945		
Övriga			254 344	254 344		
Totalt			1 300 000	1 300 000		
<i>Måltidspriser (€)</i>						
Daghem/heldagsvård	5,92	6,05	5,55	5,55		
Daghem/heldagsvård diet	6,54	6,13	6,13	6,13		
Skolor/lunch, lågstadier	3,35	3,42	3,42	3,42		
Skolor/lunch, högstadier/gymnasier	3,35	3,46	3,46	3,46		
Skolor/dietlunch	3,86	3,95	3,95	3,95		
Åldringshem/dygnspris	15,18	16,39 - 23,35	15,66 - 23,12	15,66 - 23,13		
Pensionär lunch		5,70	5,80	5,80		
Pensionär dagverksamhet		6,73	7,00	7,00		
Vård i hemmet		5,35 - 8,05	5,30 - 7,97	5,30 - 7,98		

Årsverk

31.12	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Städning	84,0	65,0	67,0	64,0	62,0	62,0
Kosthåll	75,5	73,0	72,5	69,5	66,5	66,5
Total	159,5	138,0	139,5	133,5	128,5	128,5

Städning och kosthåll
Förtroendeorgan: Tekniska Nämnden
Ansvarsperson: Utrymmesförvaltningschef Anna Friberg
Driftsekonomi €

	BS 2015	BU 2016 med ändr.	Förslag 2017	BU 2017	Ekonomiplan	
					2018	2019
Verksamhetsintäkter	7 897 019	8 735 650	8 499 920	8 499 920	8 499 920	8 499 920
Personalkostnader	-5 403 455	-5 435 210	-5 329 170	-5 329 170	-5 329 170	-5 329 170
Köp av tjänster	-968 911	-1 199 880	-907 420	-907 420	-907 420	-907 420
Material och varor	-1 510 463	-1 653 780	-1 810 480	-1 810 480	-1 810 480	-1 810 480
Understöd						
Övriga kostnader	-206 250	-525 170	-451 850	-463 370	-463 370	-463 370
Verksamhetskostnader	-8 089 078	-8 814 040	-8 498 920	-8 510 440	-8 510 440	-8 510 440
Verksamhetsbidrag	-192 060	-78 390	1 000	-10 520	-10 520	-10 520
Förändring BU 2017-BU 2016		-59,2 %	-101,3 %	-86,6 %		
Därav:						
Interna intäkter	7 620 229	8 488 530	8 218 650	8 218 650	8 218 650	8 218 650
Interna kostnader	-66 909	-382 030	-304 820	-316 340	-316 340	-316 340

Planläggning

Förtroendeorgan: Planläggningsnämnden / Tekniska nämnden

Ansvarsperson: Stadsplaneringsarkitekt Simon Store

Verksamhetsbeskrivning

Planläggningens huvudmålsättning är att enligt de i budgeten uppställda mätetalen förverkliga det godkända planläggningsprogrammet, med strävan till ett tillräckligt stort och attraktivt tomtutbud i staden, såväl för bostäder, service som för företagsetablering. En ekonomiskt hållbar bostads- och näringspolitik förutsätter en långsiktig och tillräcklig produktion av tomter på stadens egen mark.

För att uppnå målen måste staden ständigt utöka arealen med rättsverkande generalplan i centrumområden och övriga strategiskt viktiga områden. Detta ger bättre möjligheter för staden att själv kunna påverka den detaljerade planeringen. I områden med rättsverkande generalplan kan staden planera utan direkt styrning från landskapsplanen och på så sätt effektivare utnyttja sitt planläggningsmonopol. Dessutom blir eventuella besvärprocesser kortare, då besvärsrätten till högre rättsinstans är begränsad inom områden med rättsverkande generalplan.

Behovet av att i högre grad gå igenom gällande detaljplaners aktualitet beaktas i resurseringen av planeringen.

En central målsättning är att i planeringsprocessen fördjupa samarbetet inom planeringen över sektor- och avdelningsgränserna. Avsikten är att i ett så tidigt skede som möjligt utreda planers totalekonomiska verkningar med beaktande av utbyggnad av infrastruktur och annan kommunal service

Verksamhetens målsättningar tyngdpunkter och centrala förändringar 2017

Planläggning

Under 2017 riktas ytterligare resurser på planutredningar för kommande generalplanering av Karis - centrumområde. Under budgetåret 2017 fortsätter arbetet med två strategiskt viktiga planeringsprojekt, vars målsättning är att stöda en utvecklingskorridor i området mellan Karis och Ekenäs tätorter. Inom några års sikt kan denna satsning ge en betydande tomtreserv med attraktiva småhustomter i västra Karis -området och ett betydande tillskott på företagstomter med logistiskt fördelaktigt läge i Horsbäck - Kärrby -området. Detaljplaneringen på ifrågavarande område kan inledas parallellt med generalplaneringen, bl.a. Svedja och Kärrby detaljplaner.

Detaljplaneringen av Skogby industriområde inleds i enlighet med gällande generalplan.

Strandgeneralplaneändringen av Jussarö fortsätter under året. Insatser för att säkerställa tomtutbudet på kortare sikt sker genom att färdigställa lämpliga planeringsobjekt, vilka redan är igångsatta; Båssastranden planläggs för havsnära boende med ca 40-50 egnahemstomter.

Tonvikt läggs även vid planering av kulturhistoriskt värdefulla miljöer och på genomgången av detaljplaners aktualitet; planeringen av bl.a. Billnäs etapp II fortsätter och antas bli färdigt 2017. Satsningar på näringsliv och service i Pojo sker i och med att planeringen av kyrkbyns centrumområde fortsätter. I Karis fortsätter planeringen av centrumområdet. I Ekenäs fortsätter planeringen av Ekåsens område. Planändringar för att tillgodose behovet av höghustomter i Ekenäs centrumområde behövs; bl.a. Järnvägsgatan-Liljedahlsgatans detaljplan inleds.

Anslag för köp av planläggningstjänster bibehålls på 170 000 € för att kunna nå målen.

Undantagslov och avgörande av planeringsbehov

Beredningen av undantagslov och planeringsbehov förenklas genom ett mera ändamålsenligt utlåtandeförfarande. Under året utreds möjligheter till ytterligare subdelegeringar av beslutanderätt inom undantagsloven för att försnabba processerna. Undantagslov inom detaljplanerat område är ofta bundna till projekt, vilka förutsätter en snabb behandling – dessa lov kunde med fördel delegeras till tjänsteinnehavare. Mätetalen för verksamheten är oförändrade.

Under året satsas betydande resurser på att stärka arbetsgemenskapen inom den nybildade avdelningen, som består av planläggning, miljövard och byggnadstillsyn bl.a. genom att gemensamt utarbeta en verksamhetsplan för rutiner och arbetsfördelning. Ett gemensamt seminarium med utomstående experthjälp hålls under året.

I verksamheten beaktas nya instrument i kommande lagstiftning, för att underlätta planeringen och lovförfarandet.

Planläggning

Förtroendeorgan: Planläggningsnämnden / Tekniska nämnden

Ansvarsperson: Stadsplaneringsarkitekt Simon Store

I verksamheten ingår att bevaka stadens intressen i pågående landskapsplaneprocess.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2018-20

Verksamhetens tyngdpunkter under perioden utgörs av de i planläggningsprogrammet anvisade generalplaneprojekten.

I verksamheten ingår en ständig uppföljning av landskapsplaneprocessen, som under perioden mynnar ut i en ny helhetslandskapsplan.

Bindande mål 2017

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Framläggning av Karis västra tätort samt Horsbäck-Kärby delgeneralplan som förslag till påseende samt godkännande.	Framläggningsperiod samt godkännande Generalplanerna godkänns 2017.
	Framläggning till påseende av centrala planer: -Billnäs II -Skogby -Järnvägsgatan-Liljedahlsgatan -Stationsbacken -Karis centrum -Pojo centrum	Planläggningsprogrammet uppdateras vid behov.
	6 st detaljplaner, 1 generalplan godkända. Sträva efter en ökning av ordinära bostadstomtöverlåtelser.	6 st godkända detaljplaner, 1 generalplan 10 överlåtna tomter/år, verkställighet mätningssavd.

Bindande mål 2018-2019

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Framläggning och godkännande av Karis centrum delgeneralplan Framläggning av Ekenäs centrum delgeneralplan	Framläggning och godkännande Framläggning
	Fastighetsförsäljning, fortsatt verkställande av försäljningsportföljen och icke ordinära objekt för att uppnå en årlig minskning av fastigheternas driftskostnader. Försäljningsobjekten måste bestå av ordinär fastighetsförsäljning, försäljning av utvecklingsprojekt samt försäljningsportföljen för att uppnå målet.	Inbesparade driftskostnader 400 000 € på tre år. Avyttrandet av fastigheter/byggnader förutsätter ett nära samarbete med fastighetsförsäljningen.

Planläggning

Förtroendeorgan: Planläggningsnämnden / Tekniska nämnden

Ansvarsperson: Stadsplaneringsarkitekt Simon Store

Åtgärdsprogram 2017-2019

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare/Euro
	Tomtutbud för företagsetableringar i Skogby och Kärrby.	Planerad industrimark 40-60 ha 20 (Fastighetsförsäljningens målsättning; överlåtna tomter/år. 480 000 € i försäljning, alternativt 24 000 € i arrende)
	Planändringar enligt portföljen för Utveckling. Åtgärdsprogrammet Raseborg 2020 strävar efter en årlig minskning av fastigheternas driftskostnader genom försäljning.	Ca 5 objekt Inbesparade driftskostnader 400 000 € på tre år.
	Skapande av tomtutbud av attraktiva byggplatser t.ex. i skärgården (utöver reguljär tomtutgivning)	15-20 byggplatser / 500 000 €

Övriga nyckeltal

	BS 2015	BU 2016	Förslag 2017	BU 2017	Ekonomiplan 2018 2019	
Anhängiggjorda planer		7	7	7		
Generalplaner, framlägningsperioder		2	2	2		
Detaljplaner, framlägningsperioder		7	7	7		
Godkända generalplaner		1	1	1		
Godkända detaljplaner	14	6	6	6		
Nya byggplatser/tomter i planer	32	50	50	50		
Undantagslov	65	100	100	100		

Årsverk

31.12	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Planläggningsbyrå, personal	6,25	6,25	7,25	7,25	7,00	7,00
Total	6,25	6,25	7,25	7,25	7,00	7,00

Planläggning

Förtroendeorgan: Planläggningsnämnden / Tekniska nämnden

Ansvarsperson: Stadsplaneringsarkitekt Simon Store

Driftsekonomi €

	BS 2015	BU 2016 med ändr.	Förslag 2017	BU 2017	Ekonomiplan 2018 2019	
Verksamhetsintäkter	60 699	71 000	72 000	72 000	72 000	72 000
Personalkostnader	-446 268	-408 390	-441 780	-441 780		
Köp av tjänster	-186 806	-220 990	-239 440	-239 440		
Material och varor	-3 426	-5 000	-3 000	-3 000		
Understöd						
Övriga kostnader	-13 467	-13 020	-15 380	-15 380		
Verksamhetskostnader	-649 968	-647 400	-699 600	-699 600	-699 600	-699 600
Verksamhetsbidrag	-589 269	-576 400	-627 600	-627 600	-627 600	-627 600
Förändring BU 2017-BU 2016		-2,2 %	8,9 %	8,9 %		
Därav:						
Interna intäkter	1 000					
Interna kostnader	37 064	34 810	54 320	54 320	54 320	54 320

Bygg och miljö / Miljöenheten

Förtroendeorgan: Miljö- och byggnadsnämnd

Ansvarsperson: Stadsplaneringsarkitekt Simon Store

Verksamhetsbeskrivning

Miljöenheten

Miljöenhetens verksamhet styrs mycket långt av de myndighetsuppgifter som åligger en kommun i enlighet med lagen om kommunernas miljövårdsförvaltning. Miljöenheten övervakar och främjar miljövården inom kommunen så att det genom skydd, vård och utveckling av naturen och annan miljö blir möjligt att trygga en hälsosam, trivsamt och stimulerande samt naturekonomiskt hållbar livsmiljö för kommunens invånare.

Byggnadstillsyn

Enheten handhar byggnadstillsynsmyndighetens uppgifter enligt Markanvändnings- och bygglagen.

Byggnadstillsynsenhetens uppgifter omfattar rådgivning och övervakning för att styra byggandet enligt gällande planer och byggnadsordning. Den svarar för en behörig hantering av bl.a. byggnadslov, åtgärdsstillstånd och utlåtanden i frågor som gäller byggande. Den utför granskningar och utpålningar på glesbygden.

Verksamhetens målsättningar tyngdpunkter och centrala förändringar 2017

Miljöenheten:

- bistår den kommunala miljövårdsmyndigheten att sköta de uppgifter som stadgats ankomma den;
- planerar, främjar och utvecklar miljövården;
- följer upp miljösituationen;
- bidrar till information, upplysning och rådgivning i miljöfrågor;
- ger på begäran utlåtanden till andra myndigheter, samt hos dem tar initiativ i miljöfrågor; och
- främjar det kommunala samarbetet i miljöfrågor.

Centrala förändringar:

- Revideringen av stadens förvaltningsstadga har föranlett förändringar i verksamhetsområdet. Förändringarna medför att en betydande del av processerna på miljöenheten bör ses över och anpassas till den nya situationen.
- Under år 2017 träder stadens miljöskyddsföreskrifter i kraft. Miljöskyddsföreskrifterna kommer att underlätta miljöenhetens arbete, men implementeringen av föreskrifterna i verksamheten binder inledningsvis vissa resurser.
- En tillsynsplan och ett tillsynsprogram för tillsynen i enlighet med miljöskyddslagen utarbetas och tas i bruk under året. Planen och programmet skall enligt miljöskyddslagen vara utarbetad före 31.8.2017.
- Ärenden gällande tillstånd för miljöåtgärder flyttades från miljöenheten i slutet av år 2016. Detta frigör en del resurser för arbetet med egentliga miljöärenden. I budgetsammanhang syns förändringen tydligast i en kraftig förminskning av inspektioner och beslut.
- Miljöförvaltningsmyndighetens taxa uppdateras i början av året.

Byggnadstillsyn

Byggnadstillsynen har som målsättning att så snabbt som möjligt behandla inlämnade ansökningar om bygglov, åtgärdsstillstånd, rivningslov och anmälningar samt avge utlåtande över byggnadslov, granskningar i samband med byggnadsprojekt samt den generella övervakningen av den bebyggda miljön sköts effektivt.

Under år 2017 fortsätter utvecklingen av Lupapiste, en elektronisk lovansökningsportal. Ibruktagningen av Lupapiste kräver personresurser dels för inläring och skolning, dels för information utåt samt för att upprätthålla parallella ansökningssystem både i pappersform samt elektroniskt. Ett alltäckande elektroniskt arkiv inom verksamheten körs igång under 2017. Lupapiste och arkivfunktionen köps externt, vilket föranleder höjda budgetsanslag jämfört med året innan. Genom en kommande taxahöjning förväntas kostnadshöjningen kunna kompenseras.

Revideringen av byggnadsordningen fortsätter under 2017.

Bygg och miljö / Miljöenheten

Förtroendeorgan: Miljö- och byggnadsnämnd

Ansvarsperson: Stadsplaneringsarkitekt Simon Store

En organisationsförändring har ägt rum efter fullmäktiges beslut att fusionera tre tidigare separata verksamheter till en avdelning; byggnadstillsynen, miljövården samt planläggningen.

Delegeringar av beslutanderätt i t.ex. lovärenden har reviderats och en ny modell har körts igång under 2016, i vilken en större del av besluten kan tas på tjänsteinnehavarnivå. Detta förväntas förkorta behandlingstiden från ansökan till lagakraft vunnit beslut en aning.

Under året satsas betydande resurser på att stärka arbetsgemenskapen inom den nybildade avdelningen, som består av planläggning, miljövård och byggnadstillsyn bl.a. genom att gemensamt utarbeta en verksamhetsplan för rutiner och arbetsfördelning. Ett gemensamt seminarium med utomstående experthjälp hålls under året.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2018-2020

Miljöenhet

Det projektbaserade arbetet för att minska belastningen av vattendrag fortsätter.

Slutprodukten från projektet KRAV har långt implementerats i behandlingen av avloppsvattenärenden. KRAV-materialet förankras ytterligare i myndighetsarbetet i och med att KRAV-materialet utgör en betydande del av miljöskyddsföreskrifterna.

Projekt Havsmanualen avslutades 30.4.2016. Ibruktageandet samt implementeringen av projektets slutprodukter i ärenden gällande kommunens kustvatten har pågått intensivt sedan dess. Detta arbete fortsätter intensivt.

Planeringen av Projekt Raseborgs å har pågått sedan 2015, även finansiering har ansökts. Målet för år 2017 är att tillsammans med enhetens samarbetspartners lämna in en eller flera ansökningar för att erhålla extern finansiering för projektet i fråga.

Undersökningen av kvicksilver i sjöar tillsammans med Nyland NTM-central och Helsingfors Universitet fortsätter. Andra projekt i temat planeras och förverkligas i mån av möjlighet.

Miljöenheten kommer att stärka kontakten till kommunens industrier med tonvikt på avfallshantering och grundvattenskydd. Via inspektioner och rådgivning strävar enheten till att förhindra förorening i miljön till skada både för människor och den ekologiska bärkraften samt förhindra kostsamma saneringar av förorenad jordmån och/eller grundvatten.

Det nära samarbetet med stadens byggnadstillsyn och planläggning fortsätter. En del av en miljötjänstemans arbetstid har reserverats för att ge byggnadstillsynen en resurs i ärenden gällande avloppsvattenhantering samt anläggandet av energibrunnar.

Utöver det ovan sagda fortsätter det omfattande lagstadgade grundarbetet som hittills.

Byggnadstillsyn

Målsättningen är att under perioden utreda möjligheter för verksamheten att kunna fungera som en regional byggnadstillsynsmyndighet tillsammans med grannkommunerna Hangö stad och Ingå kommun. Enheten följer med de förändringar som sker i samband med detta på riksnivå.

Bygg och miljö / Miljöenheten

Förtroendeorgan: Miljö- och byggnadsnämnd

Ansvarsperson: Stadsplaneringsarkitekt Simon Store

Bindande mål 2017

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Satsa på utbildning av t.ex. implementering av Lupapiste.	Ett antal kurser, samtliga inom enheten
	Utveckla samarbetet mellan enheter speciellt inom den nybildade avdelningen.	Seminarium samt resultat och uppföljning
	Förverkliga budgetens mätetal.	Budgetbilagans mätetal.

Bindande mål 2018-2019

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Utveckla konkurrenskraftigt alternativ för regional leverantör av byggnadstillsynstjänster för endera kommuner eller instans på landskapsnivå.	

Övriga nyckeltal

	BS 2015	BU 2016	Förslag 2017	BU 2017	Ekonomiplan 20182019	
Byggnadstillsyn						
Beviljade byggnadslov	331	600	600	600		
Bruttokostnad/beviljat byggnadslov	739,55	700,00	700,00	700,00		
Bruttokostnad/invånare	14,22	15,00	15,00	15,00		
Åtgärdstillstånd	223	250	250	250		
Utförda syner	835	1 300	1 300	1 300		
Miljö						
Miljövårdsinspektioner	120	180	100	100		
Utlåtanden och beslut	287	300	170	170		
Nettokostnader för miljövård/miljöhälsovård	509 513	516 090	562 690	562 690		
Nettokostnader för veterinärvård	235 280	220 000	220 000	220 000		

Bygg och miljö / Miljöenheten
Förtroendeorgan: Miljö- och byggnadsnämnd
Ansvarsperson: Stadsplaneringsarkitekt Simon Store
Årsverk

31.12	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Byggnadstillsyn personal	6,0	6,0	7,0	7,0	7,0	7,0
Miljövårdsbyrå personal	5,0	4,8	4,8	5,8	4,8	4,8
Total	11,0	10,8	11,8	12,8	11,8	11,8

Driftsekonomi €

	BS 2015	BU 2016 med ändr.	Förslag 2017	BU 2017	Ekonomiplan 2018 2019	
Verksamhetsintäkter	460 155	452 200	449 000	449 000	449 000	449 000
Personalkostnader	-646 779	-733 070	-729 730	-729 730	-729 730	-729 730
Köp av tjänster	-638 472	-551 320	-591 460	-591 460	-591 460	-591 460
Material och varor	-11 618	-11 200	-14 900	-14 900	-14 900	-14 900
Understöd						
Övriga kostnader	-35 871	-28 560	-38 040	-38 040	-38 040	-38 040
Verksamhetskostnader	-1 332 741	-1 324 150	-1 374 130	-1 374 130	-1 374 130	-1 374 130
Verksamhetsbidrag	-872 586	-871 950	-925 130	-925 130	-925 130	-925 130
Förändring BU 2017-BU 2016		-0,1 %	6,1 %	6,1 %		
Därav:						
Interna intäkter	29 792					
Interna kostnader	-64 174	-65 660	-69 300	-69 300	-69 300	-69 300

Avfallsnämnden

Förtroendeorgan: Västra Nylands avfallsnämnd

Ansvarsperson: Avfallsombud Christine Perjala

Verksamhetsbeskrivning

Västra Nylands avfallsnämnd är en gemensam nämnd för kommunerna Hangö, Högfors, Ingå, Lojo, Raseborg, Sjundeå och Vichtis. Nämnden sköter och beslutar om de avfallshanterings myndighetsuppgifter som enligt avfallslagen hör till kommunens uppgifter och som kommunerna gett vidare att sköta till avfallsnämnden. Raseborgs stad fungerar som värdkommun för avfallsnämnden, verksamheten definierad i avtalet om den gemensamma avfallsnämnden.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2017

Avfallshanteringen i Västra Nyland fungerar på ett ändamålsenligt sätt trots att det finns förändringsprocesser i sikte.

Fusionen mellan avfallsbolagen Rosk'n Roll Oy Ab och Östra Nylands Avfallsservice Ab har dragit ut på tiden och förverkligas knappast under år 2017. Målet är dock fortfarande att avfallsbolagen skall gå ihop. När fusionen mellan avfallsbolagen sker kommer avfallsnämnderna Västra Nylands avfallsnämnd och Borgå regionala avfallsnämnd att bilda en ny nämnd, Nylands avfallsnämnd.

I förberedande syfte strävar avfallsnämnderna redan nu i sin verksamhet att både avfallshanteringsföreskrifter och avfallstaxan har samma innehåll. I all annan verksamhet strävas också till att handlingsätten är lika.

Då transporterna för slam från bosättningen inte är kommunalt anordnade förutsätter avfallslagen att avfallsnämnden upprätthåller ett skilt transportregister. Registret skall omfatta alla fastigheter på hela avfallsnämndens område som inte hör till kommunalteknik utan själv ordnar transporten av sitt slam. Det är fråga om ett helt nytt register med över 50 000 fastighetsuppgifter. Avfallsnämnden är även skyldig att samla in uppgifter av företagarna till registret gällande utförda slamtransporter. En ny personresurs behövs för att arbeta med transportregistret.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2018-19

Om beslutet av avfallsbolagens fusion görs under året 2017 kommer bolagen att gå samman tidigast år 2018. Då fusionen skett inleder Nylands avfallsnämnd sin verksamhet och det medför att avfallshanteringsföreskrifterna, avfallstaxan mm. skall omarbetas för att passa det nya läget. I avtalet över Nylands avfallsnämnd är det överenskommet att Raseborgs stad är ansvarskommun. Det är överenskommet att Borgå regionala avfallsnämnds tjänsteman flyttas över till Raseborgs stad (värdkommunen) då Nylands avfallsnämnd bildas.

Bindande mål 2017

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Avfallshanteringen i Västra Nyland fungerar på ett ändamålsenligt sätt trots att det finns förändringsprocesser i sikte.	Avfallshanteringen sköts genom att följa avfallshanteringsföreskrifterna samt övriga krav som ställs för verksamheten. Klagomål från andra myndigheter mottas ej.
	Uppbyggandet av transportregistret för slam transporter.	Att över 50 % av de 50 000 fastigheterna är införda i det nya transportregistret.

Avfallsnämnden

Förtroendeorgan: Västra Nylands avfallsnämnd

Ansvarsperson: Avfallsombud Christine Perjala

Bindande mål 2018-2019

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Avfallshanteringen i Västra Nyland fungerar på ett ändamålsenligt sätt trots att det finns förändringsprocesser i sikte.	Avfallshanteringen sköts genom att följa avfallshanteringsföreskrifterna samt övriga krav som ställs för verksamheten. Klagomål från andra myndigheter mottas ej.

Övriga nyckeltal

	BS 2015	BU 2016	Förslag 2017	BU 2017	Ekonomiplan 2018	2019
Antal sammanträden	1	6	6	6		
Antal behandlade ärenden	5	40	40	40		
Antal tjänstemannabeslut	217	480	480	480		

Årsverk

31.12	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Avfallsombud	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Avfallshanterings assistent	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Registerhanterare				1,0	1,0	1,0
Total	2,0	2,0	2,0	3,0	3,0	3,0

Avfallsnämnden

Förtroendeorgan: Västra Nylands avfallsnämnd

Ansvarsperson: Avfallsombud Christine Perjala

Driftsekonomi €

	BS 2015	BU 2016 med ändr.	Förslag 2017	BU 2017	Ekonomiplan	
					2018	2019
Verksamhetsintäkter	160 224	181 480	236 000	236 000	236 000	236 000
Personalkostnader	-127 946	-120 070	-163 540	-163 540	-163 540	-163 540
Köp av tjänster	-11 550	-22 770	-26 500	-26 500	-26 500	-26 500
Material och varor	-266	-4 500	-4 500	-4 500	-4 500	-4 500
Understöd						
Övriga kostnader	-6 555	-8 070	-10 110	-10 110	-10 110	-10 110
Verksamhetskostnader	-146 317	-155 410	-204 650	-204 650	-204 650	-204 650
Verksamhetsbidrag	13 907	26 070	31 350	31 350	31 350	31 350
Förändring BU 2017-BU 2016		87,5 %	20,3 %	20,3 %		
Därav:						
Interna intäkter						
Interna kostnader	-5111	-5 140	-14 110	-14 110	-14 110	-14 110

Förtroendeorgan: Direktionen för Raseborgs Vatten
Ansvarsperson: Vattenverkets direktör Tom Törnroos

DRIFTSHUSHÅLLNING

Verksamhetsbeskrivning

Raseborgs Vatten producerar vattentjänster för invånare och företag i Raseborg.
Inom verksamhetsområdet, som godkänts i fullmäktige, är ca 6 500 fastigheter anslutna till vattenförsörjningen.
Verksamheten finansieras i helhet via avgifter från kunderna.

Verksamhetens målsättningar tyngdpunkter och centrala förändringar 2017

Koncentration av verksamheten till Ekenäs
Utredning för samkörning av vattenledningsnätet i Karis och Pojo
Utbyggnad av kommunalteknik på nya planeområden enligt behov.
För förbättrad vattenkvalitet fortsätter installationen av UV lampor vid vattentäkterna.
För minskning av läckvattenmängderna i avloppsvattennätet och för förbättring av kvävereningen på avloppsreningsverken fortsätter läckvattenundersökningen i avloppsvattennätet.
Fortsatt sanering av ledningsnätet med tyngdpunkt att minska läckvattenmängderna
Förenhetligad dejourering

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2018-2019

Utbyggnad av förbindelseledning (vatten) mellan Ekenäs och Karis.
Målsättningen är effektivare sanering av ledningsnätet och maximalt utnyttjande av utbyggda förbindelseledningar.

Bindande mål 2017

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Vattenanskaffning	Energieffektiv teknik, förbättrad kvalitetssäkring. Desinficering Kemikaliematning
	Vattendistribution	Maximalt utnyttjande av förbindelseledningar. Minskad läckvattenmängd. Förbättrad info vid driftstörningar
	Avledande av avlopp	Uppdaterad fjärrövervakning Fortsatt läckvattenundersökning med mål att minska läckvattenmängden Separering av dagvatten och avlopp
	Avloppsvattenhantering	Fortsatt hög reningsnivå för kväve, fosfor och BS ₇ Uppdatering av teknik med satsning på energieffektivitet. Optimering av kemikaliematning.

Förtroendeorgan: Direktionen för Raseborgs Vatten
Ansvarsperson: Vattenverkets direktör Tom Törnroos

DRIFTSHUSHÅLLNING

Bindande mål 2018-2019

	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Vattenanskaffning	Energieffektiv teknik, förbättrad kvalitetssäkring. Desinficering Kemikaliematning
	Vattendistribution	Utbyggnad av förbindelseledningar. Minskad läckvattenmängd. Sanering av vattentorn
	Avledande av avlopp	Fortsatt läckvattenundersökning med mål att minska läckvattenmängden Separering av dagvatten och avlopp
	Avloppsvattenhantering	Fortsatt hög reningsnivå, kväve, fosfor och BS ₇ Uppdatering av teknik med satsning på energieffektivitet. Optimering av kemikaliematning.

Årsverk

31.12	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Årsverken	22,0	22,0	21,0	21,0	21,0	21,0
Total	22,0	22,0	21,0	21,0	21,0	21,0

Förtroendeorgan: Direktionen för Raseborgs Vatten
Ansvarsperson: Vattenverkets direktör Tom Törnroos

DRIFTSHUSHÅLLNING

Driftsekonomi €

SAMMANDRAG €	BS 2015	BU 2016	Förslag 2017	BU 2017	Ekonomiplan	
					2018	2019
Intäkter						
Försäljningsintäkter	6 095 257	6 203 670	6 162 170	6 162 170	6 175 000	6 190 000
Övriga intäkter	77 770	64 600	64 100	64 100	64 500	64 900
Intäkter totalt	6 173 027	6 268 270	6 226 270	6 226 270	6 239 500	6 254 900
Förändring (BU 2017 vs BU 2016)		1,5 %	-0,7 %	0,0 %		
Kostnader						
Material, förnödenheter och varor	-740 501	-830 100	-811 040	-811 040	-815 000	-820 000
Köp av tjänster	-1 086 915	-1 179 770	-1 104 580	-1 104 580	-1 107 000	-1 110 000
Löner och arvoden	-917 812	-1 027 590	-1 035 150	-1 035 150	-1 040 000	-1 045 000
Lönebikostnader	-308 792	-296 260	-293 890	-293 890	-295 000	-297 000
Avskrivningar och nedskrivningar	-1 455 224	-1 499 200	-1 502 300	-1 502 300	-1 503 000	-1 503 000
Övriga rörelsekostnader	-111 929	-161 200	-158 150	-158 150	-160 000	-162 000
Kostnader totalt	-4 621 173	-4 994 120	-4 905 110	-4 905 110	-4 920 000	-4 937 000
Förändring (BU 2017 vs BU 2016)		8,1 %	-1,8 %	0,0 %		
Rörelseöverskott	1 551 854	1 274 150	1 321 160	1 321 160	1 319 500	1 317 900
Ränteintäkter	717					
Övriga finansiella intäkter	7 142					
Till kommunen betalda räntekostnader	-106 569	-145 000	-66 000	-66 000	-56 000	-46 000
Till övriga betalda räntekostnader	-157 833	-210 000	-155 000	-155 000	-150 000	-145 000
Ersättning för grundkapital	-598 533	-600 000	-600 000	-600 000	-600 000	-600 000
Övriga finansiella intäkter	-68					
Över-/underskott före extraord.poster	696 710	319 150	500 160	500 160	513 500	526 900
Extraordinära intäkter						
Extraordinära kostnader						
Räkenskapsperiodens överskott	696 710	319 150	500 160	500 160	513 500	526 900
Förändring (BU 2017 vs BU 2016)		-54,2 %	56,7 %	0,0 %		

INVESTERINGAR 2017-2019	Projektets totalkostn.	Budget 2017		Plan 2018		Plan 2019		Ekon.plan 2017-2019
		Enheternas förslag	Budget	Enheternas förslag	Budget	Enheternas förslag	Budget	
Mark- o vattenområden, försäljning av fastigheter								
Utgifter/ Inköp av markområden		-500 000	-500 000	-500 000	-500 000	-500 000	-500 000	-1 500 000
Inkomster / Balansvärde Försäljning av markområden och byggnader		500 000	500 000	500 000	500 000	500 000	500 000	1 500 000
Netto		0	0	0	0	0	0	0
Byggnader								
Karis centrumfastigheter								
Arkkitheitoimisto Minkinen Oy har gjort upp en projektplan för Karis centrumfastigheter: Fokus, Grabbegården, Lönnbergs, Villa Haga och Karis fd. Stadshus. I Karis centrum skapas via renovering utrymmen för åtminstone bibliotek, betjäningpunkt för invånarna som inkluderar enskilda utrymmen för kundmottagning (t.ex. byggnadsinspektion) och lämpliga mötesutrymmen. Projektet förverkligas under åren 2019-2021.								
Utgifter						-100 000	-100 000	-100 000
Ekåsenområdet								
För Ekåsenområdet reserveras årligen anslag för investeringsåtgärder i olika byggnader, gäller ej F-huset. Anslaget fördelas med separat beslut av tekniska nämnden.								
Utgifter		-100 000		-300 000	-100 000		-100 000	-200 000
Karjaan yhteiskoulu, C-huset eller motsvarande utrymmen								
För år 2018 anvisas planeringsanslag för finska högstadiet KYK, C-huset. Det nuvarande huset repareras eller ersätts med motsvarande utrymmen (3 klassrum) under år 2019.								
Utgifter	-1 000 000			-50 000	-50 000	-950 000	-950 000	-1 000 000
Hagahemmet, sprinklers								
Hagahemmet förses med ett sprinklersystem.								
Utgifter		-200 000	-200 000					-200 000
Grundrenoveringar								
För reparationer i olika byggnader reserveras årligen ett reparationsanslag som fördelas med separat beslut av tekniska nämnden. Den från och med nästa år uppburna kapitalhyran ligger som grund för de minskade anslagen. Fördelningen av kapitalhyran är avgörande för anslagens storlek.								
Utgifter		-1 200 000	-600 000	-600 000	-600 000	-600 000	-600 000	-1 800 000
Karis nya daghem								
Planeringen sker år 2017 och byggandet år 2018. Enligt bildningsnämnden ersätter det nya daghemmet Sandbo daghem, Lövkulla gruppfamiljedaghem och Nalle gruppfamiljedaghem.								
Utgifter	-3 250 000	-100 000	-100 000	-3 150 000	-3 150 000			-3 250 000
Kosthållsutredning (Centralkök)								
En utredning gällande kosthållsfunktionen görs under år 2017. Planeringsanslag finns intaget för år 2018 och förverkligande år 2019. Anslaget baserar sig på erfarenheter från saneringen av Karis centralkök.								
Utgifter	-3 000 000			-200 000	-200 000	-2 800 000	-2 800 000	-3 000 000

INVESTERINGAR 2017-2019	Projektets totalkostn.	Budget 2017		Plan 2018		Plan 2019		Ekon.plan 2017-2019
		Enheternas förslag	Budget	Enheternas förslag	Budget	Enheternas förslag	Budget	
Infrastruktur / Konstruktioner och anordningar								
Parkanläggningar, lekplatser och mattvätt Anslaget omfattar sanering och förnyandet av konstruktioner för allmänna områden. Svartå lekpark, nya parkbänkar samt repationer i anläggningarna. Anslutningsavgift samt förberedelser för Tenala mattvätsanläggning.								
Utgifter		-90 000	-90 000	-50 000	-90 000	-100 000	-90 000	-270 000
Fritidsanläggningar Anslaget omfattar byggnader och anläggningar för idrott samt fritids- och motionsanläggningar. Aktuella projekt år 2017 är bla. parkering och omklädningsutrymmen vid Österby sportplan, Sisu arenans förbättringsarbete samt Karis centralidrottsplan (FM tävling, Tähtikisat 2017).								
Utgifter		-330 000	-250 000	-50 000	-100 000	-300 000	-100 000	-450 000
Småbåtshamnar Anläggande av nya bryggor med tillhörande infra, invid det nya bostadskvarteret i Norra hamnen. Tyngdpunkten ligger på att förbättra servicen för djupgående större båtar. Investeringen svarar mot den ökade efterfrågan på dylik service och behövs för att verksamheten ska uppfylla dagens krav.								
Utgifter		-350 000	-250 000	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000	-550 000
Trafikleder, grundförbättringar och nybyggnad Anslaget används för grundförbättringar, nybyggnation, asfalteringar och gatubelysning. Tonvikten ligger på att minska saneringsskulden. Ett skilt arbetsprogram för fördelning av anslaget uppgörs och separat beslut om fördelningen fattas av tekniska nämnden. Norra hamnens gatuinfra beaktad.								
Utgifter		-1 900 000	-1 500 000	-1 700 000	-1 200 000	-1 700 000	-1 200 000	-3 900 000
Trafikledsarrangemang RV 25 Trafikarrangemang i anslutning till den s.k. utvecklingskorridoren för RV 25. Om nya projekt aktualiseras har fullmäktige beredsakap att bevilja anslag för arrangemangen.								
Utgifter		-800 000	0	-800 000	0	-800 000	0	0
Trafiksäkerhetsåtgärder Förbättringar av trafikmiljön enligt målsättningarna i trafiksäkerhetsplanen enl. nämndens prioritering.								
Utgifter						-100 000	-100 000	-100 000
Karis järnvägsbron, Bangatan grundförbättring Reparation av Karis järnvägsbro, en förlängning av lätttrafiktunneln under bangården samt anläggande av tillhörande trafikområde och eventuellt väntutrymme invid Bangatan. Under arbetets gång kommer balanskontinuitet att beaktas. Projektet är ett sambyggnadsprojekt tillsammans med Trafikverket.								
Utgifter	-3 300 000	-1 500 000	-1 000 000	-1 500 000	-2 000 000	-300 000	-300 000	-3 300 000
Nya bostadsområden Utbyggande av bostadsområden enligt behov och efterfrågan på tomter.								
Utgifter		138		-400 000	-400 000			-400 000

INVESTERINGAR 2017-2019	Projektets totalkostn.	Budget 2017		Plan 2018		Plan 2019		Ekon.plan 2017-2019
		Enheternas förslag	Budget	Enheternas förslag	Budget	Enheternas förslag	Budget	
Nya industriområden För utbyggnad av industriområden reserveras ett anslag som i första hand är avsett för utbyggnad av Horsback industriområde.								
Utgifter		-300 000	-200 000			-300 000	-300 000	-500 000
Markanvändningsavtal Projekt där staden ingått markanvändningsavtal. Aktuella projekt för år 2017 är främst Fiskars, Norra hamnen kommande verksamhetsår. Anslaget fördelas med ett separat beslut av tekniska nämnden.								
Utgifter		-250 000	-100 000	-1 500 000	-1 500 000	-700 000	-700 000	-2 300 000
Svartån fiskevägar För byggande av fiskevägar i Svartån reserveras för åren 2017-2021 totalt ett anslag på 0,53 miljoner euro. Fiskevägsprojektet är ett samprojekt tillsammans med NTM-centralen, kommunerna Raseborg, Lojo, Vihtis, Karkkila och Loppis. Dessutom ingår finansiering från staten och EU. Raseborgs stad fungerar som byggherre för projektet.								
Utgifter	-630 000	-220 000	-220 000	-220 000	-220 000	-55 000	-55 000	-495 000
Inkomster								0
Netto	-630 000	-220 000	-220 000	-220 000	-220 000	-55 000	-55 000	-495 000
Bromarv skärgårdshamn För byggande av Bromarv skärgårdshamn reserveras för åren 2017-2018 ett totalt anslag på 0,5 miljoner euro. Projektet är ett samprojekt med många aktörer: lokal finansiering (privata bidrag mm), privata företag (butik, fiskare mm), Leader/Pomoväst, NTM-centralens stöd för utveckling av fiskeriet och Interreg. Projektets totalkostnad är uppskattad till 1,4 miljoner euro. Stadens medverkan förutsätter att den övriga finansieringen är ordnad och att tidtabellen är fastställd.								
Utgifter	-500 000	-300 000	-300 000	-200 000	-200 000			-500 000
Övrigt								
Numerisk baskarta Baskarta för planläggning och markdisponering.								
Utgifter		-60 000	-60 000	-60 000	-60 000			-120 000
Placeringar								
Övriga aktier och andelar Utbetalning av kapitaltillskottet till Raseborgs Ishall Ab förutsätter att också privat kapital inbetalas för 250 000 euro. Således sammanlagt 500 000 euro. Utöver detta ställs som villkor att bolagets lån omförhandlas så att räntemarginalen som erläggs för lånen är högst 1 %. Innan utbetalning sker bör bolaget för stadsstyrelsen presentera en trovärdig ekonomisk plan som balanserar ekonomin i bolaget för tre till fem år.								
Utgifter			-250 000					-250 000
Inkomster								0
Netto			-250 000					-250 000
Brutto investeringar staden		-8 200 000	-5 620 000	-11 430 000	-10 520 000	-9 455 000	-8 045 000	-24 185 000
Inkomster investeringar staden		236 500 000	500 000	500 000	500 000	500 000	500 000	1 500 000
Netto investeringar staden		-7 700 000	-5 120 000	-10 930 000	-10 020 000	-8 955 000	-7 545 000	-22 685 000

INVESTERINGAR 2017-2019	Projektets totalkostn.	Budget 2017		Plan 2018		Plan 2019		Ekon.plan 2017-2019
		Enheternas förslag	Budget	Enheternas förslag	Budget	Enheternas förslag	Budget	
AFFÄRSVERK:								
Raseborgs Vatten								
Komplettering vid vattentäcker och mätbrunnar Utgifter		-25 000	-25 000	-25 000	-25 000	-25 000	-25 000	-75 000
Utbyggnad av ledningsnät i bostads- o industriområden Utgifter		-400 000	-400 000	-400 000	-400 000	-400 000	-400 000	-1 200 000
Sanering av ledningsnät, utbyggnad av ytvattenledningar Utgifter		-460 000	-460 000	-600 000	-600 000	-600 000	-600 000	-1 660 000
Ekenäs-Karis förbindelseledning Utgifter		-15 000	-15 000	-300 000	-300 000			-315 000
Komplettering av avloppspumpstationer Utgifter		-25 000	-25 000	-25 000	-25 000	-25 000	-25 000	-75 000
Komplettering vid reningverken Utgifter		-25 000	-25 000	-25 000	-25 000	-50 000	-50 000	-100 000
Raseborgs Vatten								
Utgifter		-950 000	-950 000	-1 375 000	-1 375 000	-1 100 000	-1 100 000	-3 425 000
Inkomster		0	0	0	0	0	0	0
Netto		-950 000	-950 000	-1 375 000	-1 375 000	-1 100 000	-1 100 000	-3 425 000
Bruttoinvesteringar inkl affärsverken		-9 150 000	-6 570 000	-12 805 000	-11 895 000	-10 555 000	-9 145 000	-27 610 000
Inkomster inkl affärsverken		500 000	500 000	500 000	500 000	500 000	500 000	1 500 000
Nettoinvesteringar inkl affärsverken		-8 650 000	-6 070 000	-12 305 000	-11 395 000	-10 055 000	-8 645 000	-26 110 000

INVESTERINGSPROGRAM	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Investeringsprogram per år	4,92	10,02	7,545	7,995	11,625	7,75	7,01	4,25	11,66	5,05	5,01	5,55	9,11	9,25	6,81
BYGGNADER															
<i>Byggnader, investeringar</i>															
Karis nya daghem	0	00													
KYK, C-huset eller motsvarande utrymmen		0	00												
Karis centrumfastigheter			0	00	00										
Svartå daghem (nybyggnad)				0	00										
Katarina Skola				0	00	00									
Ersättande utrymmen under saneringstiden för Fokus och Katarina Skolan: t.ex. Grabbegården, Lönnbergs, Sannäs skola				00	00	00									
Kirkonkylän koulu, stor skolbyggnad						0	00								
Seminarie skolan								0	00						
Tenala Servicehem												00			
Hagahemmet												0	00		
Ekenäs högstadieskola													0	00	
Maria-hemmet														0	00
Kirkonkylän koulu, tegelbyggnad															00
Hagahemmet, sprinklers	00														
Ekåsenområdet		00	00	00		00		00		00					
Kosthållsutredning (centralkök)		0	00												
Grundrenoveringar (ofördelat anslag)	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00
BYGGNADER totalt	0,9	4,1	4,55	4,0	8,2	3,7	2,8	1,1	7,6	0,9	0,6	2,3	6,0	6,1	3,1
INFRA															
<i>Investeringar i infrastruktur</i>															
Parkanläggningar, lekplatser, mattvätt, näridrottsplats Pojo	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00
Idrottsbyggnader (simhallen, bollhallen)	00					00			00						00
Fritidsanläggningar	00	00	00		00						00				00
Småbåtshamnar	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00
Trafikleder, ofördelat anslag	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00
Trafiksäkerhetsåtgärder			00			00			00			00			
Karis järnvägsbro, Bangatan, grundförbättring	00	00	00												00
Landsbro bro							00								
Nya bostadsområden		00		00		00		00		00		00		00	
Nya industriområden	00		00		00		00		00		00		00		00
Markanvändningsavtal (Fiskars, Billnäs, Axxell, Dragsvik, Norra hamnen)	00	00	00	00	00	00	00		00						00
Gåsören-Ramsholmen, naturstig, bro				00											
Svartån, fiskevägar	00	00	00	00	00										00
Väg 111, lätttrafikled NTM-centralen						00									
Bromarv skärgårdshamn	00	00													00
Södra viken, muddring och kajer				00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	
Trafikledsarrangemang RV 25															
Numerisk baskarta	00	00			00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00
INFRA totalt	3,77	5,92	2,995	4,0	3,4	4,1	4,2	3,2	4,1	4,2	4,4	3,3	3,1	3,2	3,7
ÖVRIGT															
<i>Övriga investeringar</i>															
Markköp, netto	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00
Fastighetsförsäljning	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00
Placeringar	00														
Övrigt totalt	0,25	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

EXTERN Resultaträkningsdelen

RESULTATRÄKNING	Bokslut	BU 2016	Prognos	Förslag	Budget
Inkl. aff.verket Raseborgs vatten	2015	Inkl budget ändr.	sept. 2016	BU 2017	2017
Verksamhetens inkomster					
Försäljningsinkomster	10 575 014	10 990 160		10 815 520	10 915 520
Avgiftsinkomster	11 111 411	11 208 380		10 389 050	10 389 050
Understöd och bidrag	3 365 746	2 878 370		1 609 400	1 609 400
Övriga verksamhetsinkomster	8 406 066	7 511 930		7 435 540	7 017 810
Verksamhetens inkomster	33 458 237	32 588 840	29 886 690	30 249 510	29 931 780
Tillverkning för eget bruk	132 563			270 000	270 000
Verksamhetens utgifter					
Personalutgifter	-85 093 759	-86 230 460		-83 582 380	-83 449 380
Köp av tjänster	-84 216 056	-81 464 120		-81 200 860	-81 154 160
Material, förnödenheter och varor	-10 688 223	-11 182 400		-11 459 300	-11 294 800
Understöd	-11 362 303	-11 896 100		-9 617 190	-9 567 190
Övriga verksamhetsutgifter	-5 653 339	-5 562 310		-5 477 920	-5 361 860
Verksamhetens utgifter	-197 013 680	-196 335 390	-192 531 690	-191 337 650	-190 827 390
VERKSAMHETSBIDRAG	-163 422 880	-163 746 550	-162 645 000	-160 818 140	-160 625 610
Skatteinkomster	114 413 461	112 800 000	112 800 000	112 300 000	112 400 000
Kommunalskatt	100 375 245	99 280 000	99 330 000	98 070 000	98 070 000
Fastighetsskatt	10 227 368	10 450 000	10 280 000	11 030 000	11 080 000
Samfundsskatt	3 810 847	3 070 000	3 190 000	3 200 000	3 250 000
Statsandelar	52 251 620	54 050 000	54 100 000	54 000 000	54 600 000
Finansiella inkomster och utgifter					
Ränteinkomster, externa	1 922 071	1 924 000	1 849 000	1 786 000	1 786 000
Ränteinkomster, interna	106 569	145 000	92 000	66 000	66 000
Övriga finansiella inkomster	950 493	939 000	1 754 000	925 000	925 000
Ränteutgifter, externa	-2 187 280	-2 361 210	-2 188 000	-1 990 000	-1 990 000
Ränteutgifter, interna	-106 569	-145 000	-92 000	-66 000	-66 000
Övriga finansiella utgifter	-4 118	-10 000	-5 000	-9 000	-9 000
Ersättningar för grundkapital	-598 533	-600 000	-599 000	-600 000	-600 000
ÅRSBIDRAG	3 324 833	2 995 240	5 066 000	5 593 860	6 486 390
Avskrivningar och nedskrivningar					
Avskrivningar enligt plan	-5 802 621	-5 799 200	-6 199 000	-6 452 300	-6 452 300
Nedskrivningar	-116 551	0	0	0	0
Extraordinära poster					
RÄKENSKAPSPER. RESULTAT	-2 594 339	-2 803 960	-1 133 000	-858 440	34 090
Ökningar/minskningar av reserveringar					
RÄKENSKAPSPERIODENS ÖVER- /UNDERSKOTT	-2 594 339	-2 803 960	-1 133 000	-858 440	34 090
NYCKELTAL					
Verksamhetsink./-utgifter, %	-17,0	-16,6	-15,5	-15,8	-15,7
Skatteinkomster, euro/invånare	4 028	3 890	3 991	3 973	3 977
Statsandelar, euro/invånare	1 840	1 864	1 914	1 910	1 932
Årsbidrag, euro/invånare	117	103	179	198	229
Årsbidrag, / Avskrivningar, %	56,2	51,6	81,7	86,7	100,5
Ackumulerat över-/underskott, 1 000€	-14 183	-16 987	-15 316	-17 845	-15 282
Antal invånare vid årets slut	28 403	29 000	28 264	28 265	28 265

Kommunens och affärsverkets resultaträkning

	Budget 2017		Eliminering		Kommunens resultat- räkningsdel inkl. affärsverk
	Staden	Raseborgs Vatten	Staden	Raseborgs Vatten	
Verksamhetens inkomster	47 221 990	6 226 270			53 448 260
Verksamhetens utgifter	-210 671 060	-3 402 810			-214 073 870
Verksamhetsbidrag	-163 449 070	2 823 460	0	0	-160 625 610
Skatteinkomster	112 400 000				112 400 000
Statsandelar	54 600 000				54 600 000
Finansiella inkomster och utgifter					
Ränteinkomster	1 852 000		-66 000		1 786 000
Övriga finansiella inkomster	925 000		-600 000		325 000
Ränteutgifter	-1 835 000	-221 000		66 000	-1 990 000
Övriga finansiella utgifter	-9 000				-9 000
Ersättningar för grundkapital		-600 000		600 000	0
Årsbidrag	4 483 930	2 002 460	-666 000	666 000	6 486 390
Avskrivningar och nedskrivningar					
Avskrivningar enligt plan	-4 950 000	-1 502 300			-6 452 300
Nedskrivningar					
Extraordinära poster					
Räkenskapsperiodens resultat	-466 070	500 160	-666 000	666 000	34 090

Affärsverkets inverkan på finansieringen av kommunens verksamhet

	Budget 2017		Eliminering		Kommunens resultat- räkningsdel inkl. affärsverk
	Staden	Raseborgs Vatten	Staden	Raseborgs Vatten	
Internt tillförda medel					
Årsbidrag	4 483 930	2 002 460			6 486 390
Extraordinära poster					0
Korrektivposter till internt tillförda medel	-1 700 000				-1 700 000
Kassaflödet för investeringarnas del					
Investeringsutgifter	-5 420 000	-950 000			-6 370 000
Finansieringsandelar för investeringsutgifter					0
Överlåtelseinkomster från tillgångar bland bestående aktiva	2 200 000				2 200 000
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde	-436 070	1 052 460	0	0	616 390
Kassaflödet för finansieringens del					
Förändringar i utlåningen					
Ökning av utlåningen					0
Minskning av utlåningen	1 327 250		-310 000		1 017 250
Förändringar i lånebeståndet					
Ökningar av långfristiga lån	10 432 820				10 432 820
Minskningar av långfristiga lån	-11 324 000	-1 376 200		310 000	-12 390 200
Förändringar av kortfristiga lån					0
Förändringar i eget kapital					
Inverkan på likviditeten	0	-323 740	-310 000	310 000	-323 740

BUDGET 2017

Extern							Intern					
	Bokslut 2015	BU 2016 med ändr.	Enh. förslag 2017	BU 2017	Förändr.% Bu 16-17	Förändr.% Bs15 Bu 17	BS 2015	BU 2016 med ändr.	Enh. förslag 2017	BU 2017	Förändr.% Bu 16-17	Förändr.% Bs15 Bu 17
Revision												
Intäkter		0	0	0			0	0	0	0		
Kostnader	-63 085	-75 240	-74 520	-74 520	-1,0	18,1	-2 715	-2 730	-2 430	-1 660	-39,2	-38,9
Netto	-63 085	-75 240	-74 520	-74 520	-1,0	18,1	-2 715	-2 730	-2 430	-1 660	-39,2	-38,9
Stadskansliet												
Intäkter	363 593	150 000	224 000	224 000	49,3	-38,4	2 313 950	2 398 840	2 570 830	2 570 830	7,2	11,1
Kostnader	-5 057 093	-4 961 140	-5 241 530	-5 241 530	5,7	3,6	-434 172	-396 700	-395 530	-290 680	-26,7	-33,0
Netto	-4 693 500	-4 811 140	-5 017 530	-5 017 530	4,3	6,9	1 879 778	2 002 140	2 175 300	2 280 150	13,9	21,3
Ekonomi												
Intäkter	148 578	131 000	125 000	125 000	-4,6	-15,9	0	0	0	0		
Kostnader	-1 352 211	-1 364 390	-1 283 930	-1 283 930	-5,9	-5,0	-77 526	-78 280	-79 220	-51 730	-33,9	-33,3
Netto	-1 203 633	-1 233 390	-1 158 930	-1 158 930	-6,0	-3,7	-77 526	-78 280	-79 220	-51 730	-33,9	-33,3
Personal												
Intäkter	608 192	647 000	675 000	675 000	4,3	11,0	6 561	0	0	0		-100,0
Kostnader	-2 268 814	-2 657 140	-2 518 280	-2 518 280	-5,2	11,0	-515 522	-256 190	-153 810	-106 460	-58,4	-79,3
Netto	-1 660 622	-2 010 140	-1 843 280	-1 843 280	-8,3	11,0	-508 961	-256 190	-153 810	-106 460	-58,4	-79,1
Stadsutveckling												
Intäkter	94 398	1 582 300	81 300	81 300	-94,9	-13,9	545	1 000	1 000	1 000	0,0	83,5
Kostnader	-1 186 069	-1 328 240	-1 508 120	-1 508 120	13,5	27,2	-366 674	-374 910	-154 690	-154 690	-58,7	-57,8
Netto	-1 091 671	254 060	-1 426 820	-1 426 820	-661,6	30,7	-366 129	-373 910	-153 690	-153 690	-58,9	-58,0
Kollektivtrafik												
Intäkter	52 081	30 000	30 000	30 000	0,0	-42,4	0	0	0	0		
Kostnader	-268 343	-245 000	-245 000	-245 000	0,0	-8,7	0	0	0	0		
Netto	-216 262	-215 000	-215 000	-215 000	0,0	-0,6	0	0	0	0		
KONCERN TJÄNSTER TOTALT												
Intäkter	1 266 842	2 540 300	1 135 300	1 135 300	-55,3	-10,4	2 321 056	2 399 840	2 571 830	2 571 830	7,2	10,8
Kostnader	-10 195 615	-10 631 150	-10 871 380	-10 871 380	2,3	6,6	-1 396 609	-1 108 810	-785 680	-605 220	-45,4	-56,7
Netto	-8 928 773	-8 090 850	-9 736 080	-9 736 080	20,3	9,0	924 447	1 291 030	1 786 150	1 966 610	52,3	112,7
Administration o. stödtj.												
Intäkter	186 411	95 000	90 000	90 000	-5,3	-51,7	0	0	0	0		
Kostnader	-1 879 087	-2 004 410	-1 937 190	-1 937 190	-3,4	3,1	-143 576	-150 960	-143 540	-135 770	-10,1	-5,4
Netto	-1 692 676	-1 909 410	-1 847 190	-1 847 190	-3,3	9,1	-143 576	-150 960	-143 540	-135 770	-10,1	-5,4
Vård i hemmet + stödtj.												
Intäkter	2 206 290	2 176 990	2 207 580	2 207 580	1,4	0,1	0	0	0	0		
Kostnader	-9 610 589	-8 927 820	-9 097 510	-9 097 510	1,9	-5,3	-558 455	-699 500	-591 340	-591 340	-15,5	5,9
Netto	-7 404 299	-6 750 830	-6 889 930	-6 889 930	2,1	-6,9	-558 455	-699 500	-591 340	-591 340	-15,5	5,9
Dygnet runt boende												
Intäkter	4 409 660	4 498 650	4 325 470	4 325 470	-3,8	-1,9	0	0	0	0		
Kostnader	-15 315 451	-14 900 010	-13 911 180	-13 911 180	-6,6	-9,2	-2 643 949	-2 856 640	-3 100 900	-3 100 900	8,6	17,3
Netto	-10 905 791	-10 401 360	-9 585 710	-9 585 710	-7,8	-12,1	-2 643 949	-2 856 640	-3 100 900	-3 100 900	8,6	17,3
Hälsövårdstjänster												
Intäkter	1 207 546	1 162 660	894 400	894 400	-23,1	-25,9	320 451	95 000	0	0	-100,0	-100,0
Kostnader	-10 037 742	-9 344 010	-8 753 060	-8 753 060	-6,3	-12,8	-1 066 548	-1 164 360	-1 300 660	-1 300 660	11,7	22,0
Netto	-8 830 196	-8 181 350	-7 858 660	-7 858 660	-3,9	-11,0	-746 097	-1 069 360	-1 300 660	-1 300 660	21,6	74,3
Mental- o. missbrukarv.												
Intäkter	547 712	387 500	420 780	420 780	8,6	-23,2	0	0	0	0		
Kostnader	-3 344 670	-3 274 340	-3 331 940	-3 331 940	1,8	-0,4	-320 897	-265 250	-249 070	-249 070	-6,1	-22,4
Netto	-2 796 958	-2 886 840	-2 911 160	-2 911 160	0,8	4,1	-320 897	-265 250	-249 070	-249 070	-6,1	-22,4
Tandvård												
Intäkter	920 757	875 000	1 109 000	1 109 000	26,7	20,4	0	0	0	0		
Kostnader	-2 737 723	-2 789 720	-2 818 240	-2 818 240	1,0	2,9	-199 536	-196 710	-262 100	-262 100	33,2	31,4
Netto	-1 816 966	-1 914 720	-1 709 240	-1 709 240	-10,7	-5,9	-199 536	-196 710	-262 100	-262 100	33,2	31,4

BUDGET 2017

Extern

	Bokslut 2015	BU 2016 med ändr.	Enh. förslag 2017	BU 2017	Förändr.% Bu 16-17	Förändr.% Bs15 Bu 17
Barn- o. familjetjänster						
Intäkter	466 869	130 800	137 600	137 600	5,2	-70,5
Kostnader	-4 047 762	-4 283 550	-4 455 240	-4 455 240	4,0	10,1
Netto	-3 580 893	-4 152 750	-4 317 640	-4 317 640	4,0	20,6
Vuxensoc.arb., handikappserv. O. invandrarbyrå						
Intäkter	2 076 272	2 100 330	1 098 730	1 098 730	-47,7	-47,1
Kostnader	-15 437 002	-15 871 110	-13 537 630	-13 537 630	-14,7	-12,3
Netto	-13 360 730	-13 770 780	-12 438 900	-12 438 900	-9,7	-6,9
Sysselsättn.tjänster						
Intäkter	501 685	688 270	685 040	685 040	-0,5	36,5
Kostnader	-3 264 216	-3 777 510	-3 840 090	-3 840 090	1,7	17,6
Netto	-2 762 531	-3 089 240	-3 155 050	-3 155 050	2,1	14,2
Specialsjukvård/Bet.andel						
Intäkter	23 885	180 000	150 000	150 000	-16,7	528,0
Kostnader	-39 611 181	-37 754 000	-36 970 000	-36 970 000	-2,1	-6,7
Netto	-39 587 296	-37 574 000	-36 820 000	-36 820 000	-2,0	-7,0
Spec.sj./övr. spec.sjukv.						
Intäkter	0	0	0	0		
Kostnader	-5 108 613	-5 092 000	-5 064 300	-5 064 300	-0,5	-0,9
Netto	-5 108 613	-5 092 000	-5 064 300	-5 064 300	-0,5	-0,9
SOCIAL- O. HÄLSOV. TOTALT						
Intäkter	12 547 087	12 295 200	11 118 600	11 118 600	-9,6	-11,4
Kostnader	-110 394 036	-108 018 480	-103 716 380	-103 716 380	-4,0	-6,0
Netto	-97 846 949	-95 723 280	-92 597 780	-92 597 780	-3,3	-5,4
Övrig utbildning, (Bildning)						
Intäkter	1 414 849	1 277 800	1 231 900	1 231 900	-3,6	-12,9
Kostnader	-7 879 912	-7 848 640	-7 844 830	-7 844 830	0,0	-0,4
Netto	-6 465 063	-6 570 840	-6 612 930	-6 612 930	0,6	2,3
Småbarnspedagogik						
Intäkter	2 164 632	2 119 000	1 838 000	1 838 000	-13,3	-15,1
Kostnader	-13 241 274	-13 876 480	-13 158 720	-13 068 720	-5,8	-1,3
Netto	-11 076 642	-11 757 480	-11 320 720	-11 230 720	-4,5	1,4
Utbildning						
Intäkter	622 738	336 000	208 100	208 100	-38,1	-66,6
Kostnader	-16 974 965	-16 891 290	-16 831 380	-16 718 380	-1,0	-1,5
Netto	-16 352 227	-16 555 290	-16 623 280	-16 510 280	-0,3	1,0
Gymnasier						
Intäkter	41 724	17 000	17 000	17 000	0,0	-59,3
Kostnader	-2 810 830	-2 794 990	-2 703 140	-2 703 140	-3,3	-3,8
Netto	-2 769 106	-2 777 990	-2 686 140	-2 686 140	-3,3	-3,0
Muséer						
Intäkter	156 669	87 500	70 000	70 000	-20,0	-55,3
Kostnader	-759 132	-653 860	-652 650	-652 650	-0,2	-14,0
Netto	-602 463	-566 360	-582 650	-582 650	2,9	-3,3
Bibliotek						
Intäkter	40 788	21 000	21 000	21 000	0,0	-48,5
Kostnader	-1 019 401	-1 011 700	-1 023 840	-1 023 840	1,2	0,4
Netto	-978 613	-990 700	-1 002 840	-1 002 840	1,2	2,5
Fritid						
Intäkter	575 980	539 600	572 700	572 700	6,1	-0,6
Kostnader	-2 219 583	-2 225 490	-2 117 880	-2 047 880	-8,0	-7,7
Netto	-1 643 603	-1 685 890	-1 545 180	-1 475 180	-12,5	-10,2

Intern

BS 2015	BU 2016 med ändr.	Enh. förslag 2017	BU 2017	Förändr.% Bu 16-17	Förändr.% Bs15 Bu 17
0	0	0	0		
-150 502	-145 130	-127 580	-66 220	-54,4	-56,0
-150 502	-145 130	-127 580	-66 220	-54,4	-56,0
0	0	0	0		
-167 241	-155 140	-167 650	-162 310	4,6	-2,9
-167 241	-155 140	-167 650	-162 310	4,6	-2,9
32 095	32 500	7 500	7 500	-76,9	-76,6
-295 585	-299 640	-307 620	-305 230	1,9	3,3
-263 490	-267 140	-300 120	-297 730	11,5	13,0
0	0	0	0		
0	0	0	0		
0	0	0	0		
0	0	0	0		
0	0	0	0		
0	0	0	0		
352 546	127 500	7 500	7 500	-94,1	-97,9
-5 546 289	-5 933 330	-6 250 460	-6 173 600	4,0	11,3
-5 193 743	-5 805 830	-6 242 960	-6 166 100	6,2	18,7
249 340	252 390	251 250	251 250	-0,5	0,8
-545 984	-518 040	-807 750	-792 370	53,0	45,1
-296 644	-265 650	-556 500	-541 120	103,7	82,4
6 338	5 000	1 680	1 680	-66,4	-73,5
-3 593 447	-3 883 390	-3 871 990	-3 866 210	-0,4	7,6
-3 587 109	-3 878 390	-3 870 310	-3 864 530	-0,4	7,7
210 715	197 900	177 800	177 800	-10,2	-15,6
-6 753 358	-6 981 090	-8 537 930	-8 529 760	22,2	26,3
-6 542 643	-6 783 190	-8 360 130	-8 351 960	23,1	27,7
3 655	4 000	1 500	1 500	-62,5	-59,0
-779 297	-796 430	-914 800	-914 800	14,9	17,4
-775 642	-792 430	-913 300	-913 300	15,3	17,7
52 700	0	17 500	17 500		-66,8
-181 328	-167 210	-221 150	-221 150	32,3	22,0
-128 628	-167 210	-203 650	-203 650	21,8	58,3
3 205	0	0	0		-100,0
-439 771	-448 660	-474 770	-474 770	5,8	8,0
-436 566	-448 660	-474 770	-474 770	5,8	8,8
378 923	406 700	374 700	374 700	-7,9	-1,1
-523 142	-519 600	-692 910	-691 580	33,1	32,2
-144 219	-112 900	-318 210	-316 880	180,7	119,7

BUDGET 2017

Extern

	Bokslut 2015	BU 2016 med ändr.	Enh. förslag 2017	BU 2017	Förändr.% Bu 16-17	Förändr.% Bs15 Bu 17
BILDNING TOTALT						
Intäkter	5 017 380	4 397 900	3 958 700	3 958 700	-10,0	-21,1
Kostnader	-44 905 097	-45 302 450	-44 332 440	-44 059 440	-2,7	-1,9
Netto	-39 887 717	-40 904 550	-40 373 740	-40 100 740	-2,0	0,5
Administration						
Intäkter	355 311	147 000	215 000	145 000	-1,4	-59,2
Kostnader	-2 529 491	-2 544 610	-2 441 090	-2 441 090	-4,1	-3,5
Netto	-2 174 180	-2 397 610	-2 226 090	-2 296 090	-4,2	5,6
Samhällsteknik						
Intäkter	1 081 676	1 093 010	1 033 500	1 203 500	10,1	11,3
Kostnader	-4 186 858	-4 114 420	-4 277 510	-4 302 510	4,6	2,8
Netto	-3 105 182	-3 021 410	-3 244 010	-3 099 010	2,6	-0,2
Mätning- och fastighetsbildning						
Intäkter	2 836 818	1 821 000	2 665 000	2 465 000	35,4	-13,1
Kostnader	-604 152	-587 650	-568 820	-568 820	-3,2	-5,8
Netto	2 232 666	1 233 350	2 096 180	1 896 180	53,7	-15,1
Utrymmesförvaltning						
Intäkter	3 385 583	3 074 360	3 128 870	2 911 140	-5,3	-14,0
Kostnader	-10 987 638	-11 188 350	-11 392 470	-11 130 210	-0,5	1,3
Netto	-7 602 055	-8 113 990	-8 263 600	-8 219 070	1,3	8,1
Städning och kosthåll						
Intäkter	276 789	247 120	281 270	281 270	13,8	1,6
Kostnader	-8 022 169	-8 432 010	-8 194 100	-8 194 100	-2,8	2,1
Netto	-7 745 380	-8 184 890	-7 912 830	-7 912 830	-3,3	2,2
Planläggning						
Intäkter	59 699	71 000	72 000	72 000	1,4	20,6
Kostnader	-612 903	-612 590	-645 280	-645 280	5,3	5,3
Netto	-553 204	-541 590	-573 280	-573 280	5,9	3,6
Bygg och miljö						
Intäkter	430 363	452 200	449 000	449 000	-0,7	4,3
Kostnader	-1 268 567	-1 258 490	-1 304 830	-1 304 830	3,7	2,9
Netto	-838 204	-806 290	-855 830	-855 830	6,1	2,1
Avfallsnämnden						
Intäkter	160 224	181 480	236 000	236 000	30,0	47,3
Kostnader	-141 206	-150 270	-190 540	-190 540	26,8	34,9
Netto	19 018	31 210	45 460	45 460	45,7	139,0
TEKNIK TOTALT						
Intäkter	8 586 463	7 087 170	8 080 640	7 762 910	9,5	-9,6
Kostnader	-28 352 984	-28 888 390	-29 014 640	-28 777 380	-0,4	1,5
Netto	-19 766 521	-21 801 220	-20 934 000	-21 014 470	-3,6	6,3
Raseborgs stad						
Intäkter	27 417 772	26 320 570	24 293 240	23 975 510	-8,9	-12,6
Kostnader	-193 847 732	-192 840 470	-187 934 840	-187 424 580	-2,8	-3,3
Netto	-166 429 960	-166 519 900	-163 641 600	-163 449 070	-1,8	-1,8
Raseborgs Vatten						
Intäkter	6 173 027	6 268 270	6 226 270	6 226 270	-0,7	0,9
Kostnader	-3 165 949	-3 494 920	-3 402 810	-3 402 810	-2,6	7,5
Netto	3 007 078	2 773 350	2 823 460	2 823 460	1,8	-6,1
STADEN + AFFÄRSVERKEN TOTALT						
Intäkter	33 590 799	32 588 840	30 519 510	30 201 780	-7,3	-10,1
Kostnader	-197 013 681	-196 335 390	-191 337 650	-190 827 390	-2,8	-3,1
Netto	-163 422 882	-163 746 550	-160 818 140	-160 625 610	-1,9	-1,7

Intern

BS 2015	BU 2016 med ändr.	Enh. förslag 2017	BU 2017	Förändr.% Bu 16-17	Förändr.% Bs15 Bu 17
904 876	865 990	824 430	824 430	-4,8	-8,9
-12 816 327	-13 314 420	-15 521 300	-15 490 640	16,3	20,9
-11 911 451	-12 448 430	-14 696 870	-14 666 210	17,8	23,1
0	0	0	0		
-117 066	-99 910	-89 670	-40 190	-59,8	-65,7
-117 066	-99 910	-89 670	-40 190	-59,8	-65,7
293 785	516 990	147 830	147 830	-71,4	-49,7
-447 617	-717 450	-218 700	-218 700	-69,5	-51,1
-153 832	-200 460	-70 870	-70 870	-64,6	-53,9
4 602	0	0	0		-100,0
-36 808	-39 960	-50 160	-50 160	25,5	36,3
-32 206	-39 960	-50 160	-50 160	25,5	55,7
9 248 506	9 483 460	11 791 790	11 476 240	21,0	24,1
-242 418	-180 790	-203 510	-213 900	18,3	-11,8
9 006 088	9 302 670	11 588 280	11 262 340	21,1	25,1
7 620 229	8 488 530	8 218 650	8 218 650	-3,2	7,9
-66 909	-382 030	-304 820	-316 340	-17,2	372,8
7 553 320	8 106 500	7 913 830	7 902 310	-2,5	4,6
1 000	0	0	0		-100,0
-37 064	-34 810	-54 320	-54 320	56,0	46,6
-36 064	-34 810	-54 320	-54 320	56,0	50,6
29 792	0	0	0		-100,0
-64 174	-65 660	-69 300	-69 300	5,5	8,0
-34 382	-65 660	-69 300	-69 300	5,5	101,6
0	0	0	0		
-5 111	-5 140	-14 110	-14 110	174,5	176,1
-5 111	-5 140	-14 110	-14 110	174,5	176,1
17 197 914	18 488 980	20 158 270	19 842 720	7,3	15,4
-1 017 167	-1 525 750	-1 004 590	-977 020	-36,0	-3,9
16 180 747	16 963 230	19 153 680	18 865 700	11,2	16,6
20 776 392	21 882 310	23 562 030	23 246 480	6,2	11,9
-20 776 392	-21 882 310	-23 562 030	-23 246 480	6,2	11,9
0	0	0	0		